ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2020

Δεκέμβριος 2021

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ 7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 12

1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 12

1.2 Διοικητικά Στοιχεία 15

1.3 Μεταφορικές Υποδομές 16

1.3.1 Αεροδρόμια 17

1.3.2 Οδικοί άξονες 18

1.3.3 Μεθοριακοί σταθμοί 19

1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2015 και 2020 20

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 20

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 22

1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2015 και 2020 23

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας 23

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 24

1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020 25

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 25

1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2013-2018 27

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 27

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 29

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 31

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 32

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020 33

1.8 Απασχόληση, 2015-2020 34

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 35

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης 37

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια 39

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 42

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 45

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 48
1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 51
1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης 55
1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020 59
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ 62
2.1 Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2020 62
2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια 62
2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 65
2.2 Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019 68
2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 68
2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 71
2.3 Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018 73
2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 73
2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 75
2.4 Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011 77
2.5 Δυναμικό Κάμπινγκ, 2020 80
3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 84
3.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί 84
3.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία 85
3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 85
3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 86
3.3 Χιονοδρομικά κέντρα 87
3.4 Ορειβατικά καταφύγια 88
3.5 Ιαματικοί φυσικοί πόροι 90
3.6 Σπηλαιολογία 91
3.7 Αναρριχητικά πεδία 92
3.8 Πεζοπορία - TREKKING 94
3.9 Kayak - Rafting 96
3.10 Γαστρονομία - Οινοτουρισμός 98
4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ 100

4.1 Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2015-2020 100
4.2 Αεροπορικες Αφίξεις Εσωτερικού, 2015-2020 102
4.2.1 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 102
4.2.2 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 104
4.3 Οδικές Αφίξεις, 2015-2020 105
4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 105
4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό 107
4.4 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2015-2020 108
4.5 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2015-2020 110
4.6 Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2015-2020 112
4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια . 112
4.6.2 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 114
4.7 Επισκέπτες σε Μουσεία, 2015-2020 116
4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 116
4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 118
4.8 Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους, 2015-2020 119
4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 119
4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 121
4.9 Εισπράξεις σε Μουσεία (σε €), 2015-2020 122
4.9.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 122
4.9.2 Εισπράξεων σε μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 124
4.10 Εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους (σε €), 2015-2020 125
4.10.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 125
4.10.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 127
5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016-2020 128
5.1 Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2020 128
5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα 128
5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 131
5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 133
5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 135

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 137
5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 139
5.2 Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2020 141
5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα 141
5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 143
5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα 145
5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 147
5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια. 149
5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 152
5.3 Βασικές προτεινόμενες Στρατηγικές Κατευθύνσεις / Δράσεις στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 154
5.4 Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2015-2020 158
5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 158
5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 161
5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 163
5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 166
5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 168
5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 170
5.5 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2015-2020 171
5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 171
5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 174
5.6 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Κάμπινγκ, 2015-2020 177
5.6.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 177
5.6.2 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 179
6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ 181
6.1 Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2019 181
6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα 182
6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 184

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ**: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**: στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις**: ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Αφίξεις σε κάμπινγκ**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι**: ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων)σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις**: οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις**: το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική**.

- **Επισκέψεις**: ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.
- **Ίδια Κεφάλαια**: περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια**: στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ**: Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ**: Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών**: είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια**: μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής**: ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός**: αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων**: η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2020 – Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «*Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του*» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333[1]. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας ιμέηλ στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας) της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

[1] Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.3.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- ανάλυση των εισπράξεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή αφίξεων-διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,

- στοιχεία εισπράξεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας βρίσκεται στην βόρεια Ελλάδα και συνορεύει στα βόρεια με την Αλβανία και ΤΗΝ Βόρεια Μακεδονία, ανατολικά με την Κεντρική Μακεδονία, δυτικά με την Ήπειρο και την Αλβανία και νότια με τη Θεσσαλία. Η έκταση της είναι 9.451km² και ισοδυναμεί με το 7,2% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Η **μορφολογία και το ανάγλυφο του εδάφους** της χαρακτηρίζεται από έντονες διαφοροποιήσεις. Οι ορεινοί όγκοι της Πίνδου, του Βόρα, του Βερμίου, των Πιερίων, του Ασκίου, του Γράμμου, του Βούρινου και των άλλων βουνών της Περιφέρειας, συνιστούν ορεινές και ημιορεινές περιοχές με εναλλαγές λοφωδών εκτάσεων και οροπεδίων. Η κατανομή των εδαφών της Περιφέρειας είναι 82% ορεινές και ημιορεινές και 18% πεδινές εκτάσεις. Οι επίπεδες γεωργικές εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας είναι λίγες. Σε κάθε Ενότητα τα ποσοστά εδαφικής κάλυψης και κατά συνέπεια οι χρήσεις γης διαφοροποιούνται ελάχιστα, με ορισμένες εξαιρέσεις, όπως το μεγάλο ποσοστό των δασών στα Γρεβενά που αγγίζει το 50%. Επίσης αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό των υδάτινων εκτάσεων στη Φλώρινα, εξαιτίας της ύπαρξης πολλών λιμνών.

Το **κλίμα** έχει χαρακτηριστικά ηπειρωτικού, με χαμηλές θερμοκρασίες τη χειμερινή περίοδο και ήπιο καλοκαίρι. Συχνά είναι τα φαινόμενα της χιονόπτωσης και των παγετών με συνέπεια να περιορίζεται το εύρος των γεωργικών δραστηριοτήτων.

Οι κυριότεροι ποταμοί της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι:

- Ο Αλιάκμονας. Έχει μήκος 285Km, πηγάζει από το Βόιο και τη λίμνη της Καστοριάς και εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο. Κυριότεροι παραπόταμοί του είναι ο Ντραμπουτιώτικος, ο Γρεβενίτης, ο Βενέτικος κ.α.
- το ποτάμι της Πτολεμαΐδας, που δέχεται τα νερά του βόρειου τμήματος του οροπεδίου της Κοζάνης-Πτολεμαΐδας,
- ο Ελέσκας που σχηματίζεται από μικρά ποταμάκια και ρέματα. Παραπόταμοι του Ελέσκα είναι ο Γκουσάτσια, ο Μπέλκο, ο Μόντσκα, ο Στάρα κ.α.

Οι σημαντικότερες λίμνες της Περιφέρειας είναι η τεχνητή λίμνη Σερβίων στην Ενότητα Κοζάνης, η λίμνη της Ορεστιάς στην Ενότητα Καστοριάς, η Βεγορίτιδα, η λίμνη των Πετρών, η μεγάλη και η μικρή Πρέσπα που βρίσκονται στην Ενότητα Φλώρινας.

Οι κυριότεροι ορεινοί όγκοι της Περιφέρειας είναι:

- Το όρος Βόρας ή Καϊμακτσαλάν (2.524μ.),
- Ο Γράμμος (2.520μ.),
- Τα Πιέρια ή Φλάμπουρο (2.198μ.),
- Το βουνό Λύγκος (2.177 μ.),
- Ο Βαρνούς ή Περιστέρι ή Νερέσκα (2.177μ.),
- Το Βέρνο (2.128 μ.),
- το Άσκιο (2.111μ.),
- το Βέρμιο (2.056μ.),
- Ο Βούρινος (1.866 μ.),
- Η Β. Πίνδος και το Βόιο (1.802μ.),
- Τα Καμβούνια όρη (1.615 μ.),
- Τα Χάσια (1.564 μ.).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει **πλούσια βιοποικιλότητα**, γεγονός που οφείλεται στην ύπαρξη πεδινών και ημιορεινών περιοχών, μικρών υψωμάτων και λόφων καθώς και στο πλήθος λιμνών που απαντώνται στην επικράτεια της, και που οδηγεί σε εναλλαγή μικροενδιαιτημάτων. Συγκεκριμένα, από τα 6.000 είδη χλωρίδας που απαντώνται στην Ελλάδα, περίπου τα 1.500 είδη καταγράφονται στην Περιφέρεια.

Στην **πανίδα** της περιοχής εξέχουσα θέση καταλαμβάνουν τα πουλιά: από τα 400 είδη πουλιών που έχουν παρατηρηθεί στην Ελλάδα, τα 260 απαντώνται στην Περιφέρεια. Εκτός όμως από τα πουλιά, στην Περιφέρεια καταγράφονται 60 είδη

θηλαστικών, μερικά από τα οποία είναι από τα πιο σπάνια είδη στην Ευρώπη (καφέ αρκούδα, λύκος, αγριόγιδο κ.α.), 11 είδη αμφιβίων και 21 είδη ερπετών. Σημαντικό ρόλο στα οικοσυστήματα των λιμνών παίζει και η μοναδική ιχθυοπανίδα με 17 είδη ψαριών, εκ των οποίων τα 9 είναι ενδημικά.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας υπάρχει σημαντικός αριθμός **θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καταγράφονται:

- 10 Ειδικές ζώνες διαχείρισης (ΕΖΔ),
- 6 Ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ),
- 2 Προστατευόμενες περιοχές του Ν. 3937/2011 (Εθνικό Πάρκο Δρυμού Πρεσπών και Περιοχή Προστασίας της φύσης Λίμνης Καστοριάς),
- 1 Εθνικό Δρυμό (Εθνικός δρυμός Πρεσπών),
- 1 Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης (Το Μικτό Δάσος του Γράμμου),
- 1 Υγρότοπο Διεθνούς Σημασίας (Λίμνη Μικρή Πρέσπα) και
- 7 Παραδοσιακούς οικισμούς.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Γρεβενών, Καστοριάς και Φλώρινας και έχει έδρα την πόλη της Κοζάνης, η οποία αποτελεί και την Πρωτεύουσα της ομώνυμης Ενότητας. Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες έχουμε:

Η **Π.Ε. Κοζάνης** βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της Δυτικής Μακεδονίας και είναι η μεγαλύτερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας (3.516 km²). Συνορεύει βόρεια με τις Ενότητες Καστοριάς και Φλωρίνης, βορειοανατολικά με την Ενότητα Πέλλας, ανατολικά με τις Ενότητες Ημαθίας και Πιερίας, νότια με τις Ενότητες Λαρίσης και Τρικάλων και δυτικά με την Ενότητα Ιωαννίνων. Οι ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις καλύπτουν το 77% της έκτασης της, ενώ μόλις το 23% της έκτασης είναι πεδινό.

Η **Π.Ε. Γρεβενών** καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας (2.291 km²). Συνορεύει με την Ενότητα Ιωαννίνων στα δυτικά, με την Ενότητα Καστοριάς στα βορειοδυτικά, με την ενότητα Κοζάνης στα βόρεια, με την Ενότητα Λάρισας στα νοτιοανατολικά και με την Ενότητα Τρικάλων στα νότια. Το έδαφος της είναι στο σύνολο του ορεινό και ημιορεινό (93%) και το ανάγλυφο της διαμορφώνεται από τα βουνά τα οποία την περιστοιχίζουν.

Η **Π.Ε. Καστοριάς** είναι η μικρότερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (1.720 km²). Συνορεύει βόρεια με την Ενότητα Φλώρινας, νοτιοανατολικά με την Ενότητα Κοζάνης και στα νότια και νοτιοδυτικά με τις Ενότητες Γρεβενών και Ιωαννίνων αντίστοιχα. Στα δυτικά συνορεύει με την Αλβανία. Το 90% της έκτασης της χαρακτηρίζεται ως ορεινό και ημιορεινό, ενώ μόλις το 10% χαρακτηρίζεται ως πεδινό.

Η **Π.Ε. Φλώρινας** έχει έκταση 1.925 km² και συνορεύει βόρεια με την Βόρεια Μακεδονία και δυτικά με την Αλβανία. Η λίμνη της Μεγάλης Πρέσπας αποτελεί το σημείο επαφής των τριών κρατών. Προς την ελληνική ενδοχώρα η Ενότητα Φλώρινας συνορεύει με τις Ενότητες Πέλλας, Κοζάνης και Καστοριάς. Μορφολογικά, η Ενότητα χαρακτηρίζεται κατά 74% ως ορεινή και ημιορεινή, με τις πεδινές εκτάσεις να καταλαμβάνουν το 26% της έκτασης της.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

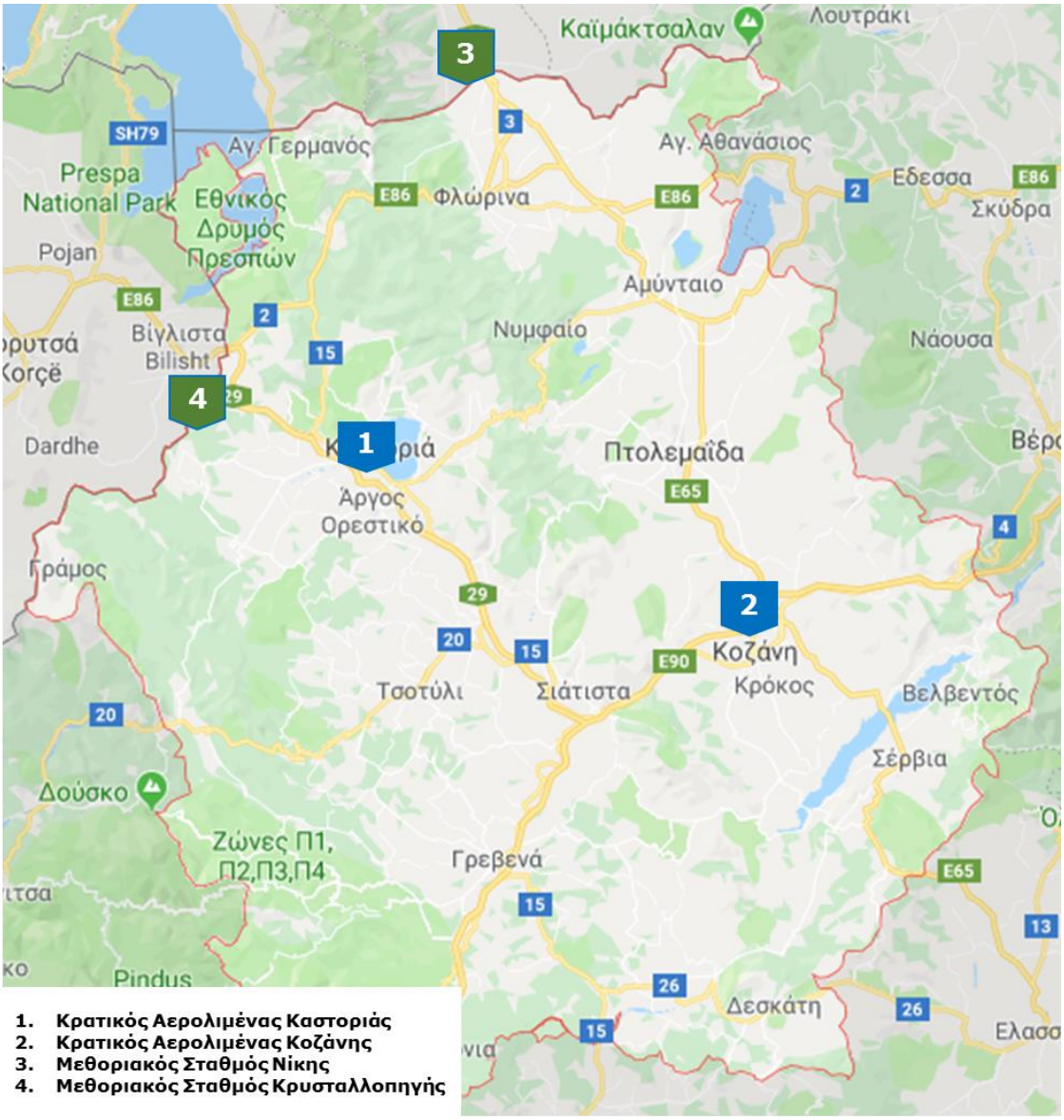

1.3.1 Αεροδρόμια

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εξυπηρετείται από δύο αεροδρόμια, τον Κρατικό Αερολιμένα Καστοριάς «Αριστοτέλης» και τον Κρατικό Αερολιμένα Κοζάνης «Φίλιππος».

Ο Κρατικός Αερολιμένας Καστοριάς βρίσκεται σε απόσταση 500 μ. από την πόλη του Άργους Ορεστικού και 12 χλμ. από την Πρωτεύουσα της Ενότητας, τη Καστοριά. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 1.000 τ.μ. Διαθέτει έναν επιβατικό σταθμό και δύο θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών μεγέθους Β737, ενώ ο χώρος για την στάθμευση ελαφρών αεροσκαφών επιφανείας φτάνει τα 2.000 τ.μ. Τέλος, λόγω του ορεινού αναγλύφου της Ενότητας οι συγκοινωνίες και κυρίως του χειμερινούς μήνες παρουσιάζουν δυσκολίες.

Ο Κρατικός αερολιμένας Κοζάνης, βρίσκεται στην θέση Πετρανά 4 χλμ. νοτιοανατολικά από την πόλη της Κοζάνης σε υψόμετρο 634 μ. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 400 τ.μ. Διαθέτει έναν επιβατικό και έναν πυροσβεστικό σταθμό, ενώ διαθέτει και 2 θέσεις στάθμευσης για αεροσκάφη τύπου Β737 ή 3 θέσεις για αεροσκάφη τύπου ATR.

1.3.2 Οδικοί άξονες

Η μορφολογία του εδάφους της Περιφέρειας και η γεωγραφική της θέση συντελούν στην απομόνωση της από την υπόλοιπη χώρα. Στο πρόβλημα της μορφολογίας, πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος του συγκοινωνιακού δικτύου παραμένει δύσβατο για μεγάλες περιόδους του χειμώνα, λόγω καιρικών συνθηκών.

Η κατασκευή όμως της Εγνατίας Οδού και τμημάτων των κάθετων οδικών αξόνων βοήθησαν σε σημαντικό βαθμό στα προβλήματα προσβασιμότητας, αναιρώντας πλέον τη γεωγραφική απομόνωση της Δυτικής Μακεδονίας. Το μήκος της Εγνατίας Οδού που διατρέχει την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι 112,5 χλμ., όπως και το σύνολο της Οδού αποτελεί τμήμα της ΔΕΔ-Μ. Η Εγνατία Οδός περιλαμβάνει δύο κάθετους άξονες προς τα σύνορα της χώρας, προς τη Βόρεια Μακεδονία διέρχεται ο άξονας Α27 (Κοζάνη-Νίκη) μήκους 72 χλμ. και προς την Αλβανία ο Α29 (Σιάτιστα-Κρυσταλλοπηγή) μήκους 79 χλμ.

Το ενδοπεριφερειακό οδικό δίκτυο βελτιώνεται σημαντικά συμβάλλοντας στη διευκόλυνση των επικοινωνιών στην ενδοχώρα της Περιφέρειας, στην απόκτηση πρόσβασης στην Εγνατία και τους κάθετους άξονες, καθώς επίσης στη διασφάλιση της οδικής ασφάλειας και στην αξιοποίηση των προοπτικών ανάπτυξης που διανοίγονται από την υλοποίηση υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας. Ωστόσο, παραμένει η αναγκαιότητα κατασκευής νέων συνδέσεων βελτίωσης της προσπελασιμότητας κυρίως σε περιοχές ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος (τουριστικές περιοχές, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κ.α.) και δράσεων ποιοτικής αναβάθμισης του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου.

Τέλος, το σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται ανεπαρκές και καλύπτεται από δίκτυο μονής κατεύθυνσης μήκους 170χλμ.

1.3.3 Μεθοριακοί σταθμοί

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει 2 μεθοριακούς σταθμούς, Νίκης και Κρυσταλλοπηγής, οι οποίοι διοικητικά ανήκουν και οι δύο στην Ενότητα Φλώρινας.

Ο μεθοριακός σταθμός της Νίκης είναι το πέρασμα μεταξύ της Βόρειας Μακεδονίας και της Ελλάδας. Στην πλευρά της Βόρειας Μακεδονίας βρίσκεται η πόλη της Μπίτολα ενώ στην ελληνική βρίσκεται το χωριό Νίκη.

Ο μεθοριακός σταθμός της Κρυσταλλοπηγής, αποτελεί ένα από τα δύο κύρια μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Αλβανίας και της Βορειοδυτικής Ελλάδας. Ο μεθοριακός σταθμός βρίσκεται 1,5 χλμ. από τα ελληνοαλβανικά σύνορα μεταξύ του ορεινού χωριού της Κρυσταλλοπηγής από την Ελληνική πλευρά και της Καπεστίτσα Κορυτσάς από την πλευρά της Αλβανίας.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2015 ΚΑΙ 2020

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020 σημείωσε μείωση κατά -1% (από 10,9 εκατ. το 2015 σε 10,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2015-2020, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 632 χιλ. το 2015 σε 637 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 335 χιλ. το 2015 σε 348 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (+16%, από 198 χιλ. το 2015 σε 230 χιλ. το 2020).

Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020

Περιφέρεια	2015	2020	%Δ 2015 - 2020
Αττική	3.822.843	3.738.901	-2%
Κεντρική Μακεδονία	1.893.878	1.872.102	-1%
Θεσσαλία	733.663	715.115	-3%
Δυτική Ελλάδα	673.263	651.065	-3%
Κρήτη	631.513	636.504	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	606.490	598.613	-1%
Πελοπόννησος	583.431	572.151	-2%
Στερεά Ελλάδα	557.753	556.002	0%
Νότιο Αιγαίο	334.865	347.512	4%
Ήπειρος	339.142	333.265	-2%
Δυτική Μακεδονία	**276.423**	**264.670**	**-4%**
Βόρειο Αιγαίο	197.695	229.516	16%
Ιόνια Νησιά	207.059	203.149	-2%
Ελλάδα	**10.858.018**	**10.718.565**	**-1%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2020, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

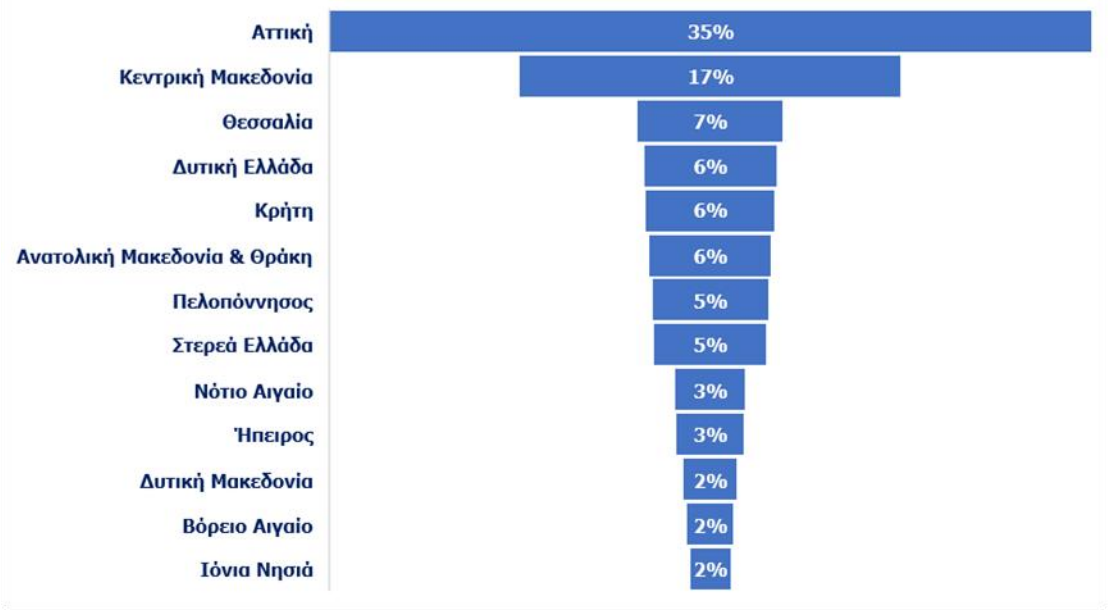

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2020, σημείωσε μείωση κατά -4% (από 276 χιλ. το 2015 σε 265 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν μείωση στον πληθυσμό τους: Κοζάνης (-5%, από 146 χιλ. το 2015 σε 139 χιλ. το 2020), Φλώρινας (-3%, από 51 χιλ. το 2015 σε 49 χιλ. το 2020), Καστοριάς (-6%, από 49 χιλ. το 2015 σε 46 χιλ. το 2020) και Γρεβενών (-1%, από 31 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2020).

Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2015 και 2020

Ενότητα	2015	2020	%Δ 2015 - 2020
Κοζάνης	145.774	138.817	-5%
Φλώρινας	50.799	49.153	-3%
Καστοριάς	48.798	46.071	-6%
Γρεβενών	31.052	30.629	-1%
Δυτική Μακεδονία	**276.423**	**264.670**	**-4%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Κοζάνης αντιπροσωπεύει το 52% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Φλώρινας (19%), Καστοριάς (17%) και Γρεβενών (12%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2020

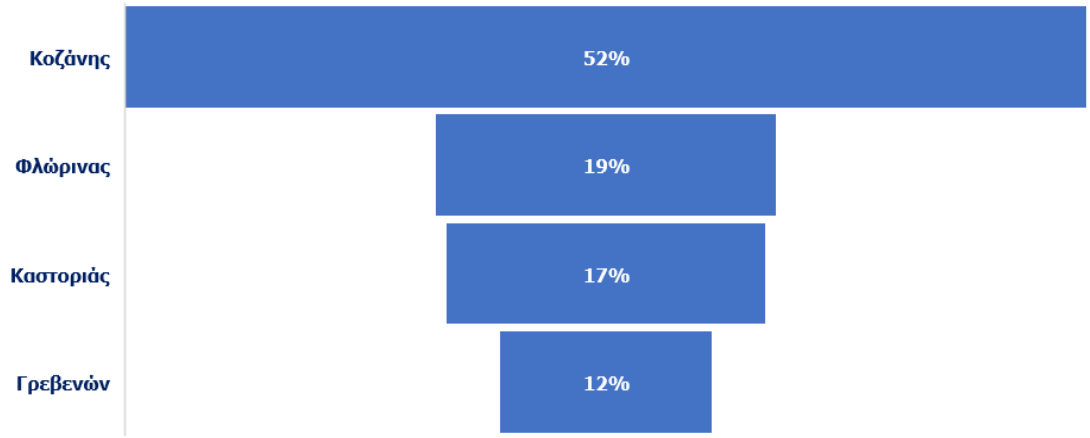

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2015 ΚΑΙ 2020

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-44 ετών κατέγραψαν μείωση των μεριδίων τους, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-19 ετών (+2%), ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-9%), 25-29 ετών (-9%) και 30-44 ετών (-11%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+2%), 45-64 ετών (+3%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30-44 ετών (20%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2015 και 2020

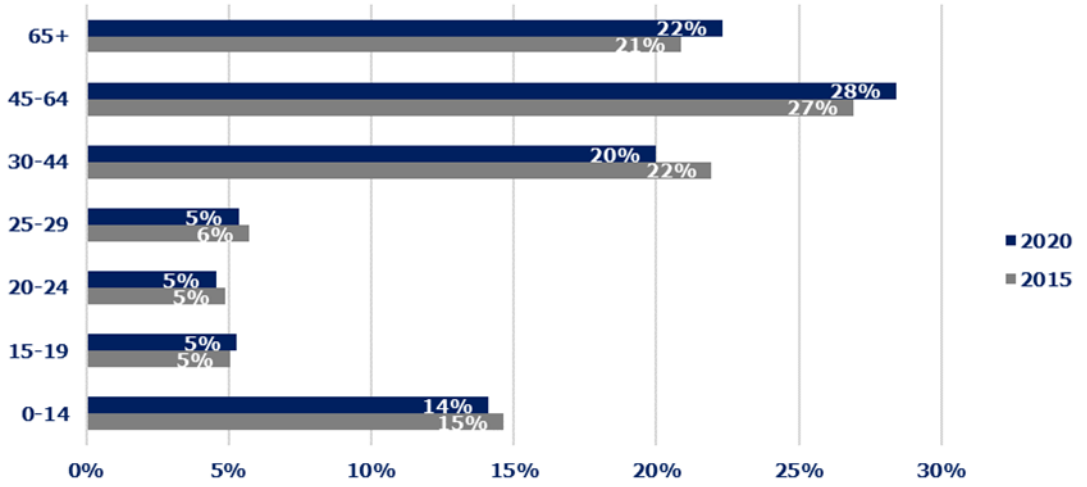

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, σημειώνει πιο έντονη μείωση στις ηλικίες 0-14 ετών, 20-24 ετών και 25-29 ετών και πιο έντονη αύξηση στις ηλικίες 15-19 ετών. Παράλληλα η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μαζί με την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου είναι οι μόνες Περιφέρειες που σημείωσαν την περίοδο 2015-2020 μείωση στις ηλικίες 65+ ετών. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-10%), 20-24 ετών (-26%), 25-29 ετών (-19%), 30-44 ετών (-12%) και 65+ ετών (-0,1%) ενώ αύξηση σημείωσαν οι ηλικίες 15-19 ετών (+22%) και 45-64 ετών (+3%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (30%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (24%), 30-44 ετών (18%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2015 και 2020

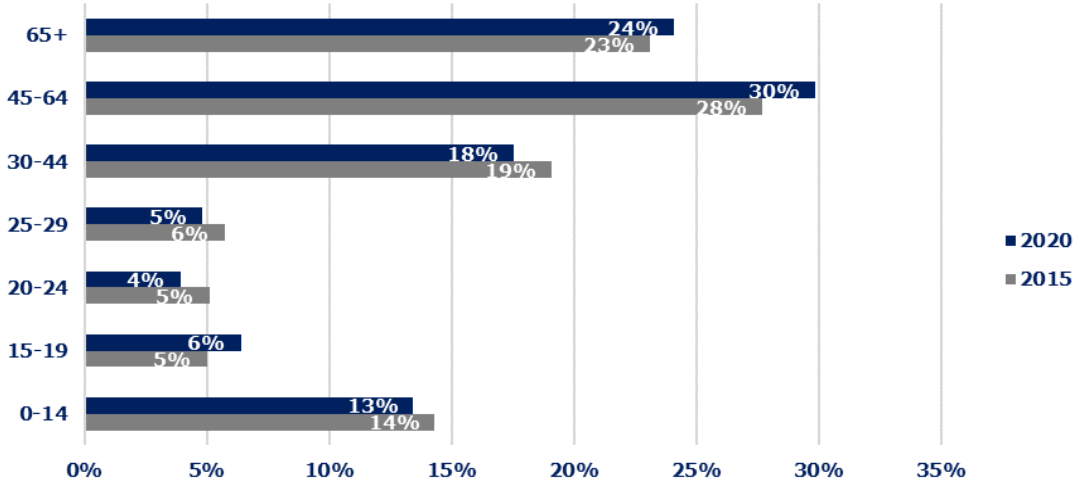

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2015 ΚΑΙ 2020

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% και 51% για τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της. Στις επιμέρους Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη, με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών για το 2015 να κυμαίνεται μεταξύ 83%-87% ενώ για το 2020 μεταξύ 84%-87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2020 καταγράφεται στις Περιφέρειες Κρήτης (54%), Αττικής (53%) και Βορείου Αιγαίου (53%) ενώ στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2020 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (46%), Δυτικής Μακεδονίας (47%), Κεντρικής Μακεδονίας (49%), Θεσσαλίας (49%), Δυτικής Ελλάδας (49%) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (49%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (54% και για τα δύο έτη), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020						
	2015			2020		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	54%	37%	86%	53%	37%
Κεντρική Μακεδονία	85%	51%	17%	86%	49%	17%
Θεσσαλία	85%	51%	7%	86%	49%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	51%	6%	86%	49%	6%
Κρήτη	83%	54%	6%	84%	54%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	50%	5%	86%	49%	5%
Πελοπόννησος	86%	53%	5%	86%	52%	5%
Στερεά Ελλάδα	86%	51%	5%	86%	50%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	84%	52%	3%
Ήπειρος	87%	47%	3%	87%	46%	3%
Δυτική Μακεδονία	**86%**	**49%**	**2%**	**87%**	**47%**	**2%**
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	86%	50%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	46%	2%	85%	53%	2%
Ελλάδα	**85%**	**52%**	**100%**	**86%**	**51%**	**100%**

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***επί του συνόλου των ηλικιών 15+**

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει μόλις το 2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 49% το 2015 και 47% το 2020. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εμφανίζει το 2015 το 3ο χαμηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού ενώ το 2020 το 2ο χαμηλότερο.

1.7 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2013-2018

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2013-2018 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε οριακή αύξηση κατά +0,1% (από € 179.616 εκατ. το 2013 σε € 179.727 εκατ. το 2018), επιβεβαιώνοντας την στροφή της ελληνικής οικονομίας που ξεκίνησε το 2017 σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες την περιόδο 2013-2018 είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-0,1%, από € 86,0 δισ. το 2013 σε € 85,9 δισ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-3%, από € 8,2 δισ. το 2013 σε € 7,9 δισ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από € 7,0 δισ. το 2013 σε € 6,9 δισ. το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (-19%, από € 5,0 δισ. το 2013 σε € 4,1 δισ. το 2018), Ηπείρου (-3%, από € 4,0 δισ. το 2013 σε € 3,9 δισ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από € 2,6 δισ. το 2013 σε € 2,5 δισ. το 2018) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+3%, από € 23,9 δισ. το 2013 σε € 24,6 δισ. το 2018), Κρήτης (+6%, από € 8,6 δισ. το 2013 σε € 9,1 δισ. το 2018), Θεσσαλίας (+2%, από € 8,9 δισ. το 2013 σε € 9,1 δισ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από € 8,2 δισ. το 2013 σε € 8,4 δισ. το 2018), Πελοποννήσου (+0,3%, από € 8,0 δισ. το 2013 σε € 8,0 δισ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+2%, από € 6,1 δισ. το 2013 σε € 6,2 δισ. το 2018) και Ιονίων Νήσων (+4%, από € 3,1 δισ. το 2013 σε € 3,2 δισ. το 2018) αύξηση.

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2013-2018 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αττικής	86.013	84.699	83.483	82.898	84.651	85.918	0%
Κεντρικής Μακεδονίας	23.923	23.435	23.776	23.748	24.063	24.607	3%
Κρήτης	8.596	8.826	8.816	8.596	8.847	9.071	6%
Θεσσαλίας	8.924	8.902	8.970	8.821	8.927	9.060	2%
Στερεάς Ελλάδας	8.162	7.938	8.021	8.128	8.322	8.353	2%
Πελοποννήσου	7.998	7.817	7.961	7.922	8.071	8.025	0%
Δυτικής Ελλάδας	8.220	8.095	8.021	7.822	7.845	7.942	-3%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	6.974	6.818	6.778	6.795	6.813	6.873	-1%
Νοτίου Αιγαίου	6.077	6.175	6.083	5.850	5.940	6.183	2%
Δυτικής Μακεδονίας	**5.047**	**4.945**	**4.700**	**4.308**	**4.302**	**4.107**	**-19%**
Ηπείρου	4.041	3.987	3.925	3.889	3.875	3.933	-3%
Ιονίων Νήσων	3.075	3.154	3.083	3.029	3.059	3.183	4%
Βορείου Αιγαίου	2.566	2.559	2.492	2.430	2.436	2.471	-4%
Ελλάδα	**179.616**	**177.349**	**176.110**	**174.237**	**177.152**	**179.727**	**0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

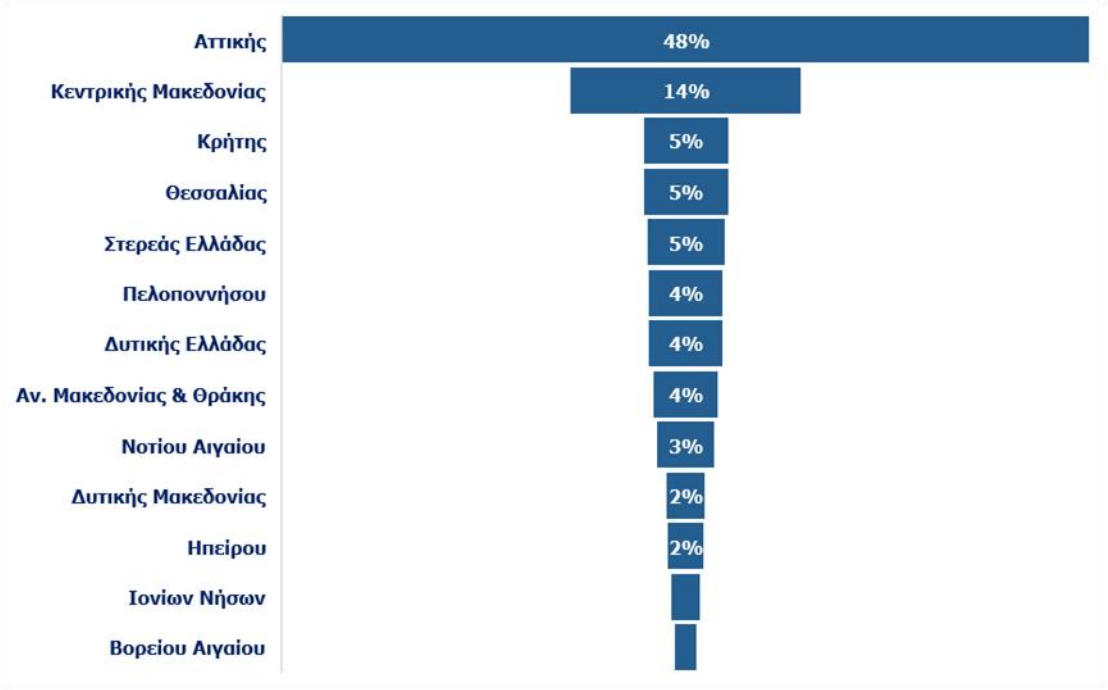

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση του ΑΕΠ της την περίοδο 2013-2018 κατά -19% (από € 5.047 εκατ. το 2013 σε € 4.107 εκατ. το 2018) σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας που κατεγράφη οριακή αύξηση. Επίσης, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2013-2018 την υψηλότερη μείωση από όλες τις Περιφέρειες της χώρας.

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (σε εκατ. €), 2013-2018

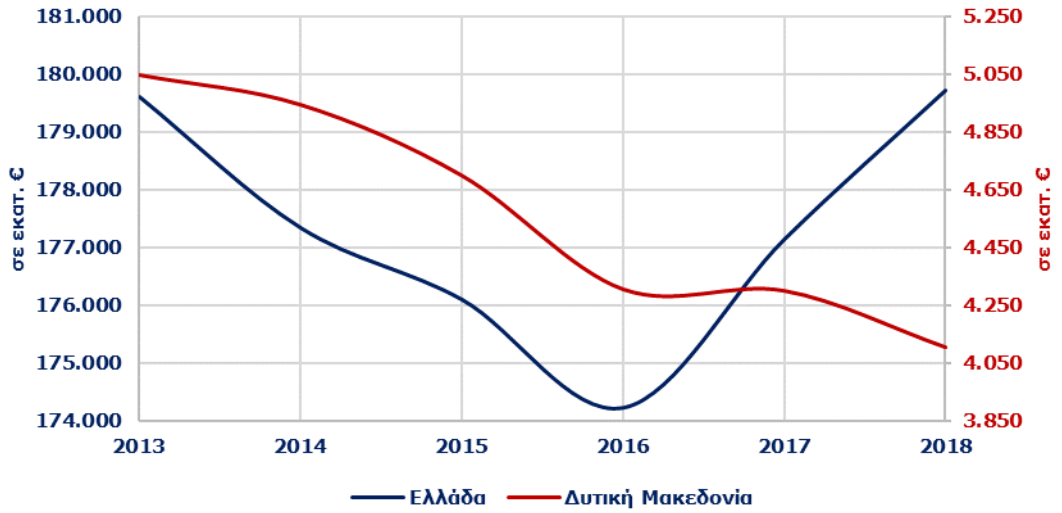

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν μείωση στο ΑΕΠ τους την περίοδο 2013-2018. Συγκεκριμένα: Κοζάνης (-23%, από € 3.206 εκατ. το 2013 σε € 2.472 εκατ. το 2018), Φλώρινας (-14%, από € 987 εκατ. το 2013 σε € 851 εκατ. το 2018), Καστοριάς (-10%, από € 539 εκατ. το 2013 σε € 486 εκατ. το 2018) και Γρεβενών (-5%, από € 315 εκατ. το 2013 σε € 299 εκατ. το 2018). Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι η υψηλή μείωση του ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2013-2018 οφείλεται στην κατακόρυφη μείωση που καταγράφεται στο ΑΕΠ της Ενότητας Κοζάνης, η οποία διαχρονικά σημειώνει την υψηλότερη συνεισφορά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας (60% το 2018).

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013-2018 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Κοζάνης	3.206	3.057	2.905	2.599	2.580	2.472	-23%
Φλώρινας	987	1.044	962	895	932	851	-14%
Καστοριάς	539	533	520	503	487	486	-10%
Γρεβενών	315	311	312	311	303	299	-5%
Δυτική Μακεδονία	**5.047**	**4.945**	**4.700**	**4.308**	**4.302**	**4.107**	**-19%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2013-2018 αυξήθηκε κατά +2% (από € 16.381 το 2013 σε € 16.745 το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-1%, από € 18.154 το 2013 σε € 18.054 το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (-15%, από € 18.025 το 2013 σε € 15.319 το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-0,02%, από € 12.085 το 2013 σε € 12.082 το 2018), Βορείου Αιγαίου (-11%, από € 12.890 το 2013 σε € 11.434 το 2018), Ηπείρου (-0,3%, από € 11.812 το 2013 σε € 11.775 το 2018) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,02%, από € 11.448 το 2013 σε € 11.446 το 2018) να καταγράφουν μείωση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ τους ενώ αντίθετα οι Ενότητες Αττικής (+4%, από € 22.121 το 2013 σε € 22.915 το 2018), Ιονίων Νήσων (+5%, από € 14.789 το 2013 σε € 15.587 το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από € 14.585 το 2013 σε € 15.030 το 2018), Κρήτης (+5%, από € 13.634 το 2013 σε € 14.302 το 2018), Πελοποννήσου (+2%, από € 13.649 το 2013 σε € 13.943 το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+5%, από € 12.538 το 2013 σε € 13.125 το 2018) και Θεσσαλίας (+4%, από € 12.065 το 2013 σε € 12.578 το 2018) αύξηση.

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013-2018 (σε €)

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αττικής	22.121	22.038	21.957	21.946	22.484	22.915	4%
Νοτίου Αιγαίου	18.154	18.441	18.169	17.382	17.488	18.054	-1%
Ιονίων Νήσων	14.789	15.210	14.921	14.718	14.921	15.587	5%
Στερεάς Ελλάδας	14.585	14.213	14.405	14.624	14.976	15.030	3%
Δυτικής Μακεδονίας	**18.025**	**17.815**	**17.082**	**15.798**	**15.912**	**15.319**	**-15%**
Κρήτης	13.634	13.983	13.958	13.596	13.975	14.302	5%
Πελοποννήσου	13.649	13.379	13.674	13.656	13.964	13.943	2%
Κεντρικής Μακεδονίας	12.538	12.343	12.589	12.620	12.813	13.125	5%
Θεσσαλίας	12.065	12.101	12.262	12.122	12.331	12.578	4%
Δυτικής Ελλάδας	12.085	11.983	11.958	11.743	11.856	12.082	0%
Βορείου Αιγαίου	12.890	12.917	12.641	12.140	11.746	11.434	-11%
Ηπείρου	11.812	11.723	11.614	11.574	11.576	11.775	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	11.448	11.225	11.193	11.257	11.318	11.446	0%
Ελλάδα	**16.381**	**16.282**	**16.275**	**16.169**	**16.472**	**16.745**	**2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της την περίοδο 2013-2018 κατά -15% (από € 18.025 το 2013 σε € 15.319 το 2018) σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας που κατεγράφη αύξηση. Επίσης, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2013-2018 την υψηλότερη μείωση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της από όλες τις Περιφέρειες της χώρας.

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2013-2018

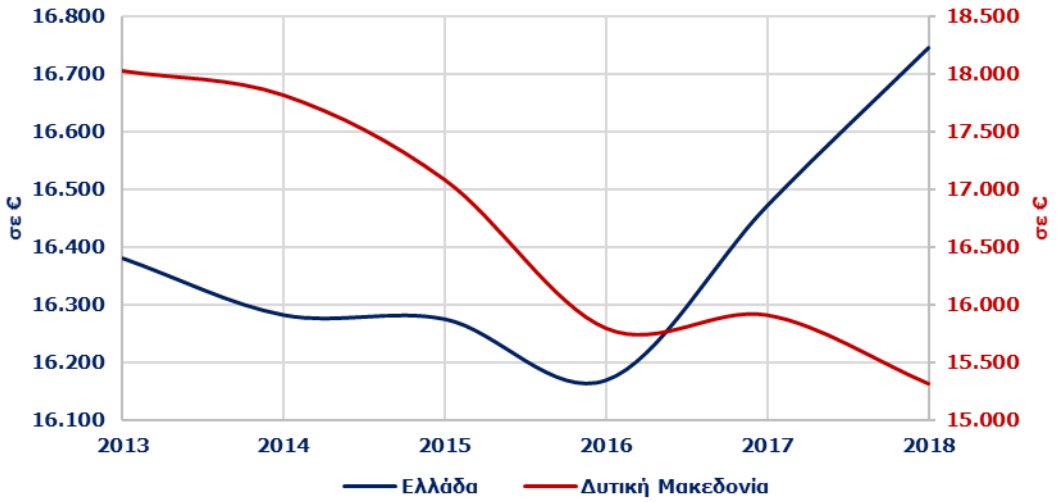

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες την περίοδο 2013-2018 σημείωσαν πτώση: Κοζάνης (-19%, από € 21.670 το 2013 σε € 17.542 το 2018), Φλώρινας (-11%, από € 19.280 το 2013 σε € 17.126 το 2018), Καστοριάς (-5%, από € 10.874 το 2013 σε € 10.356 το 2018) και Γρεβενών (-3%, από € 10.064 το 2013 σε € 9.762 το 2018).

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2013-2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Κοζάνη	21.670	20.871	20.029	18.098	18.140	17.542	-19%
Φλώρινα	19.280	20.503	19.003	17.783	18.617	17.126	-11%
Καστοριά	10.874	10.861	10.720	10.475	10.262	10.356	-5%
Γρεβενά	10.064	9.990	10.100	10.110	9.902	9.762	-3%
Δυτική Μακεδονία	**18.025**	**17.815**	**17.082**	**15.798**	**15.912**	**15.319**	**-15%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2020 ήταν της τάξης του 3,7% ή € 6,1 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας από τον τουρισμό το 2020, αντιπροσώπευαν το 1% (€ 38 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 1%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας το 2020 σημείωσε μείωση κατά -8% (από € 4.107 εκατ. το 2018 σε € 3.778 εκατ. το 2020).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2020	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2020 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2020*- σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2020	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2018 - σε €
Ν. Αιγαίο	29%	1.771	5.687	31%	18.054
Κρήτη	20%	1.214	8.344	15%	14.302
Αττική	18%	1.073	79.034	1%	22.915
Κεντ. Μακεδονία	10%	581	22.636	3%	13.125
Ιόνια Νησιά	10%	629	2.928	21%	15.587
Πελοπόννησος	3%	186	7.382	3%	13.943
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	129	6.322	2%	11.446
Θεσσαλία	2%	122	8.334	1%	12.578
Ήπειρος	2%	116	3.618	3%	11.775
Δυτ. Ελλάδα	2%	98	7.306	1%	12.082
Στερεά Ελλάδα	1%	83	7.684	1%	15.030
Δυτ. Μακεδονία	**1%**	**38**	**3.778**	**1%**	**15.319**
Β. Αιγαίο	1%	35	2.273	2%	11.434
Σύνολο Χώρας	**100%**	**6.075**	**165.326**	**4%**	**16.745**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2018

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ[2], 2015-2020

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι τα έτη 2015, 2019 και 2020. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

[2] Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο 2015-2019 στο σύνολο της χώρας κατέγραψε αύξηση κατά +8% (από 3,6 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση των απασχολούμενων τους, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (+106 χιλ. ή +8%, από 1,3 εκατ. το 2015 σε 1,4 εκατ. το 2019), Κρήτης (+44 χιλ. ή 21%, από 209 χιλ. το 2015 σε 253 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+42 χιλ. ή +7%, από 601 χιλ. το 2015 σε 643 χιλ. το 2019) και Θεσσαλίας (+23 χιλ. ή 10%, από 230 χιλ. το 2015 σε 253 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+2%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 215 χιλ. το 2019 σε 217 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+1%, από 211 χιλ. το 2019 σε 214 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (+0,04%, από 87 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από 643 χιλ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (-0,5%, από 253 χιλ. το 2019 σε 252 χιλ. το 2020), Κρήτης (-8%, από 253 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 215 χιλ. το 2019 σε 204 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-3%, από 194 χιλ. το 2019 σε 189 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 133 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-4%, από 113 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 75 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 77 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 9: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	1.335.896	1.442.366	1.471.711	8%	2%
Κεντρική Μακεδονία	600.756	642.691	638.820	7%	-1%
Θεσσαλία	229.766	253.248	252.071	10%	0%
Κρήτη	209.134	252.984	231.493	21%	-8%
Δυτική Ελλάδα	206.191	214.683	216.616	4%	1%
Πελοπόννησος	193.237	211.431	213.930	9%	1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	197.901	214.647	203.593	8%	-5%
Στερεά Ελλάδα	181.007	194.168	188.853	7%	-3%
Νότιο Αιγαίο	132.339	132.973	117.636	0%	-12%
Ήπειρος	105.272	112.748	108.753	7%	-4%
Δυτική Μακεδονία	**81.243**	**87.085**	**87.116**	**7%**	**0%**
Βόρειο Αιγαίο	64.967	74.817	72.813	15%	-3%
Ιόνια Νησιά	72.984	77.188	72.074	6%	-7%
Σύνολο	**3.610.693**	**3.911.030**	**3.875.479**	**8%**	**-1%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

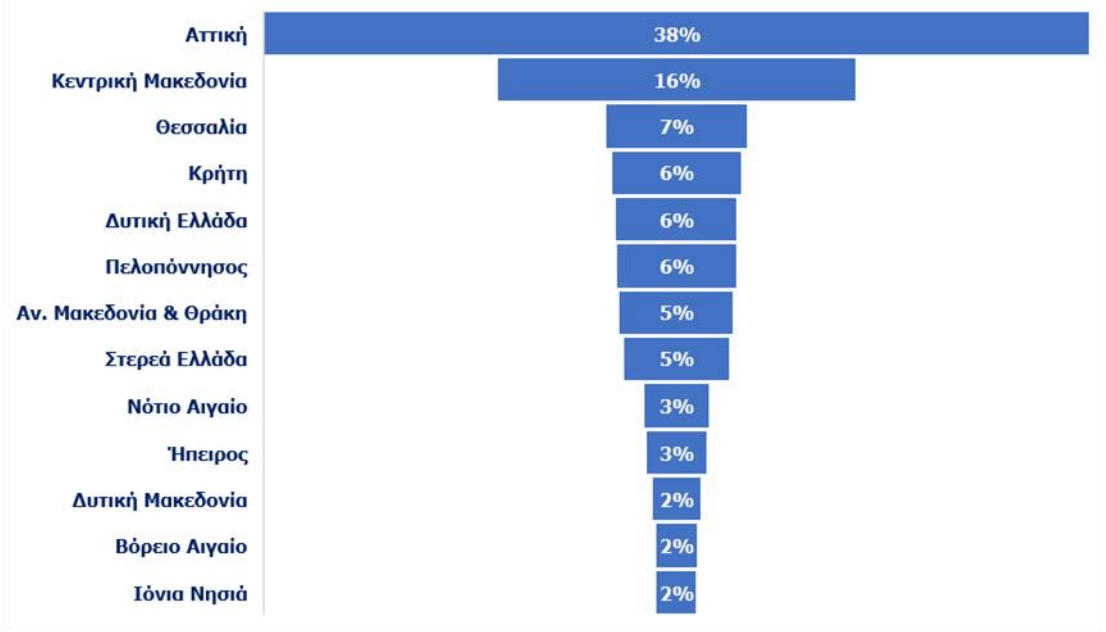

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 81 χιλ. το 2015 σε 87 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους (+8%, από 75 χιλ. το 2015 σε 81 χιλ. το 2019) και στα καταλύματα (+532%, από 145 απασχολούμενους το 2015 σε 918 απασχολούμενους το 2019) σημείωσαν αύξηση ενώ αντίθετα στην εστίαση (-14%, από 6 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019) μείωση.

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσαν οριακή αύξηση κατά +0,04% (από 87 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τους απασχολούμενους στους λοιπούς κλάδους (-1%, από 81 χιλ. το 2019 σε 80 χιλ. το 2020) και στα καταλύματα (-53%, από 918 απασχολούμενους το 2019 σε 435 απασχολούμενους το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα στην εστίαση (+34%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020) αύξηση.

Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί Κλάδοι	75.443	81.331	80.209	8%	-1%
Εστίαση	5.655	4.836	6.472	-14%	34%
Καταλύματα	145	918	435	532%	-53%
Σύνολο	**81.243**	**87.085**	**87.116**	**7%**	**0%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων όπως είναι φυσικό εντοπίζεται στους Λοιπούς κλάδους (από 93% το 2015 σε 92% το 2020) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην εστίαση (από 7% το 2015 σε 7% το 2020) και τα καταλύματα (από 0,2% το 2015 σε 0,5% το 2020).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

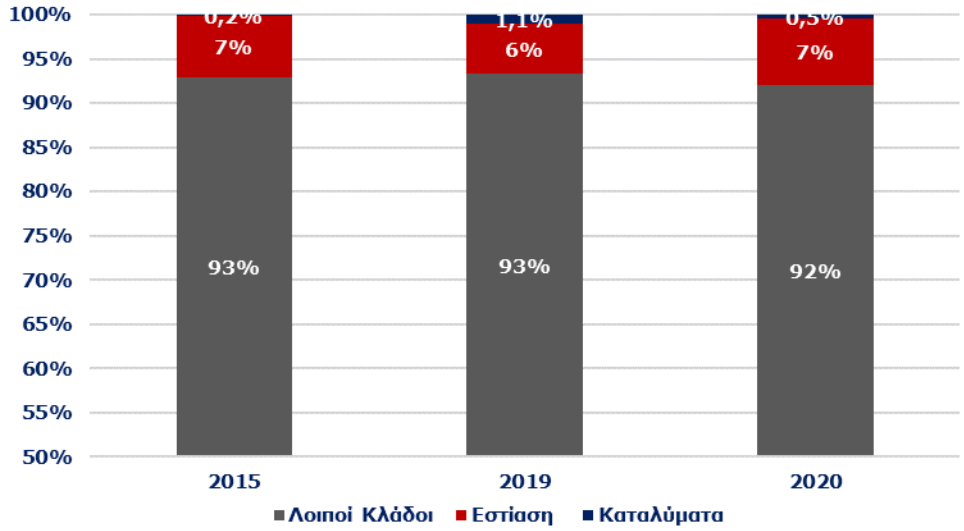

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2015-2019, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 3,3 εκατ. το 2015 σε 3,6 εκατ. το 2019) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +5% (από 343 χιλ. το 2015 σε 361 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους απασχόλησης, με εξαίρεση την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (-4%, από 126 χιλ. το 2015 σε 121 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη στην πλήρη απασχόληση σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+103 χιλ. ή +9%, από 1,2 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019), Κρήτης (+50 χιλ. ή +26%, από 189 χιλ. το 2015 σε 239 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+31 χιλ. ή +6%, από 546 χιλ. το 2015 σε 576 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (+24 χιλ. ή +14%, από 175 χιλ. το 2015 σε 199 χιλ. το 2019). Στην μερική απασχόληση την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-33%, από 18 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Κρήτης (-30%, από 20 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-4%, από 18 χιλ. το 2015 σε 18 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις στην μερική απασχόληση την περίοδο 2015-2019 σε απόλυτα μεγέθη, καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+11 χιλ. ή +20%, από 55 χιλ. το 2015 σε 66 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+5 χιλ. ή +85%, από 6 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Αττικής (+4 χιλ. ή +3%, από 148 χιλ. το 2015 σε 151 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3 χιλ. ή +28%, από 11 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν πτώση κατά -0,3% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,5 εκατ. το 2020) ενώ τις μερικής μείωση κατά -7% (από 361 χιλ. το 2019 σε 336 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 576 χιλ. το 2019 σε 578 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (+0,02%, από 220 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+2%, από 199 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (+0,2%, από 177 χιλ. το 2019 σε 177 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ οι Περιφέρειες Κρήτης (-8%, από 239 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-1%, από 197 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%, από 200 χιλ. το 2019 σε 188 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 121 χιλ. το 2019 σε 108 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-5%, από 105 χιλ. το 2019 σε 101 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 80 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 70 χιλ.

το 2019 σε 68 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-6%, από 74 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2020) μείωση.

Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2020 η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι αρνητική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+18%, από 18 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020), Ηπείρου (+14%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (+9%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+6%, από 14 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2020). Οι υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτα μεγέθη στην μερική απασχόληση καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-11 χιλ. ή -8%, από 151 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-6 χιλ. ή -9%, από 66 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (-6 χιλ. ή -32%, από 18 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2015-2020

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	Πλήρης	1.188.212	1.290.923	1.331.879	9%	3%
	Μερική	147.684	151.444	139.832	3%	-8%
Κεντρικής Μακεδονίας	Πλήρης	545.507	576.379	578.391	6%	0%
	Μερική	55.249	66.313	60.428	20%	-9%
Θεσσαλίας	Πλήρης	199.104	219.707	219.757	10%	0%
	Μερική	30.662	33.541	32.314	9%	-4%
Κρήτης	Πλήρης	189.086	238.866	219.913	26%	-8%
	Μερική	20.048	14.118	11.580	-30%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	Πλήρης	187.878	197.020	195.772	5%	-1%
	Μερική	18.313	17.663	20.843	-4%	18%
Πελοποννήσου	Πλήρης	175.315	199.489	203.181	14%	2%
	Μερική	17.922	11.942	10.749	-33%	-10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Πλήρης	186.703	200.265	188.350	7%	-6%
	Μερική	11.198	14.383	15.244	28%	6%
Στερεάς Ελλάδας	Πλήρης	164.851	176.667	176.997	7%	0%
	Μερική	16.156	17.501	11.856	8%	-32%
Νοτίου Αιγαίου	Πλήρης	126.101	121.418	107.802	-4%	-11%
	Μερική	6.238	11.555	9.834	85%	-15%
Ηπείρου	Πλήρης	98.203	105.495	100.510	7%	-5%
	Μερική	7.069	7.253	8.243	3%	14%
Δυτικής Μακεδονίας	**Πλήρης**	**74.739**	**79.978**	**79.358**	**7%**	**-1%**
	Μερική	**6.504**	**7.107**	**7.758**	**9%**	**9%**
Βορείου Αιγαίου	Πλήρης	61.889	70.071	68.179	13%	-3%
	Μερική	3.077	4.746	4.634	54%	-2%
Ιονίων Νήσων	Πλήρης	69.862	74.137	69.521	6%	-6%
	Μερική	3.122	3.050	2.553	-2%	-16%
Ελλάδα	**Πλήρης**	**3.267.448**	**3.550.414**	**3.539.611**	**9%**	**0%**
	Μερική	**343.244**	**360.616**	**335.868**	**5%**	**-7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2020

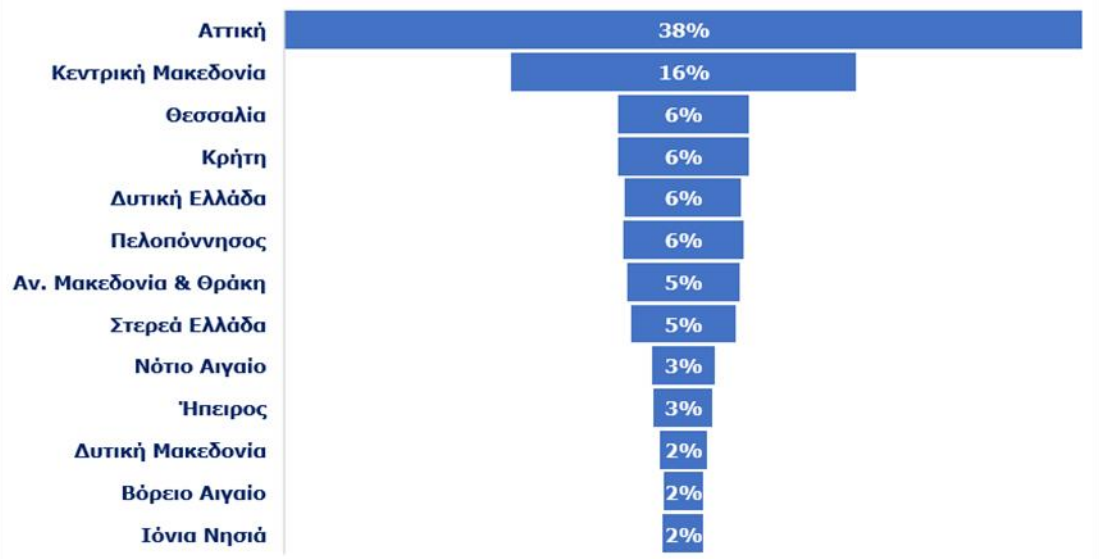

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (42%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Θεσσαλίας (10%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Κρήτης (3%), Πελοποννήσου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (1%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2020

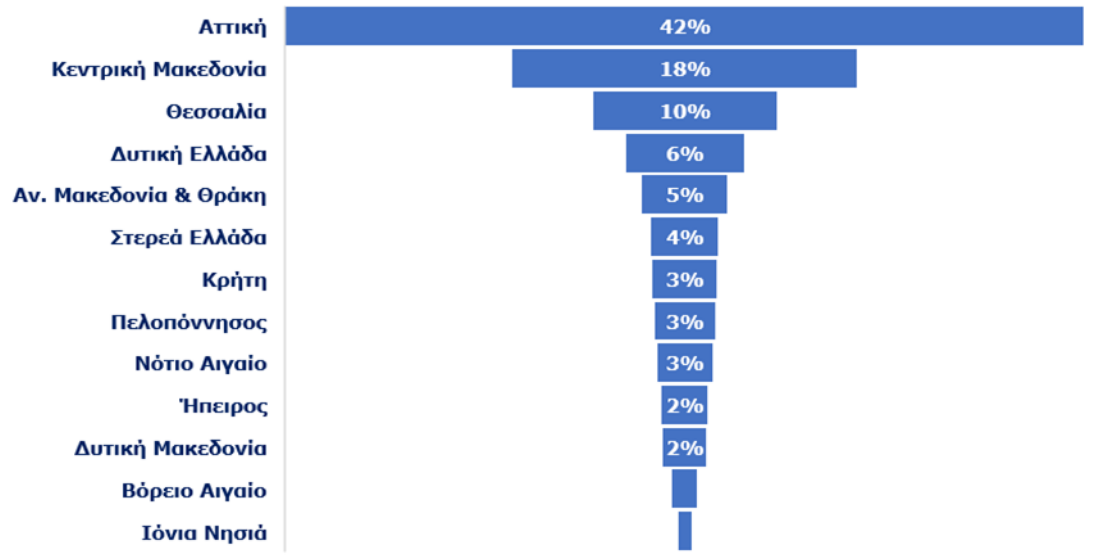

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 75 χιλ. το 2015 σε 80 χιλ. το 2019) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής αύξηση κατά +9% (από 7 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +8% (από 70 χιλ. το 2015 σε 75 χιλ. το 2019) ενώ οι μερικής αύξηση κατά +2% (από 6 χιλ. το 2015 σε 6 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι πλήρης μείωση κατά -25% (από 5 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019) και οι μερικής αύξηση κατά +70% (από 606 απασχολούμενους το 2015 σε 1 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι πλήρης αύξηση κατά +504% (από 145 απασχολούμενους το 2015 σε 876 απασχολούμενους το 2019) και οι μερικής αύξηση (από 0 απασχολούμενους το 2015 σε 41 απασχολούμενους το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψαν μείωση κατά -1% (από 80 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020) ενώ οι μερικής αύξηση κατά +9% (από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν πτώση στους λοιπούς κλάδους (-2%, από 75 χιλ. το 2019 σε 74 χιλ. το 2020) και στα καταλύματα (-59%, από 876 απασχολούμενους το 2019 σε 360 απασχολούμενους το 2020) και αύξηση στην εστίαση (+28%, από 4 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, όλες οι κατηγορίες κατέγραψαν αύξηση: λοιποί κλάδοι (+1%, από 6 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), εστίαση (+54%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και καταλύματα (+81%, από 41 απασχολούμενους το 2019 σε 75 απασχολούμενους το 2020).

Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	69.545	75.294	74.109	8%	-2%
	Μερική	5.898	6.038	6.100	2%	1%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	5.049	3.808	4.889	-25%	28%
	Μερική	606	1.028	1.583	70%	54%
Καταλύματα	Πλήρης	145	876	360	504%	-59%
	Μερική	0	41	75		81%
Δυτική Μακεδονία	**Πλήρης**	**74.739**	**79.978**	**79.358**	**7%**	**-1%**
	Μερική	**6.504**	**7.107**	**7.758**	**9%**	**9%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2015-2020, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 92% το 2015 σε 92% το 2020) εμφάνισαν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 8% το 2015 σε 8% 2020).

Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2015-2020

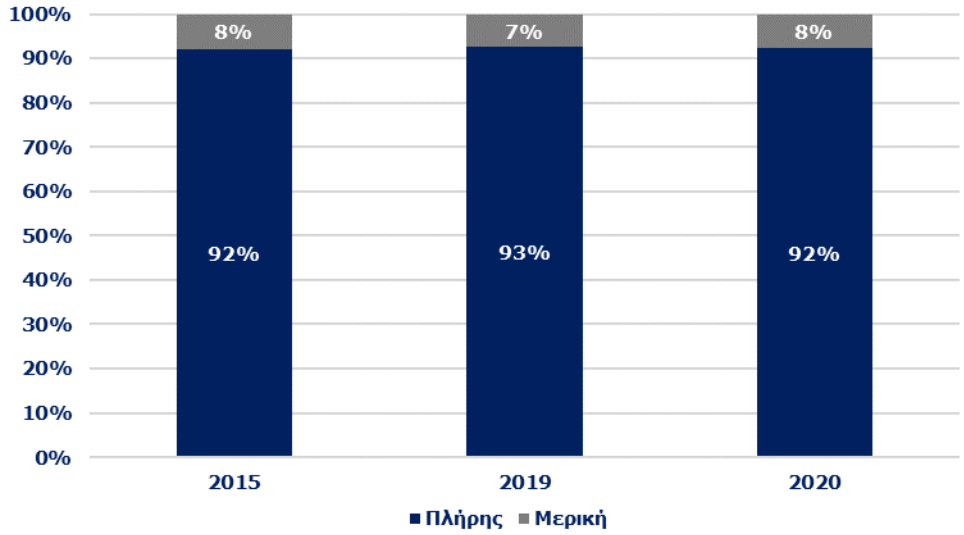

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 89% το 2015 σε 76% το 2020) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 11% το 2015 σε 24% το 2020).

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2015-2020

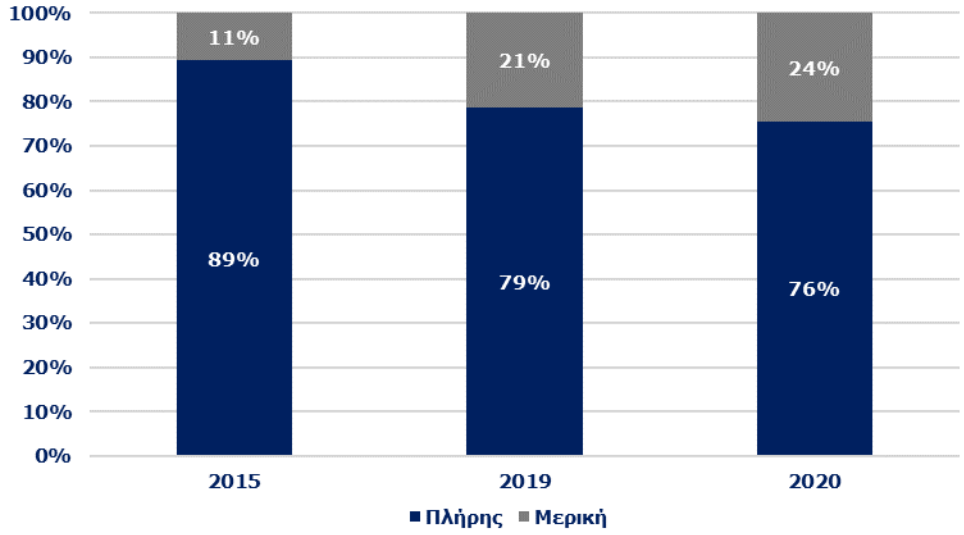

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 100% το 2015 σε 83% το 2020) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 0% το 2015 σε 17% το 2020).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2015-2020

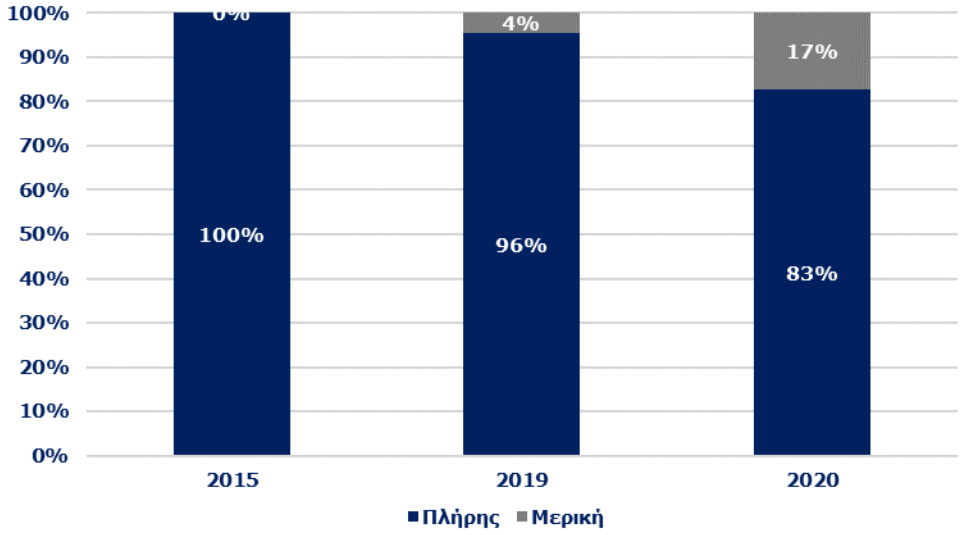

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο η μερική απασχόληση είναι πιο έντονη στις δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης απ' ότι στους λοιπούς κλάδους και τα καταλύματα (με εξαίρεση για τα καταλύματα το 2020).

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2015-2019, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 2,1 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +8% (από 1,5 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση των ανδρών και γυναικών απασχολούμενων, με εξαίρεση την Δυτική Ελλάδα που σημείωσε οριακή μείωση στις γυναίκες απασχολούμενες (-0,3%, από 82 χιλ. το 2015 σε 82 χιλ. το 2019). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη στους άνδρες απασχολούμενους σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+60 χιλ. ή +8%, από 748 χιλ. το 2015 σε 808 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+27 χιλ. ή +8%, από 345 χιλ. το 2015 σε 372 χιλ. το 2019) και Κρήτης (+21 χιλ. ή +18%, από 122 χιλ. το 2015 σε 143 χιλ. το 2019) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες Αττικής (+46 χιλ. ή +8%, από 588 χιλ. το 2015 σε 634 χιλ. το 2019), Κρήτης (+22 χιλ. ή +26%, από 88 χιλ. το 2015 σε 110 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+15 χιλ. ή +6%, από 256 χιλ. το 2015 σε 271 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν πτώση κατά -1% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2020) ενώ οι γυναίκες οριακή μείωση κατά -0,2% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+1%, από 808 χιλ. το 2019 σε 813 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 372 χιλ. το 2019 σε 373 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 133 χιλ. το 2019 σε 134 χιλ. το 2020) και Πελοποννήσου (+1%, από 123 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (-3%, από 150 χιλ. το 2019 σε 145 χιλ. το 2020), Κρήτης (-7%, από 143 χιλ. το 2019 σε 133 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 127 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 125 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 78 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-1%, από 65 χιλ. το 2019 σε 64 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 53 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 45 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-6%, από 45 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2020) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+4%, από 634 χιλ. το 2019 σε 658 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (+4%, από 103 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 82 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+2%, από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 34 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2020) να

καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 271 χιλ. το 2019 σε 266 χιλ. το 2020), Κρήτης (-11%, από 110 χιλ. το 2019 σε 98 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 88 χιλ. το 2019 σε 84 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 69 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-7%, από 48 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 32 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	Άνδρες	747.590	808.049	813.277	8%	1%
	Γυναίκες	588.306	634.317	658.434	8%	4%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	344.547	371.786	372.880	8%	0%
	Γυναίκες	256.209	270.905	265.940	6%	-2%
Θεσσαλία	Άνδρες	134.903	150.333	145.354	11%	-3%
	Γυναίκες	94.863	102.915	106.717	8%	4%
Κρήτη	Άνδρες	121.631	143.067	133.431	18%	-7%
	Γυναίκες	87.503	109.917	98.062	26%	-11%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	123.993	132.765	134.052	7%	1%
	Γυναίκες	82.198	81.918	82.564	0%	1%
Πελοπόννησος	Άνδρες	111.743	123.344	124.359	10%	1%
	Γυναίκες	81.494	88.087	89.571	8%	2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	115.996	126.742	120.035	9%	-5%
	Γυναίκες	81.905	87.906	83.558	7%	-5%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	112.313	125.121	120.237	11%	-4%
	Γυναίκες	68.694	69.047	68.615	1%	-1%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.739	77.847	68.460	0%	-12%
	Γυναίκες	54.601	55.126	49.176	1%	-11%
Ήπειρος	Άνδρες	61.830	64.717	64.118	5%	-1%
	Γυναίκες	43.442	48.031	44.635	11%	-7%
Δυτική Μακεδονία	**Άνδρες**	**50.592**	**53.017**	**52.239**	**5%**	**-1%**
	Γυναίκες	**30.651**	**34.068**	**34.876**	**11%**	**2%**
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	42.255	44.827	43.281	6%	-3%
	Γυναίκες	22.711	29.989	29.532	32%	-2%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	41.230	44.712	41.830	8%	-6%
	Γυναίκες	31.753	32.476	30.244	2%	-7%
Ελλάδα	**Άνδρες**	**2.086.363**	**2.266.326**	**2.233.555**	**9%**	**-1%**
	Γυναίκες	**1.524.330**	**1.644.704**	**1.641.924**	**8%**	**0%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

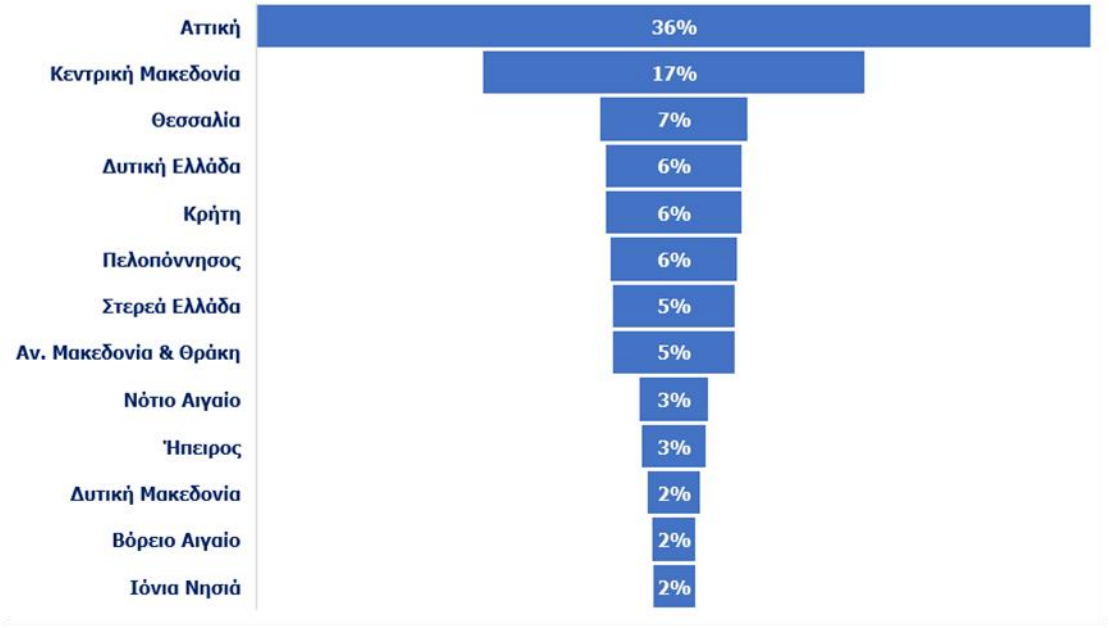

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2020, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (40%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

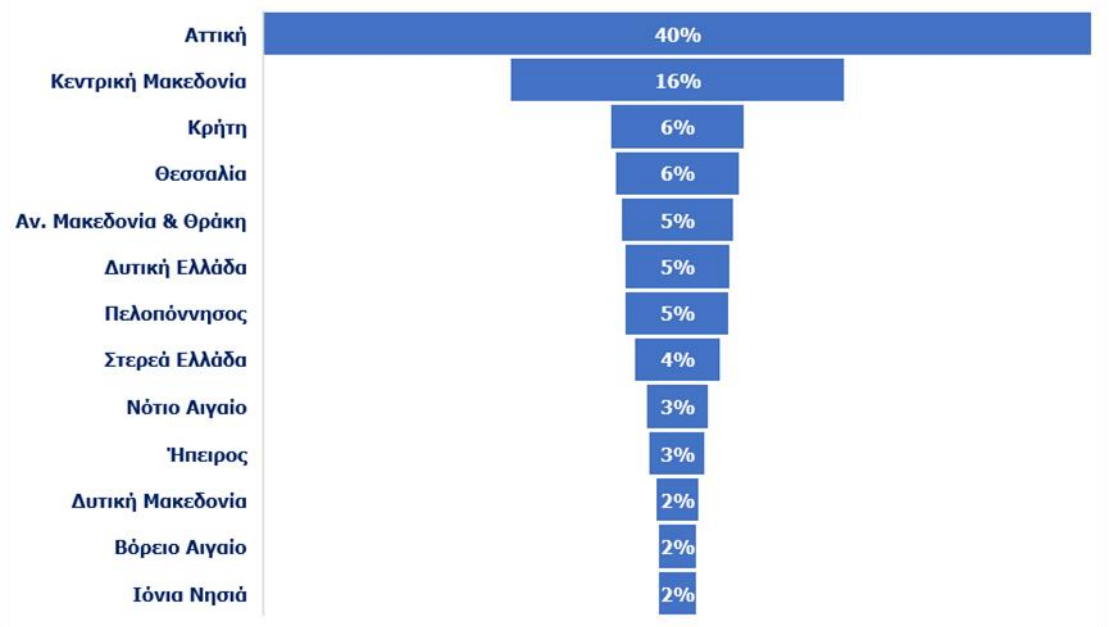

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +5% (από 51 χιλ. το 2015 σε 53 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +11% (από 31 χιλ. το 2015 σε 34 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +5% (από 48 χιλ. το 2015 σε 50 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +13% (από 27 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι άνδρες απασχολούμενοι μείωση κατά -16% (από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες μείωση κατά -13% (από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι άνδρες αύξηση κατά +723% (από 78 απασχολούμενους το 2015 σε 640 απασχολούμενους το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +312% (από 67 απασχολούμενους το 2015 σε 277 απασχολούμενους το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 53 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2020) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +2% (από 34 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στην εστίαση σημείωσαν αύξηση κατά +46% (από 2 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020) ενώ στους Λοιπούς κλάδους (-2%, από 50 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2020) και τα καταλύματα (-82%, από 640 απασχολούμενους 2019 σε 115 απασχολούμενους το 2020) μείωση. Η εικόνα στις γυναίκες είναι θετική: λοιποί κλάδοι (+0,2%, από 31 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2020), εστίαση (+25%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020) και καταλύματα (+15%, από 277 απασχολούμενους το 2019 σε 320 απασχολούμενους το 2020).

Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	48.053	50.313	49.117	5%	-2%
	Γυναίκες	27.390	31.019	31.092	13%	0%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	2.461	2.064	3.007	-16%	46%
	Γυναίκες	3.194	2.772	3.465	-13%	25%
Καταλύματα	Άνδρες	78	640	115	723%	-82%
	Γυναίκες	67	277	320	312%	15%
Δυτική Μακεδονία	**Άνδρες**	**50.592**	**53.017**	**52.239**	**5%**	**-1%**
	Γυναίκες	**30.651**	**34.068**	**34.876**	**11%**	**2%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2015-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 64% το 2015 σε 61% το 2020) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 36% το 2015 σε 39% το 2020).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

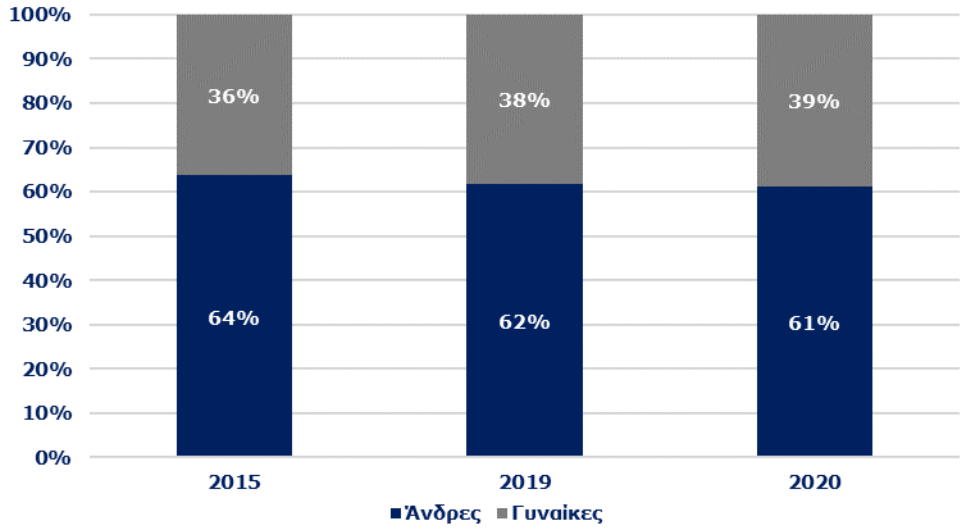

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αντίθετη είναι η εικόνα στην εστίαση, με τις γυναίκες απασχολούμενες να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 56% το 2015 σε 54% το 2020) σε σύγκριση με αυτά των ανδρών (από 44% το 2015 σε 46% το 2020).

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

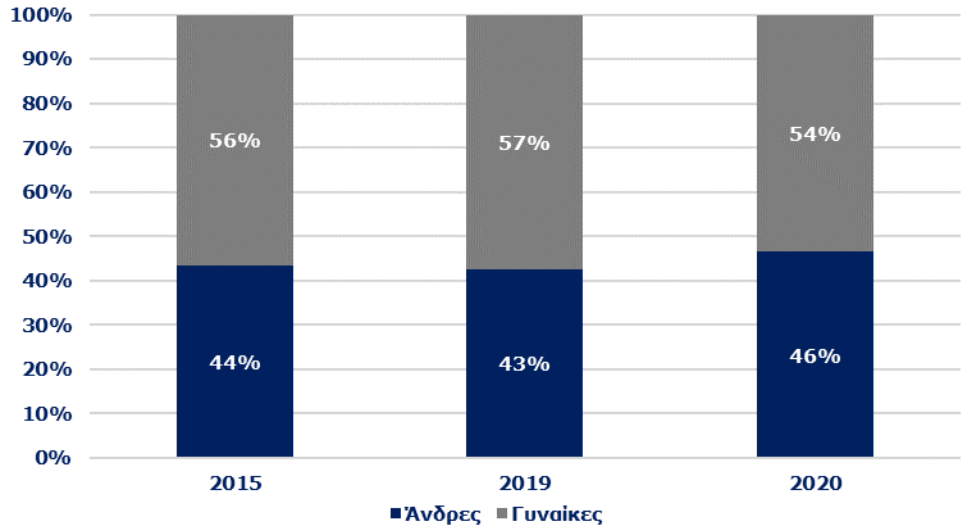

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά τα καταλύματα, οι άνδρες απασχολούμενοι, με εξαίρεση το 2020, εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 54% το 2015 σε 27% το 2020) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 46% το 2015 σε 73% το 2020).

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

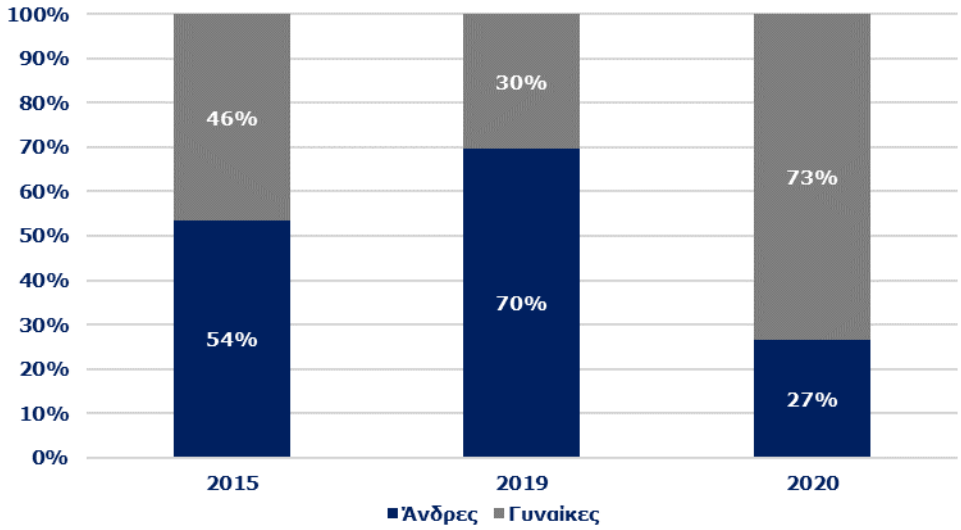

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2015-2019, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-3%, από 815 χιλ. το 2015 σε 786 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+8%, από 140 χιλ. το 2015 σε 151 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+2%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,2 εκατ. το 2019), 45-54 ετών (+13%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019) και 55+ (+31%, από 524 χιλ. το 2015 σε 687 χιλ. το 2019).

Επιμέρους, την περίοδο 2015-2019, μείωση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-34%), Δυτικής Ελλάδας (-27%), Πελοποννήσου (-23%), Στερεάς Ελλάδας (-7%) και Νοτίου Αιγαίου (-6%), στις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-18%), Δυτικής Μακεδονίας (-14%), Αττικής (-7%), Ηπείρου (-6%), Ιονίων Νήσων (-6%), Στερεάς Ελλάδας (-4%) και Κεντρικής Μακεδονίας (-2%) και στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-8%), Θεσσαλίας (-6%), Νοτίου Αιγαίου (-5%), Δυτικής Μακεδονίας (-0,3%) και Κεντρικής Μακεδονίας (-0,1%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+59%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+29%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+7%, από 48 χιλ. το 2015 σε 52 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (+7%, από 34 χιλ. το 2015 σε 37 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+17%, από 65 χιλ. το 2015 σε 76 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+14%, από 17 χιλ. το 2015 σε 20 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+25%, από 56 χιλ. το 2015 σε 70 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+20%, από 25 χιλ. το 2015 σε 30 χιλ. το 2019) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+46%, από 30 χιλ. το 2015 σε 43 χιλ. το 2019) και Αττικής (+39%, από 157 χιλ. το 2015 σε 218 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-5%, από 151 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (-5%, από 786 χιλ. το 2019 σε 747 χιλ. το 2020) και 35-44 ετών (-4%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+2%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020) και 55+ ετών (+5%, από 687 χιλ. το 2019 σε 719 χιλ. το 2020) αύξηση.

Επιμέρους, την περίοδο 2019-2020, αύξηση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+12%) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%), στις ηλικίες 25-34 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+15%), στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+0,1%) και Πελοποννήσου (+0,2%) στις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+3%), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%), Θεσσαλίας (+1%), Δυτικής Ελλάδας (+7%), Πελοποννήσου (+1%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%), Στερεάς Ελλάδας (+3%), Ηπείρου (+0,5%) και Βορείου Αιγαίου (+6%) και στις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+10%), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%), Θεσσαλίας (+5%), Κρήτης (+4%), Πελοποννήσου (+5%), Στερεάς Ελλάδας (+8%), Ηπείρου (+7%), Δυτικής Μακεδονίας (+10%) και Ιονίων Νήσων (+3%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2020, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-40%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-36%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-23%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020) και Κρήτης (-16%, από 52 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (-14%, από 76 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2020) και Ηπείρου (-13%, από 35 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-10%, από 22 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (-4%, από 30 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2020) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 23 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 42 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2020).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	15-24	49.544	57.161	63.837	15%	12%
	25-34	324.892	301.567	298.036	-7%	-1%
	35-44	435.152	449.035	441.981	3%	-2%
	45-54	369.588	416.252	427.331	13%	3%
	55+	156.719	218.351	240.525	39%	10%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	20.242	23.636	21.077	17%	-11%
	25-34	128.351	126.150	122.261	-2%	-3%
	35-44	187.973	187.775	182.120	0%	-3%
	45-54	173.447	193.294	198.727	11%	3%
	55+	90.743	111.836	114.635	23%	3%
Θεσσαλία	15-24	7.677	9.373	9.225	22%	-2%
	25-34	48.188	50.918	47.096	6%	-8%
	35-44	71.309	67.239	66.814	-6%	-1%
	45-54	63.656	73.557	74.167	16%	1%
	55+	38.936	52.162	54.768	34%	5%
Κρήτη	15-24	10.256	11.792	8.930	15%	-24%
	25-34	48.372	51.598	43.335	7%	-16%
	35-44	64.886	76.167	65.536	17%	-14%
	45-54	56.043	70.319	69.000	25%	-2%
	55+	29.577	43.109	44.692	46%	4%
Δυτική Ελλάδα	15-24	9.704	7.122	7.031	-27%	-1%
	25-34	42.399	42.604	41.406	0%	-3%
	35-44	63.726	58.683	58.760	-8%	0%
	45-54	55.508	61.730	65.747	11%	7%
	55+	34.855	44.545	43.672	28%	-2%
Πελοπόννησος	15-24	6.318	4.861	4.602	-23%	-5%
	25-34	34.438	36.827	36.353	7%	-1%
	35-44	54.864	57.402	57.509	5%	0%
	45-54	58.126	64.851	65.821	12%	1%
	55+	39.491	47.490	49.646	20%	5%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	8.444	9.036	7.783	7%	-14%
	25-34	44.626	44.998	38.793	1%	-14%
	35-44	58.169	59.987	57.065	3%	-5%
	45-54	54.984	58.758	59.990	7%	2%
	55+	31.678	41.869	39.963	32%	-5%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.587	7.082	4.223	-7%	-40%
	25-34	39.369	37.929	33.596	-4%	-11%
	35-44	54.978	57.861	55.146	5%	-5%
	45-54	50.973	56.595	58.507	11%	3%
	55+	28.100	34.701	37.380	23%	8%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.919	7.445	5.226	-6%	-30%
	25-34	37.132	30.316	23.472	-18%	-23%
	35-44	40.028	37.849	34.900	-5%	-8%
	45-54	29.600	34.697	33.545	17%	-3%
	55+	17.661	22.665	20.493	28%	-10%
Ήπειρος	15-24	2.469	2.963	2.757	20%	-7%
	25-34	21.079	19.796	18.962	-6%	-4%
	35-44	32.804	34.789	30.188	6%	-13%
	45-54	30.086	32.437	32.585	8%	0%
	55+	18.833	22.764	24.261	21%	7%
Δυτική Μακεδονία	**15-24**	**4.145**	**2.727**	**2.792**	**-34%**	**2%**
	25-34	**14.190**	**12.196**	**14.006**	**-14%**	**15%**
	35-44	**25.668**	**25.596**	**23.252**	**0%**	**-9%**
	45-54	**24.827**	**29.727**	**28.461**	**20%**	**-4%**
	55+	**12.414**	**16.838**	**18.606**	**36%**	**10%**
Βόρειο Αιγαίο	15-24	3.296	4.246	3.483	29%	-18%
	25-34	17.602	18.107	17.101	3%	-6%
	35-44	17.419	19.772	18.554	14%	-6%
	45-54	16.039	18.812	20.030	17%	6%
	55+	10.610	13.879	13.645	31%	-2%
Ιόνια Νησιά	15-24	2.504	3.971	2.551	59%	-36%
	25-34	14.175	13.302	12.780	-6%	-4%
	35-44	20.636	21.066	19.667	2%	-7%
	45-54	21.158	22.465	20.279	6%	-10%
	55+	14.510	16.383	16.798	13%	3%
Ελλάδα	**15-24**	**140.105**	**151.415**	**143.517**	**8%**	**-5%**
	25-34	**814.814**	**786.309**	**747.198**	**-3%**	**-5%**
	35-44	**1.127.613**	**1.153.220**	**1.111.491**	**2%**	**-4%**
	45-54	**1.004.035**	**1.133.493**	**1.154.188**	**13%**	**2%**
	55+	**524.125**	**686.593**	**719.085**	**31%**	**5%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 45-54 ετών (30%) και 35-44 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 25-34 ετών (19%), 55+ ετών (19%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, 2020

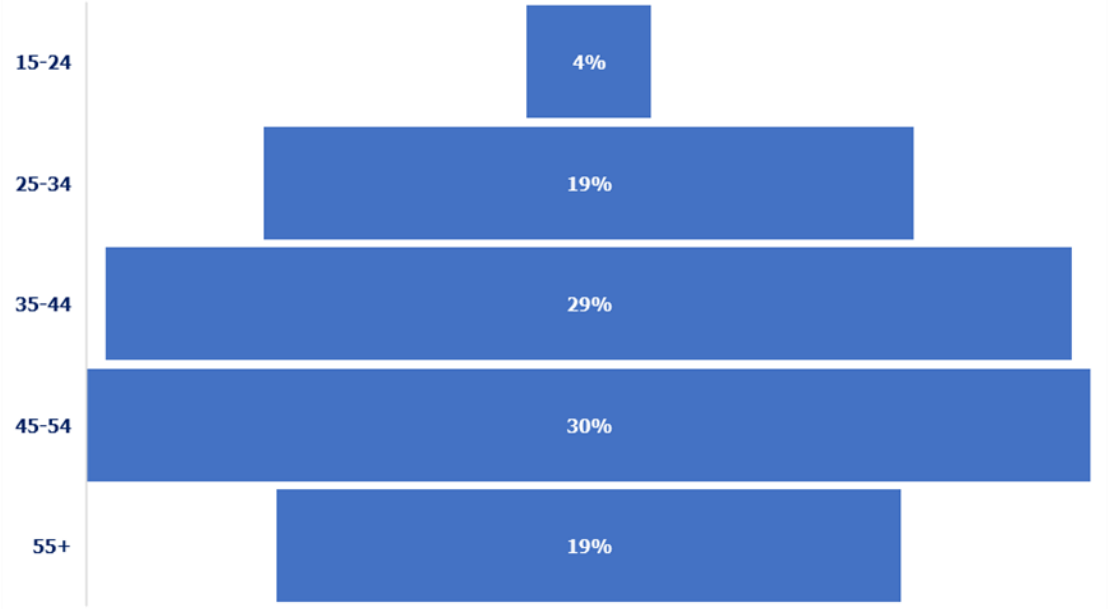

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019 είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-34%, από 4 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (-14%, από 14 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019) και 35-44 ετών (-0,3%, από 26 χιλ. το 2015 σε 26 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+20%, από 25 χιλ. το 2015 σε 30 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+36%, από 12 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019) αύξηση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-38%, από 3 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) και 25-34 ετών (-22%, από 13 χιλ. το 2015 σε 10 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (+3%, από 24 χιλ. το 2015 σε 25 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+18%, από 24 χιλ. το 2015 σε 28 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+43%, από 12 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019) αύξηση. Στην εστίαση επίσης η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-39%, από 865 απασχολούμενους το 2015 σε 525 απασχολούμενους το 2019), 35-44 ετών (-46%, από 2 χιλ. το 2015 σε 950 απασχολούμενους το 2019) και 55+ ετών (-68%, από 823 απασχολούμενους το 2015 σε 265 απασχολούμενους το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (+16%, από 1 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019) και 45-54 ετών (+73%, από 944 απασχολούμενους το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) αύξηση. Στα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 45-54 ετών (-11%, από 67 απασχολούμενους το 2015 σε 60 απασχολούμενους το 2019) και 55+ ετών (-100%, από 27 απασχολούμενους το 2015 σε 0 απασχολούμενους το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (από 0 απασχολούμενους το 2015 σε 152 απασχολούμενους το 2019), 25-34 ετών (από 0 απασχολούμενους το 2015 σε 611 απασχολούμενους το 2019) και 35-44 ετών (+88%, από 50 απασχολούμενους το 2015 σε 95 απασχολούμενους το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+2%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (+15%, από 12 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (+10%, από 17 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (-9%, από 26 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020) και 45-54 ετών (-4%, από 30 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2020) μείωση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+6%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (+10%, από 10 χιλ.

το 2019 σε 11 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (+8%, από 17 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (-10%, από 25 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (-4%, από 28 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020) μείωση. Στην εστίαση όλες οι ηλικίες σημειώνουν αύξηση, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (-1%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες κατηγορίες: 15-24 ετών (+12%, από 525 απασχολούμενους το 2019 σε 586 απασχολούμενους το 2020), 25-34 ετών (+84%, από 1 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), 35-44 ετών (+2%, από 950 απασχολούμενους το 2019 σε 969 απασχολούμενους το 2020) και 55+ ετών (+127%, από 265 απασχολούμενους το 2019 σε 601 απασχολούμενους το 2020). Στα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 35-44 ετών (+6%, από 95 απασχολούμενους το 2019 σε 100 απασχολούμενους το 2020) και 55+ ετών (από 0 απασχολούμενους το 2019 σε 87 απασχολούμενους το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (-76%, από 152 απασχολούμενους το 2019 σε 36 απασχολούμενους το 2020), 25-34 ετών (-75%, από 611 απασχολούμενους το 2019 σε 155 απασχολούμενους το 2020) και 45-54 ετών (-7%, από 60 απασχολούμενους το 2019 σε 56 απασχολούμενους το 2020) μείωση.

Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	15-24	3.280	2.050	2.170	-38%	6%
	25-34	12.922	10.119	11.154	-22%	10%
	35-44	23.862	24.552	22.182	3%	-10%
	45-54	23.816	28.037	26.786	18%	-4%
	55+	11.563	16.573	17.917	43%	8%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	865	525	586	-39%	12%
	25-34	1.268	1.466	2.697	16%	84%
	35-44	1.755	950	969	-46%	2%
	45-54	944	1.630	1.619	73%	-1%
	55+	823	265	601	-68%	127%
Καταλύματα	15-24	0	152	36		-76%
	25-34	0	611	155		-75%
	35-44	50	95	100	88%	6%
	45-54	67	60	56	-11%	-7%
	55+	27	0	87	-100%	
Δυτική Μακεδονία	**15-24**	**4.145**	**2.727**	**2.792**	**-34%**	**2%**
	25-34	**14.190**	**12.196**	**14.006**	**-14%**	**15%**
	35-44	**25.668**	**25.596**	**23.252**	**0%**	**-9%**
	45-54	**24.827**	**29.727**	**28.461**	**20%**	**-4%**
	55+	**12.414**	**16.838**	**18.606**	**36%**	**10%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 32% το 2015 σε 33% το 2020) και 35-44 ετών (από 32% το 2015 σε 28% το 2020) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (από 15% το 2015 σε 22% το 2020), 25-34 ετών (από 17% το 2015 σε 14% το 2020) και 15-24 ετών (από 4% το 2015 σε 3% το 2020).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2015-2020

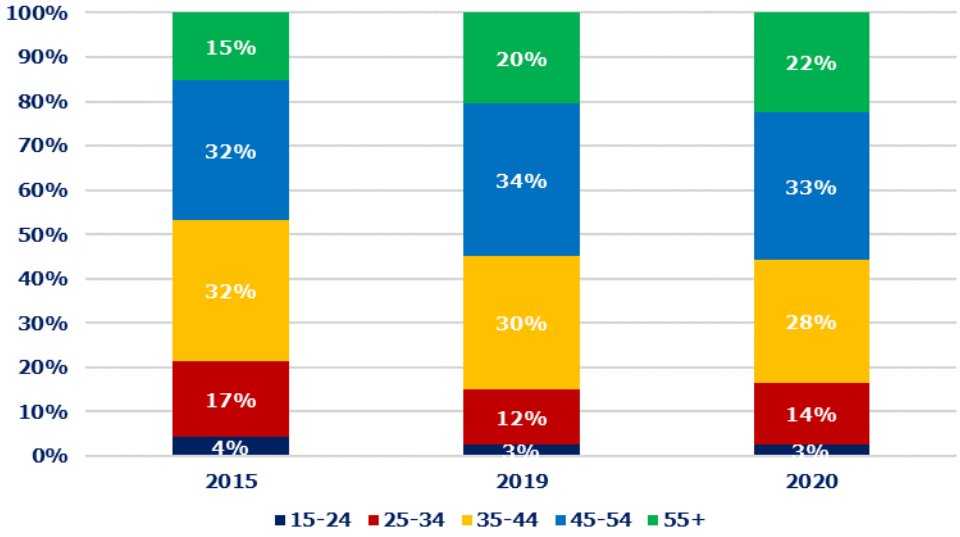

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 22% το 2015 σε 42% το 2020), 45-54 ετών (από 17% το 2015 σε 25% το 2020) και 35-44 ετών (από 31% το 2015 σε 15% το 2020). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (από 15% το 2015 σε 9% το 2020) και 55+ ετών (από 15% το 2015 σε 9% το 2020).

Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2015-2020

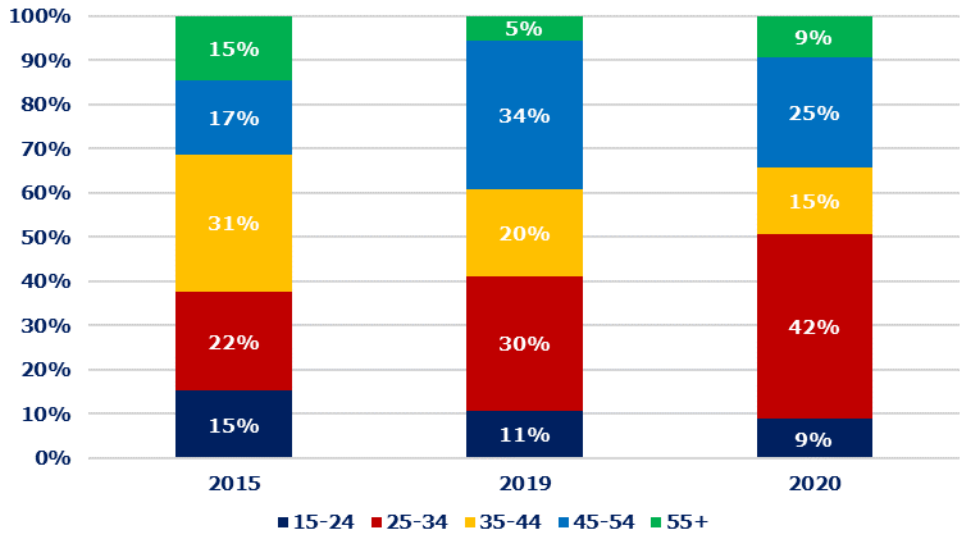

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε διακυμάνσεις από έτος σε έτος. Συγκεκριμένα: 15-24 ετών (από 0% το 2015 σε 8% το 2020), 25-34 ετών (από 0% το 2015 σε 36% το 2020), 35-44 ετών (από 35% το 2015 σε 23% το 2020), 45-54 ετών (από 46% το 2015 σε 13% το 2020) και 55+ ετών (από 19% το 2015 σε 20% το 2020).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2015-2020

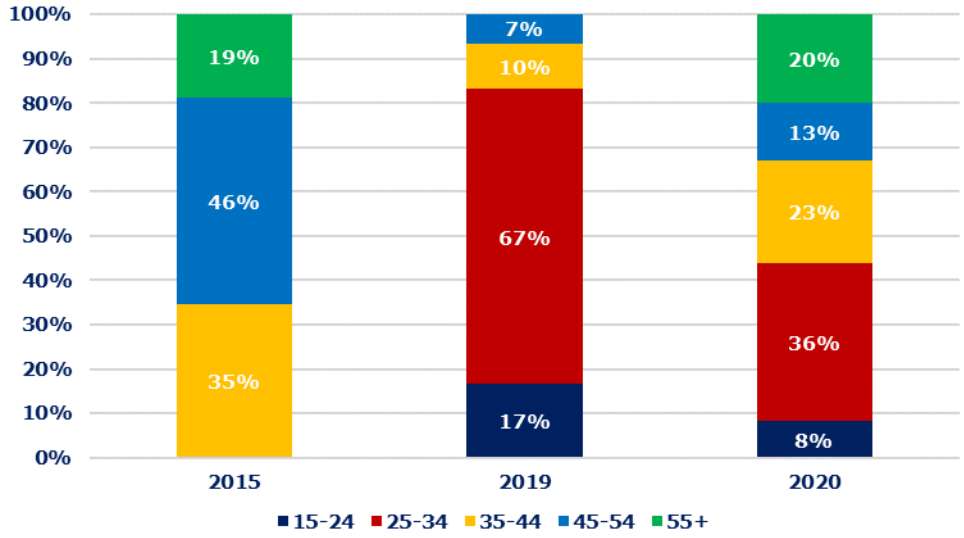

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2015-2019 σημείωσε μείωση κατά -32% (από 1.197 χιλ. το 2015 σε 819 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (+12%, από 14 χιλ. το 2015 σε 16 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-35% ή -155 χιλ., από 449 χιλ. το 2015 σε 294 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (-25% ή -54 χιλ., από 211 χιλ. το 2015 σε 157 χιλ. το 2019), Κρήτης (-50% ή -33 χιλ., από 67 χιλ. το 2015 σε 33 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (-32% ή -27 χιλ., από 85 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (-48% ή -27 χιλ., από 55 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η ανεργία σημείωσε μείωση κατά -8% (από 819 χιλ. το 2019 σε 755 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-18%, από 294 χιλ. το 2019 σε 240 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-8%, από 157 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 68 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (-11%, από 58 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (-5%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-25%, από 28 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-10%, από 16 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+45%, από 33 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 40 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%, από 41 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2020), Ηπείρου (+7%, από 22 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (+12%, από 21 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (+25%, από 11 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) αύξηση.

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2020, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (11%), Αττικής (14%), Βορείου Αιγαίου (16%) και Ιονίων Νήσων (16%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (22%), Δυτικής Μακεδονίας (20%) και Στερεάς Ελλάδας (19%).

Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020								
	2015		2019		2020		%Δ	
Περιφέρεια	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	2015-2019	2019-2020
Αττική	449	25%	294	17%	240	14%	-35%	-18%
Κεντρική Μακεδονία	211	26%	157	20%	144	18%	-25%	-8%
Δυτική Ελλάδα	82	28%	68	24%	60	22%	-17%	-13%
Θεσσαλία	85	27%	58	19%	51	17%	-32%	-11%
Κρήτη	67	24%	33	12%	48	17%	-50%	45%
Στερεά Ελλάδα	63	26%	40	17%	45	19%	-36%	11%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	60	23%	41	16%	42	17%	-32%	2%
Πελοπόννησος	55	22%	29	12%	27	11%	-48%	-5%
Ήπειρος	34	25%	22	16%	24	18%	-35%	7%
Νότιο Αιγαίο	23	15%	21	14%	24	17%	-9%	12%
Δυτική Μακεδονία	**36**	**31%**	**28**	**25%**	**21**	**20%**	**-21%**	**-25%**
Βόρειο Αιγαίο	14	18%	16	18%	14	16%	12%	-10%
Ιόνια Νησιά	17	19%	11	12%	14	16%	-36%	25%
Σύνολο	**1.197**	**25%**	**819**	**17%**	**755**	**16%**	**-32%**	**-8%**

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (32%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (19%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδςα (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Πελοποννήσου (4%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

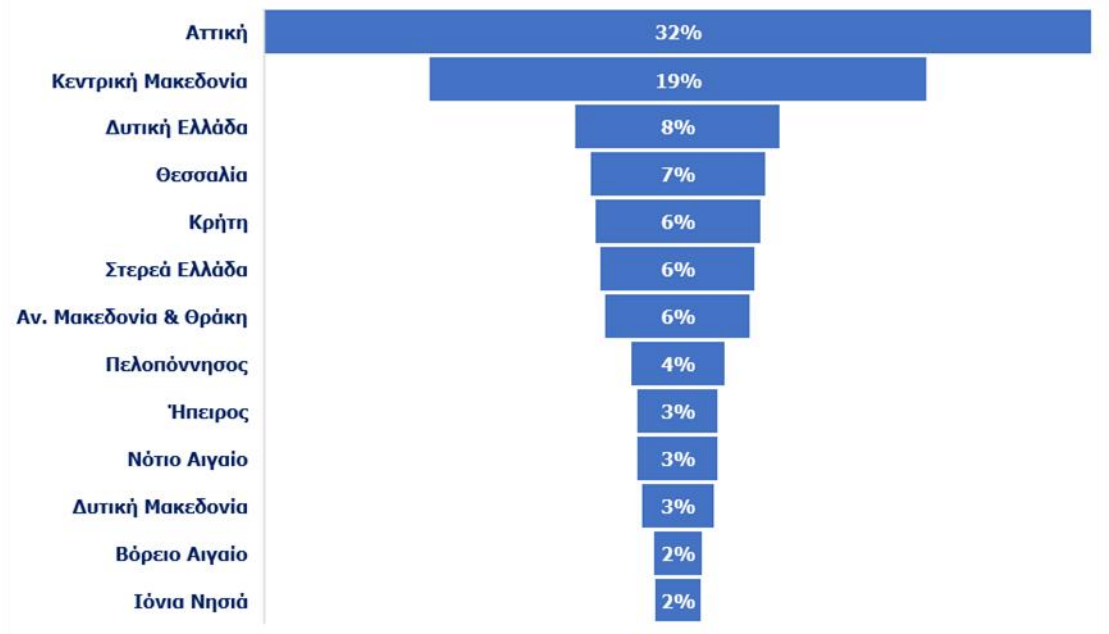

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καταγράφει το 3% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -25% (από 28 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020) ενώ την περίοδο 2015-2019 μείωση κατά -21% (από 36 χιλ. το 2015 σε 28 χιλ. το 2019). Παράλληλα εμφανίζει το 2020 το 2ο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (20% έναντι 25% το 2019 και 31% το 2015) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2020

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό[3] Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	234	403	557	800	201	2.195
	Δωμάτια	33.240	34.987	21.146	20.893	3.122	113.388
	Κλίνες	69.441	70.996	41.471	40.139	6.145	228.192
Κρήτη	Μονάδες	139	341	392	586	180	1.638
	Δωμάτια	24.063	32.650	17.219	19.122	4.471	97.525
	Κλίνες	50.452	64.818	32.569	34.323	8.552	190.714
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	66	161	262	427	74	990
	Δωμάτια	9.539	13.109	14.507	13.193	1.522	51.870
	Κλίνες	19.708	25.952	28.592	25.348	2.954	102.554
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	57	131	288	325	376	1.177
	Δωμάτια	9.445	10.304	10.357	8.399	7.908	46.413
	Κλίνες	19.726	20.802	21.060	16.631	15.651	93.870
Αττική	Μονάδες	43	133	158	244	113	691
	Δωμάτια	7.387	9.816	7.050	7.371	2.267	33.891
	Κλίνες	14.252	19.019	13.267	13.606	4.816	64.960
Πελοπόννησος	Μονάδες	29	138	241	215	65	688
	Δωμάτια	2.840	4.958	6.473	4.738	841	19.850
	Κλίνες	6.099	9.840	12.855	9.000	1.632	39.426
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	8	48	160	245	60	521
	Δωμάτια	686	3.033	5.100	5.531	1.032	15.382
	Κλίνες	1.519	6.089	9.852	10.430	1.951	29.841
Θεσσαλία	Μονάδες	30	121	139	192	71	553
	Δωμάτια	1.497	3.772	3.932	4.292	1.305	14.798
	Κλίνες	3.064	7.598	7.756	8.231	2.666	29.315
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	13	32	116	156	69	386
	Δωμάτια	1.215	2.061	3.635	3.333	1.061	11.305
	Κλίνες	2.527	4.294	7.164	6.504	2.071	22.560
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	8	34	137	166	43	388
	Δωμάτια	939	1.844	4.766	3.882	668	12.099
	Κλίνες	1.909	3.521	9.152	7.277	1.299	23.158
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	5	44	105	97	24	275
	Δωμάτια	1.471	2.626	3.183	2.426	295	10.001
	Κλίνες	3.146	5.227	6.029	4.641	578	19.621
Ήπειρος	Μονάδες	15	100	170	132	21	438
	Δωμάτια	1.198	1.990	3.318	2.270	354	9.130
	Κλίνες	2.524	4.243	6.747	4.420	703	18.637
Δυτική Μακεδονία	**Μονάδες**	**4**	**16**	**58**	**35**	**12**	**125**
	Δωμάτια	**99**	**373**	**1.461**	**715**	**241**	**2.889**
	Κλίνες	**219**	**807**	**3.238**	**1.562**	**818**	**6.644**
Σύνολο	**Μονάδες**	**651**	**1.702**	**2.783**	**3.620**	**1.309**	**10.065**
	Δωμάτια	**93.619**	**121.523**	**102.147**	**96.165**	**25.087**	**438.541**
	Κλίνες	**194.586**	**243.206**	**199.752**	**182.112**	**49.836**	**869.492**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[3] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ.

Η Ελλάδα το 2020 διέθετε 10.065 ξενοδοχειακές μονάδες με 438.541 δωμάτια και 869.492 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.691 ξενοδοχειακές μονάδες).

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (36%) και 3* (28%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (6%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (17%) και 1* (13%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 21%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* μόλις το 6%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 22%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 21% και 1* το 6%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 6% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (36%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2020

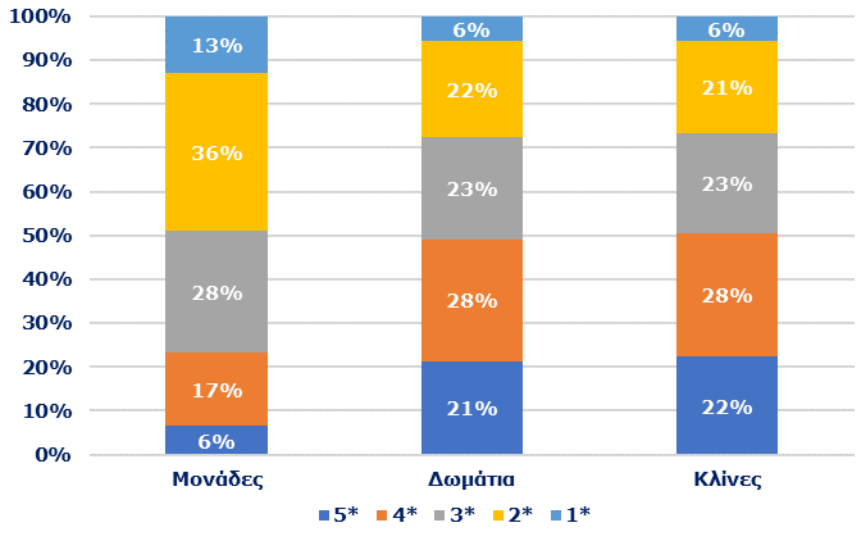

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και

της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 2020 το 78% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2020

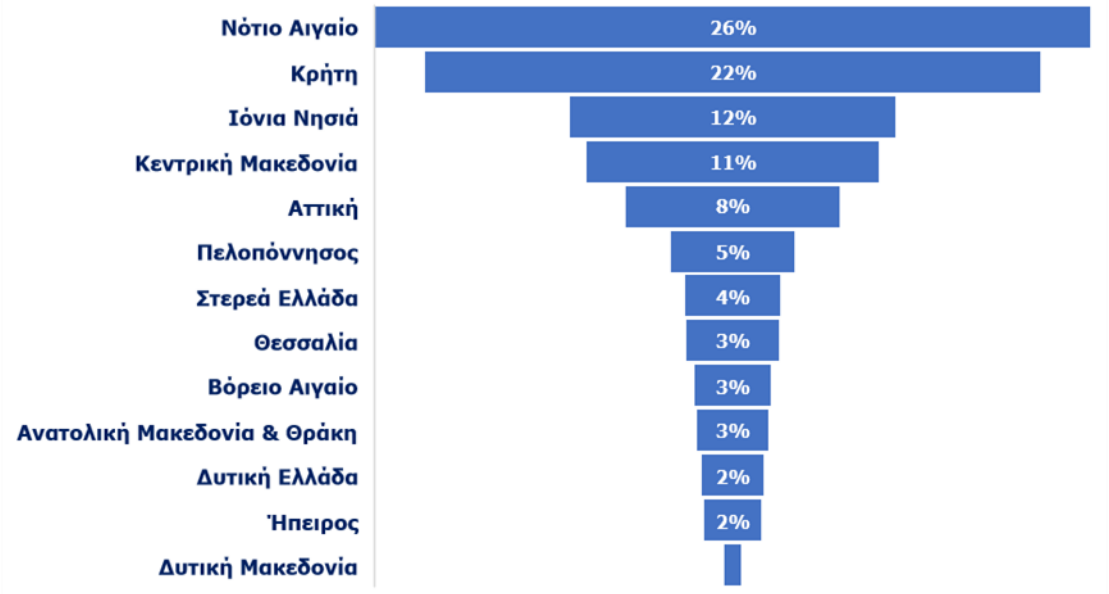

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2020, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+83%), 4* (+19%) και 3* (+10%) και μείωση στα 2* (-22%) και 1* (-14%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2020

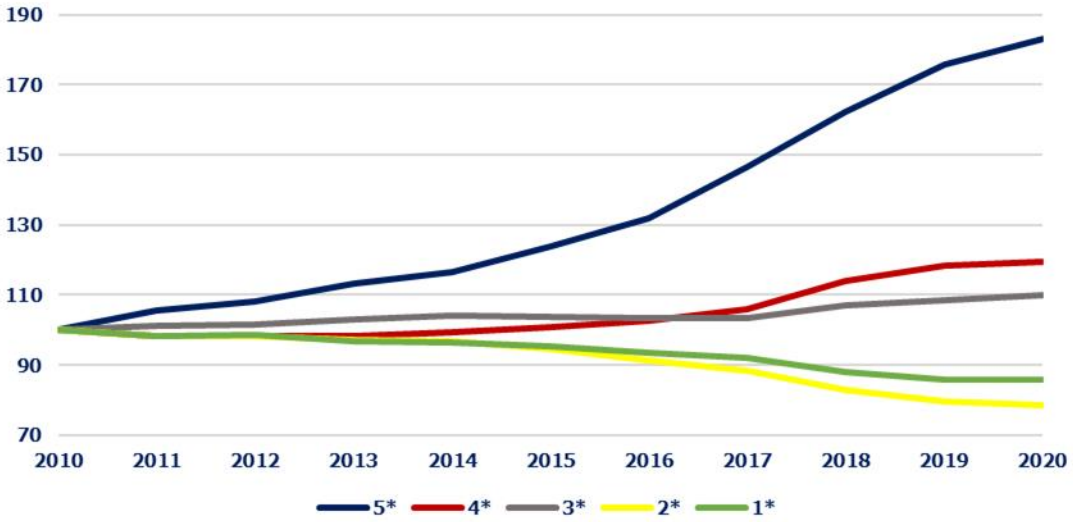

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2020 το 1% των μονάδων, το 1% των δωματίων και το 1% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 125 μονάδες με 2.889 δωμάτια και 6.644 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ξενοδοχειακό δυναμικό 2020							
Ενότητα		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Καστοριά	Μονάδες	2	12	14	6	3	**37**
	Δωμάτια	47	286	414	110	75	**932**
	Κλίνες	105	619	916	207	288	**2.135**
Κοζάνη	Μονάδες	1	1	18	11	2	**33**
	Δωμάτια	14	28	500	262	50	**854**
	Κλίνες	32	56	1.080	523	134	**1.825**
Φλώρινα	Μονάδες	1	3	17	10	2	**33**
	Δωμάτια	38	59	343	136	43	**619**
	Κλίνες	82	132	715	281	124	**1.334**
Γρεβενά	Μονάδες	0	0	9	8	5	**22**
	Δωμάτια	0	0	204	207	73	**484**
	Κλίνες	0	0	527	551	272	**1.350**
Σύνολο	**Μονάδες**	**4**	**16**	**58**	**35**	**12**	**125**
	Δωμάτια	**99**	**373**	**1.461**	**715**	**241**	**2.889**
	Κλίνες	**219**	**807**	**3.238**	**1.562**	**818**	**6.644**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (46%) και 2* (28%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (3%), 1* (10%) και 4* (13%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια δεν εμφανίζει σημαντικές διαφοροποιήσεις, 5* (3%), 4* (13%), 3* (51%), 2* (25%) και 1* (8%).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες, 5* (3%), 4* (12%), 3* (49%), 2* (24%) και 1* (12%).

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2020

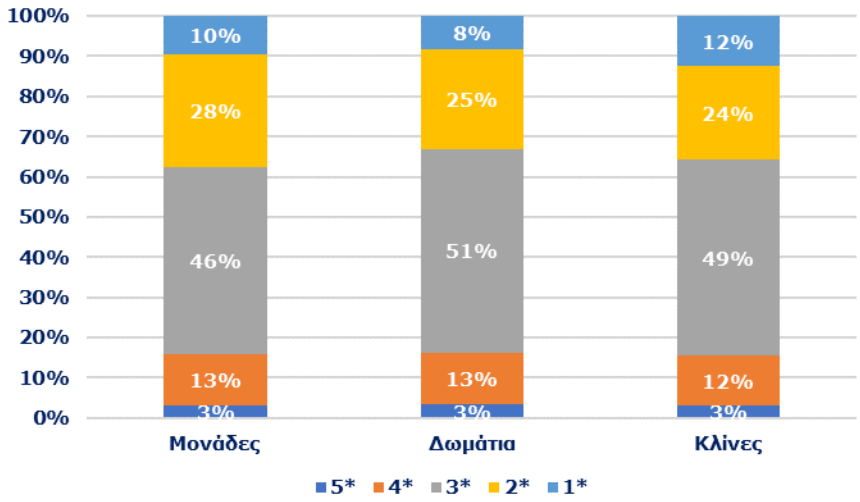

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Καστοριάς αντιπροσωπεύει το 32% των δωματίων της Περιφέρειας με 37 μονάδες, 932 δωμάτια και 2.135 κλίνες,
- Η Ενότητα Κοζάνης διαθέτει το 30% του δυναμικού της Περιφέρειας με 33 μονάδες, 854 δωμάτια και 1.825 κλίνες,
- Η Ενότητα Φλώρινας αντιπροσωπεύει το 21% του δυναμικού της Περιφέρειας με 23 μονάδες, 619 δωμάτια και 1.334 κλίνες και
- Η Ενότητα Γρεβενών διαθέτει το 17% του δυναμικού με 22 μονάδες, 484 δωμάτια και 1.350 κλίνες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

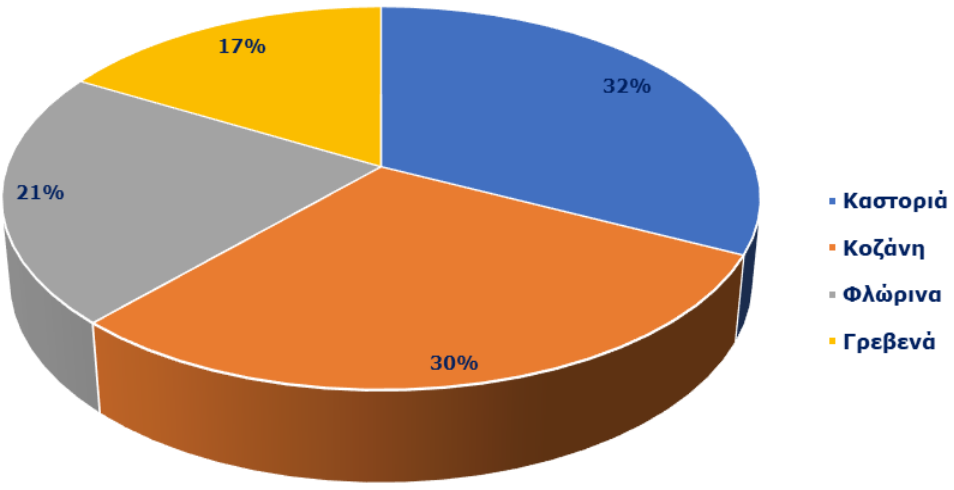

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2010-2020, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+90%), 4* (+30%) και 1* (+260%) και μείωση στα 3* (-6%) και 2* (-23%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (2010=100), 2010-2020

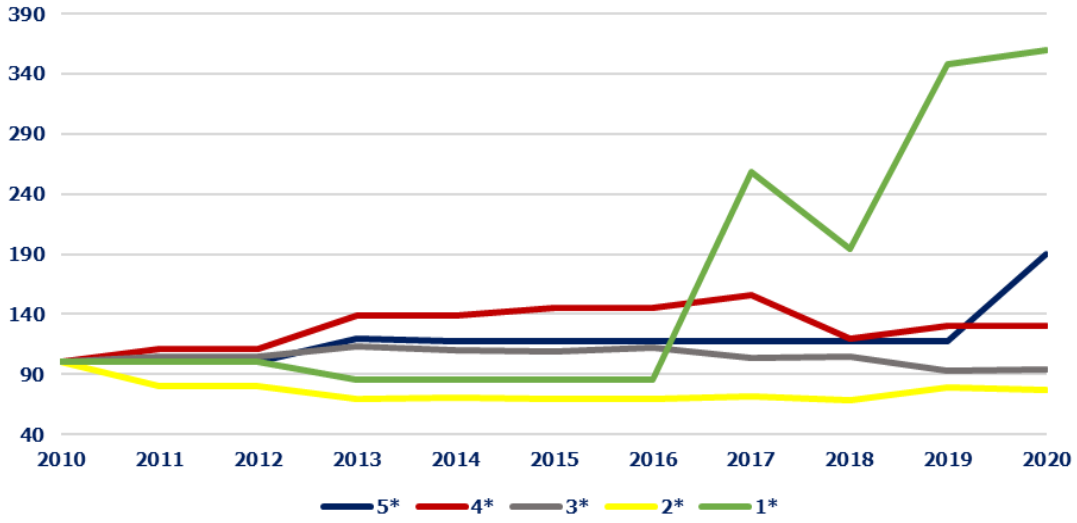

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	**Μονάδες**	**18**	**38**	**32**	**3**	**91**
	Δωμάτια	**113**	**274**	**224**	**14**	**625**
	Κλίνες	**244**	**612**	**524**	**33**	**1.413**
Σύνολο	**Μονάδες**	**1.472**	**7.373**	**13.349**	**5.602**	**27.796**
	Δωμάτια	**12.209**	**55.134**	**87.650**	**32.217**	**187.210**
	Κλίνες	**29.832**	**129.949**	**201.730**	**73.528**	**435.039**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2Κ (48%), 3Κ (27%) και 1Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (7%), 3Κ (29%), 2Κ (47%) και 1Κ (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (7%), 3Κ (30%), 2Κ (46%) και 1Κ (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4Κ δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

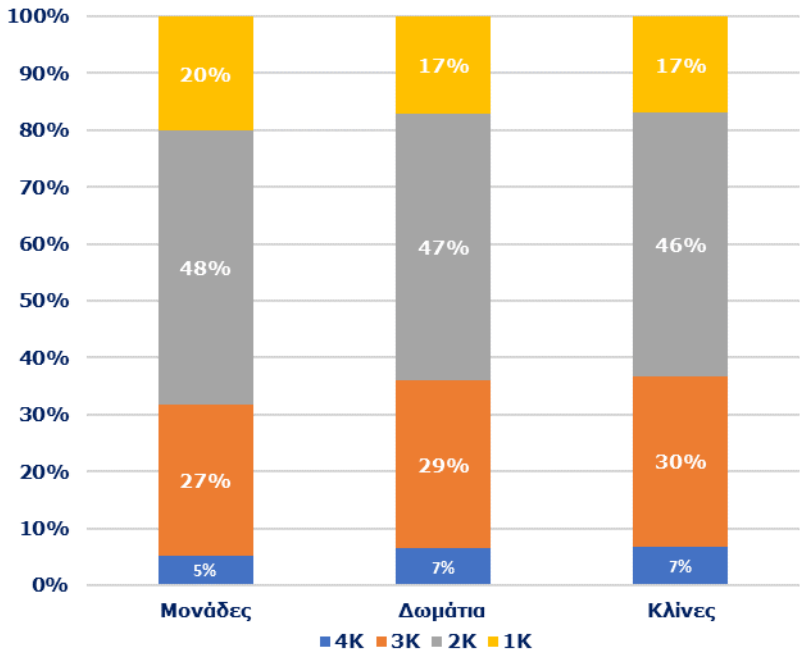

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

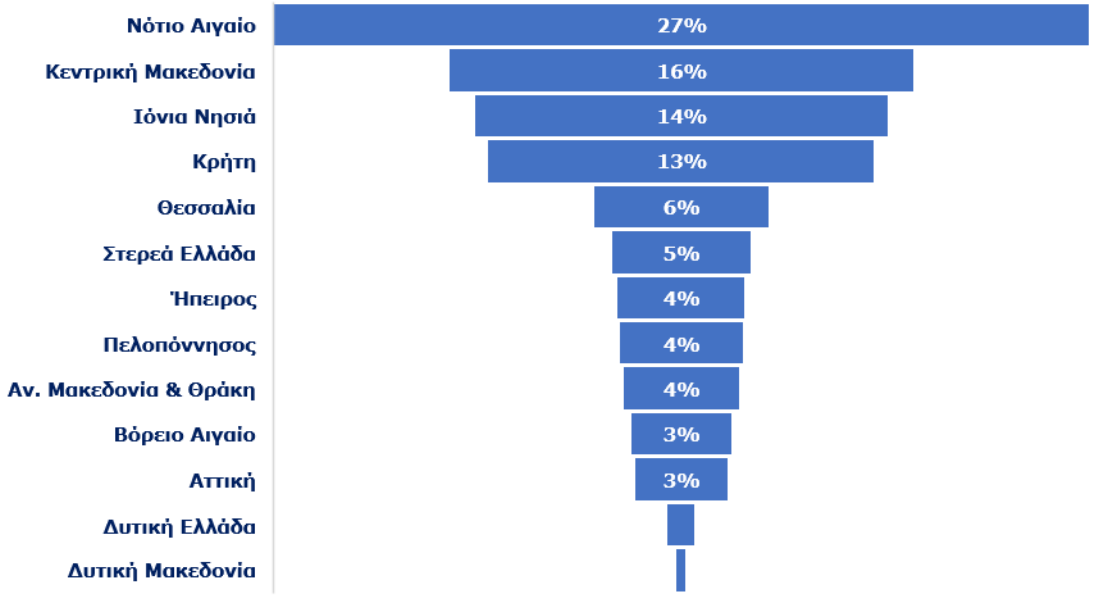

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 0,3% των μονάδων, το 0,3% των δωματίων και το 0,3% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 91 μονάδες με 625 δωμάτια και 1.413 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Καστοριά	Μονάδες	8	19	6	0	**33**
	Δωμάτια	46	133	35	0	**214**
	Κλίνες	102	304	78	0	**484**
Γρεβενά	Μονάδες	6	6	14	0	**26**
	Δωμάτια	41	49	112	0	**202**
	Κλίνες	82	104	272	0	**458**
Φλώρινα	Μονάδες	4	8	11	3	**26**
	Δωμάτια	26	57	67	14	**164**
	Κλίνες	60	131	159	33	**383**
Κοζάνη	Μονάδες	0	5	1	0	**6**
	Δωμάτια	0	35	10	0	**45**
	Κλίνες	0	73	15	0	**88**
Σύνολο	**Μονάδες**	**18**	**38**	**32**	**3**	**91**
	Δωμάτια	**113**	**274**	**224**	**14**	**625**
	Κλίνες	**244**	**612**	**524**	**33**	**1.413**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 3Κ (42%), 2Κ (35%) και 4Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 1Κ (3%).

Η εικόνα στα επιμέρους δωμάτια δεν εμφανίζει διαφοροποιήσεις: 4Κ (18%), 3Κ (44%), 2Κ (36%) και 1Κ (2%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (17%), 3Κ (43%), 2Κ (37%) και 1Κ (2%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019

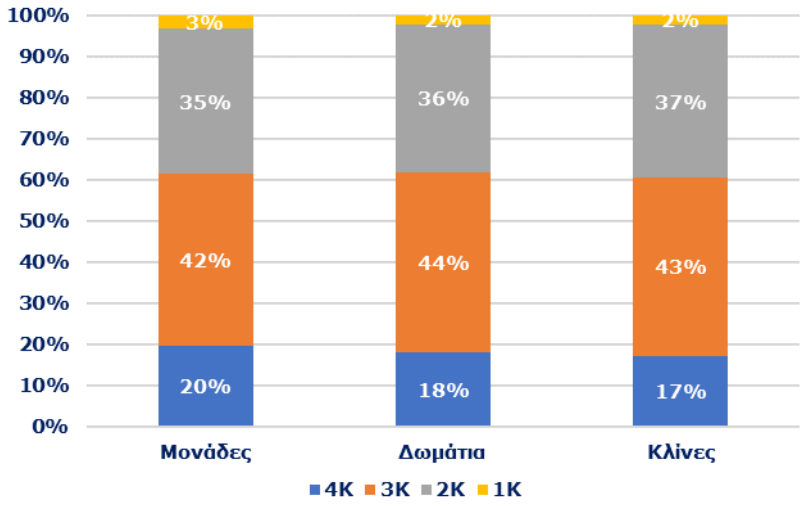

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Καστοριάς αντιπροσωπεύει το 34% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας με 33 μονάδες, 214 δωμάτια και 484 κλίνες,
- Η Ενότητα Γρεβενών διαθέτει το 32% του δυναμικού της Περιφέρειας με 26 μονάδες, 202 δωμάτια και 458 κλίνες,
- Η Ενότητα Φλώρινας αντιπροσωπεύει το 26% του δυναμικού της Περιφέρειας με 26 μονάδες, 164 δωμάτια και 383 κλίνες και
- Η Ενότητα Κοζάνης διαθέτει το 7% του δυναμικού με 6 μονάδες, 45 δωμάτια και 88 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

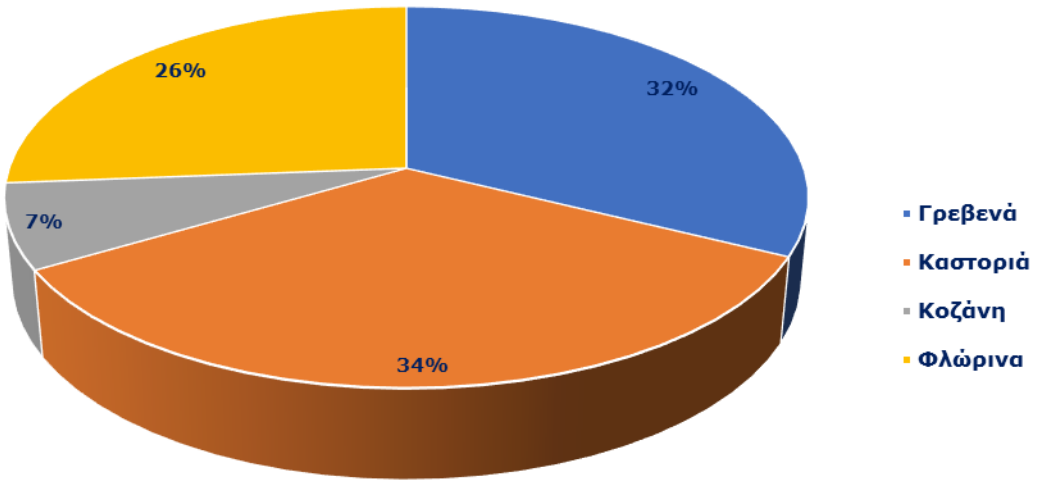

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	**27**	**64**	**285**
Σύνολο	**11.415**	**17.300**	**90.910**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

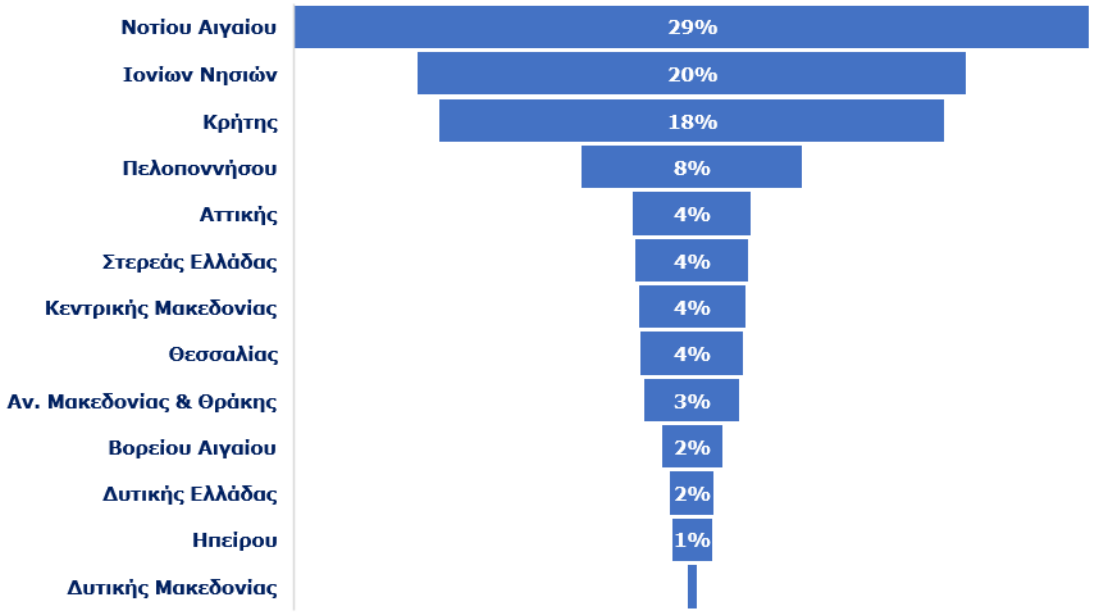

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2018 το 0,2% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 0,4% των δωματίων και το 0,3% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 27 μονάδες με 64 δωμάτια και 285 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Φλώρινας	11	22	85
Καστοριάς	7	20	69
Γρεβενών	6	15	105
Κοζάνης	3	7	26
Σύνολο	**27**	**64**	**285**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Φλώρινας αντιπροσωπεύει το 34% του δυναμικού της Περιφέρειας με 11 μονάδες, 22 δωμάτια και 85 κλίνες,
- Η Ενότητα Καστοριάς διαθέτει το 31% του δυναμικού της Περιφέρειας με 7 μονάδες, 20 δωμάτια και 69 κλίνες,
- Η Ενότητα Γρεβενών αντιπροσωπεύει το 23% του δυναμικού της Περιφέρειας με 6 μονάδες, 15 δωμάτια και 105 κλίνες και
- Η Ενότητα Κοζάνης διαθέτει μόλις το 11% του δυναμικού με 3 μονάδες, 7 δωμάτια και 26 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωμάτιων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

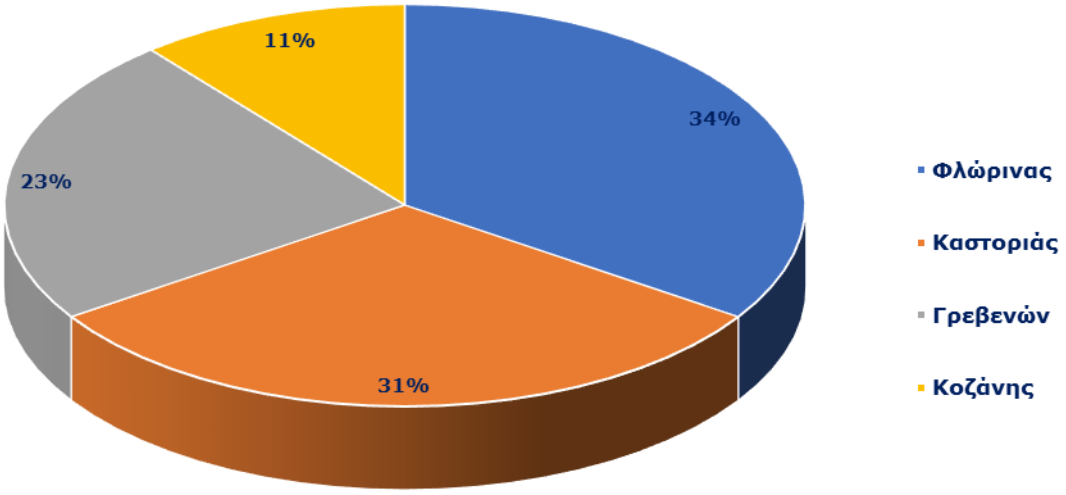

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +15% (από 138.147 το 2001 σε 159.409 το 2011), κατά +58% στις κενές κατοικίες (από 35.096 το 2001 σε 55.294 το 2011) και +52% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 22.357 το 2001 σε 34.087 το 2011).

Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	**159.409**	**55.294**	**34.087**	**1%**	**15%**	**58%**	**52%**
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	**6.384.353**	**2.249.813**	**1.351.845**	**56%**	**17%**	**56%**	**47%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

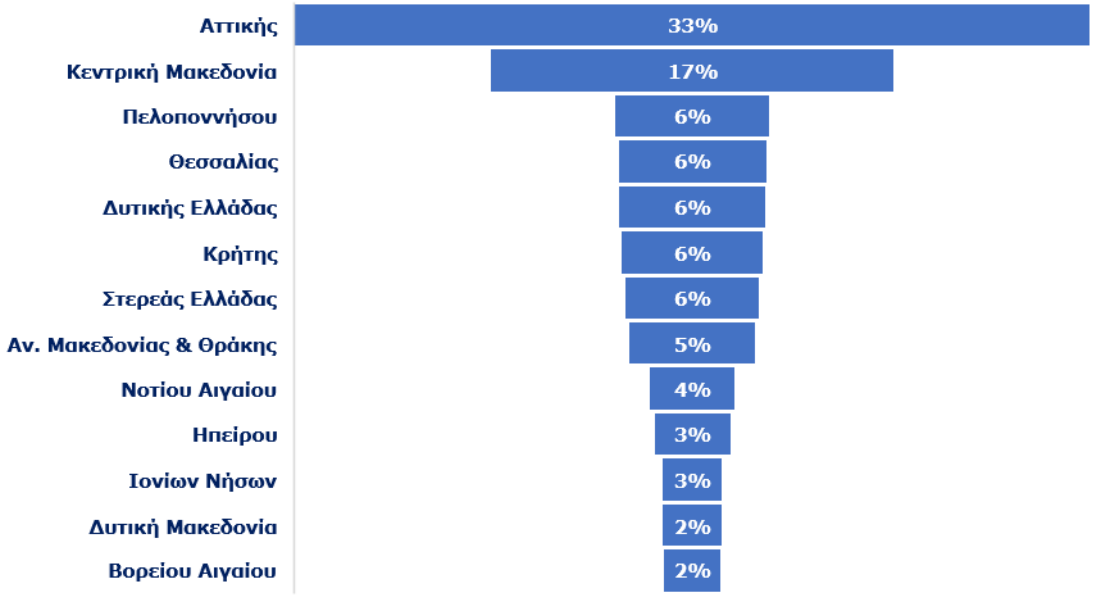

Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

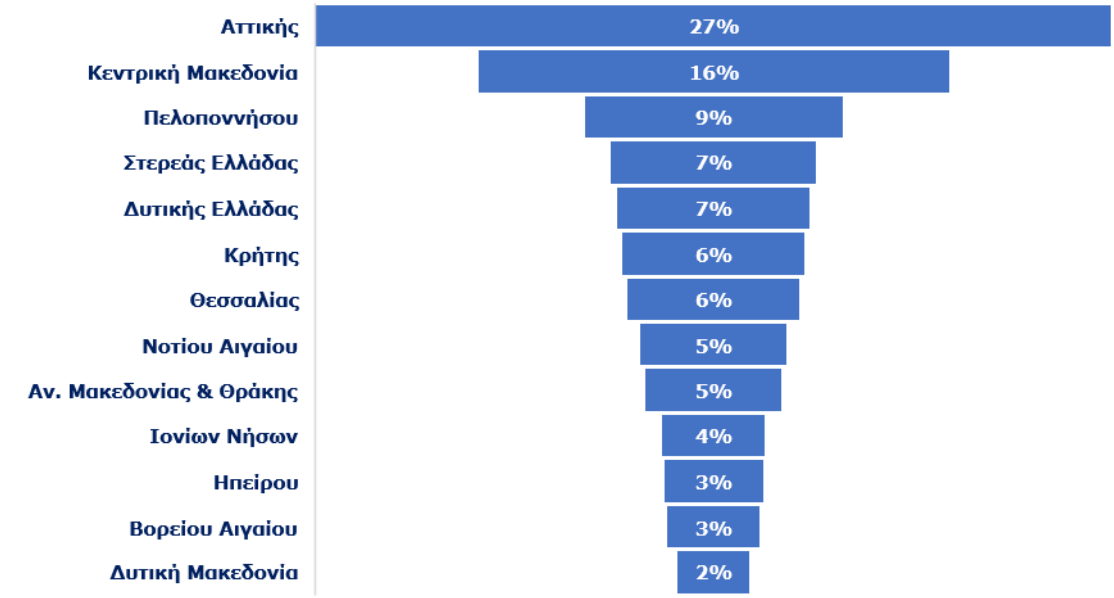

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

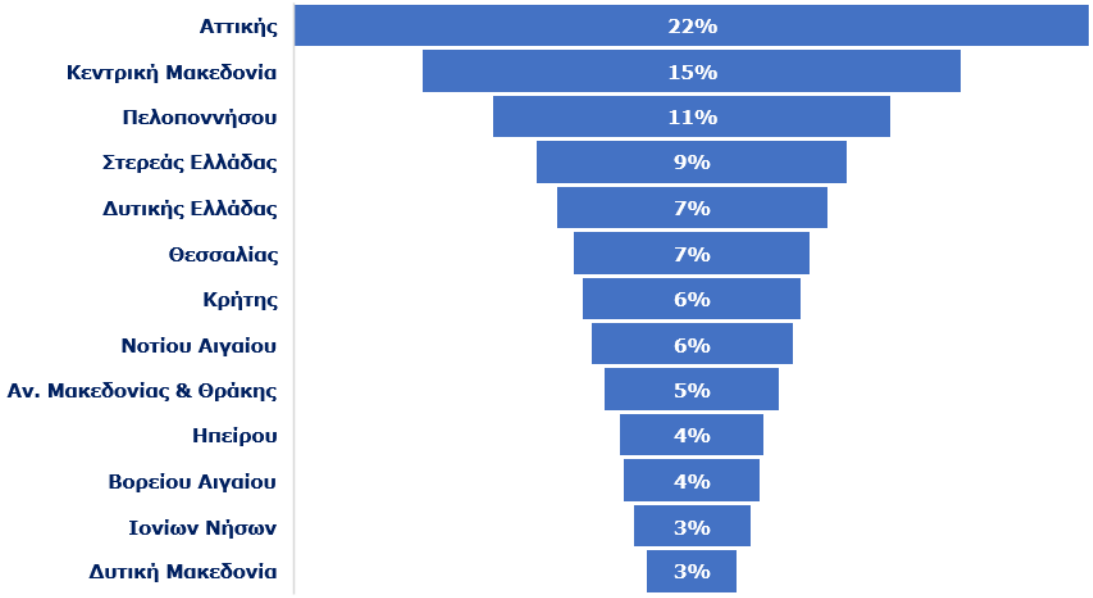

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2011 το 2% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 2% των κενών κατοικιών και το 3% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2020

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	11	10	45	4	70
	Οικίσκοι	0	38	83	204	26	351
	Θέσεις	0	2.451	1.259	2.531	236	6.477
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	0	9	45	2	56
	Οικίσκοι	0	0	17	41	0	58
	Θέσεις	0	0	1.001	2.968	131	4.100
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	6	23	3	34
	Οικίσκοι	0	0	114	162	0	276
	Θέσεις	0	22	396	1.652	540	2.610
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	6	2	6	4	18
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	963	266	557	642	2.428
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	52	14	0	116
	Θέσεις	0	360	474	703	30	1.567
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	0	204	898	0	1.102
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	0	13	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	9	0	9
	Θέσεις	75	0	0	755	196	1.026
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	2	10
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	356	80	736
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	46	0	46
Σύνολο	**Μονάδες**	**1**	**26**	**48**	**211**	**18**	**304**
	Οικίσκοι	**0**	**155**	**281**	**627**	**26**	**1.089**
	Θέσεις	**75**	**4.329**	**4.363**	**13.653**	**1.955**	**24.375**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2020 διέθετε 304 μονάδες κάμπινγκ με 1.089 οικίσκους και 24.375 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (69%) και 3* (16%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (6%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (26%), 2* (58%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4*

(18%), 3* (18%), 2* (56%) και 1* (8%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 40: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2020

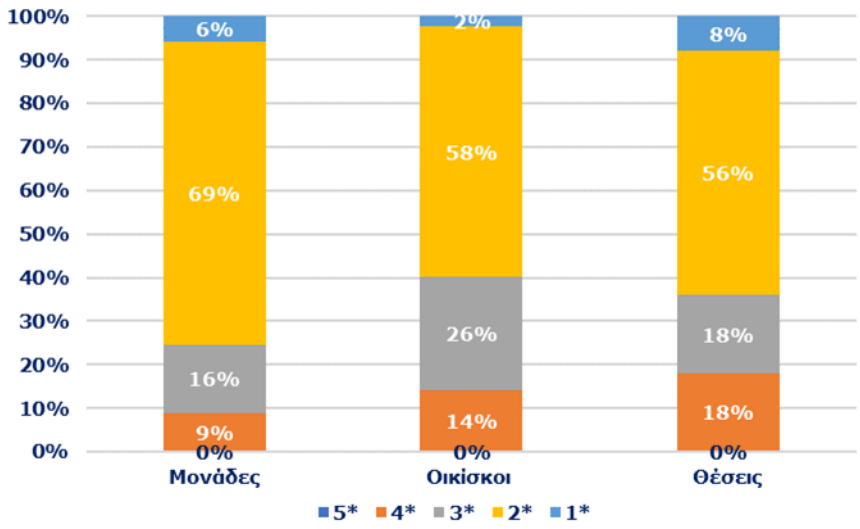

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

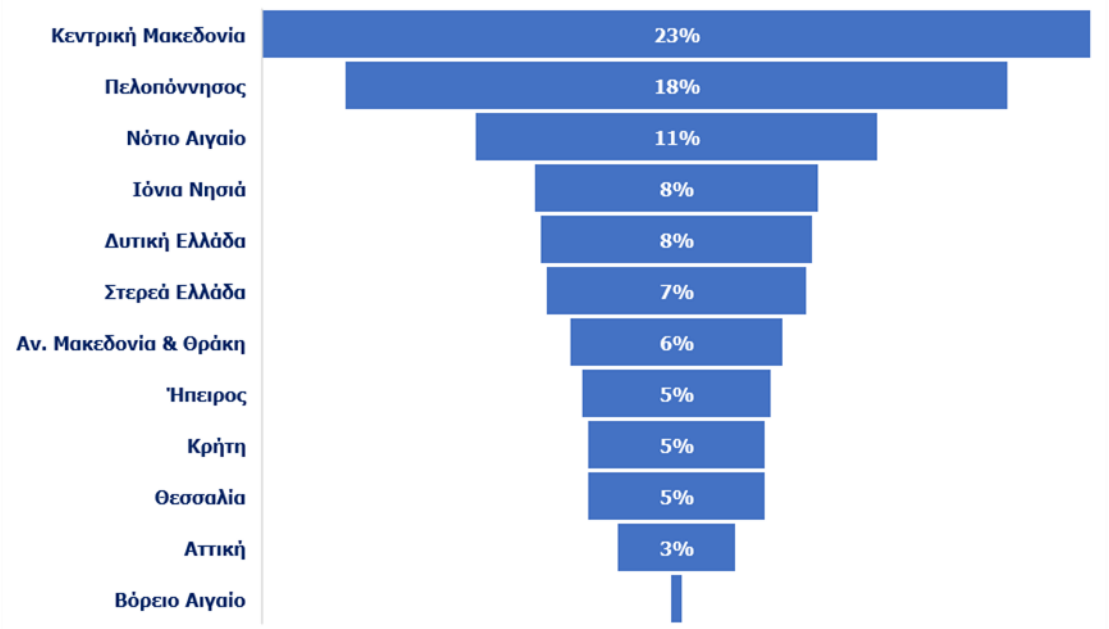

Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 73% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

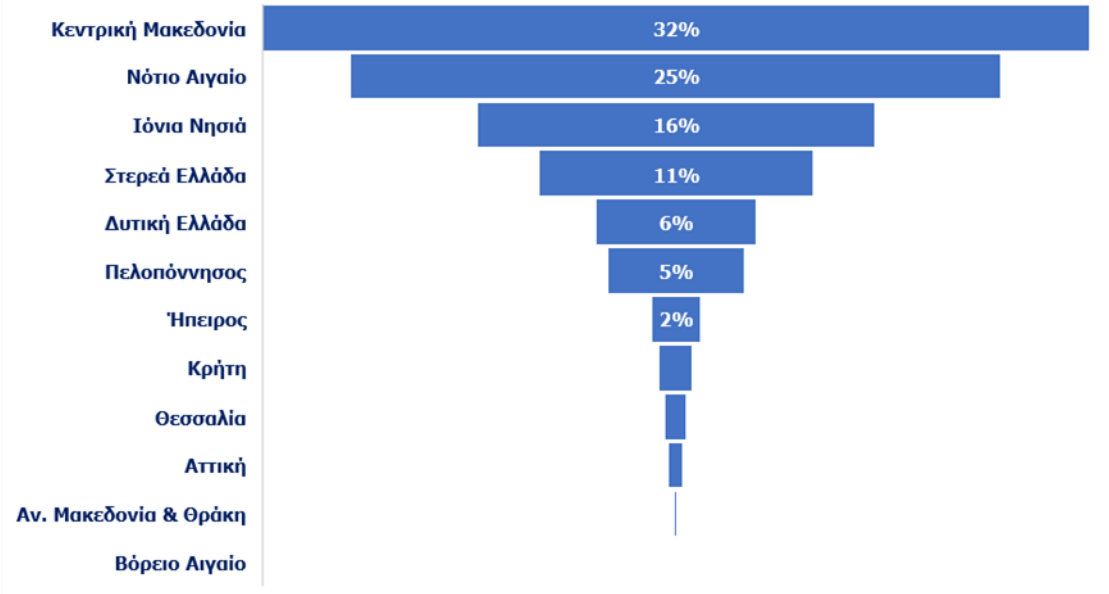

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 54% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

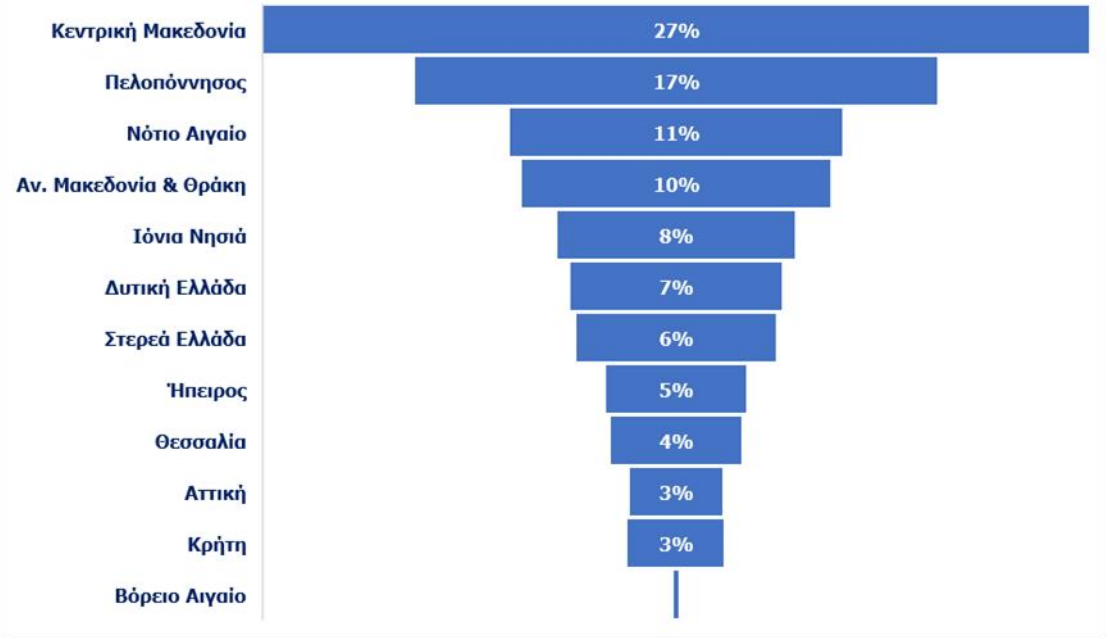

Η Δυτική Μακεδονία αποτελεί την μόνη Περιφέρεια της χώρας στην οποία δεν καταγράφονται εγκαταστάσεις κάμπινγκ.

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 856 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Δυτική Μακεδονίας καταγράφονται 7 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 26: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΔΙΠΟΡΟΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΣ	ΝΥΜΦΑΙΟ
ΚΑΛΛΟΝΗ		ΣΙΑΤΙΣΤΑ	ΨΑΡΑΔΕΣ

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι κυριότεροι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι η Αρχαία πόλη της Αιανής η οποία βρίσκεται 20χλμ. νότια της Κοζάνης η οποία ανήκε στο αρχαίο βασίλειο της Ελίμειας, η Διοκλητιανούπολη η οποία βρίσκεται στο Αρμενοχώρι Καστοριάς βορειοδυτικά του σύγχρονου οικισμού του Άργους Ορεστικού, την οποία ίδρυσε τον 3ο αιώνα π.χ. ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός (284-305 π.χ.). Άλλοι αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας είναι τα κάστρα Γρεβενών και Σπηλαίου στα Γρεβενά, τα κάστρα Βελβεντού και Κτενίου στην Κοζάνη, ο Νεολιθικός Οικισμός Αγίου Παντελεήμονα στην Φλώρινα, η Ακρόπολη της Ελιμείας στα Γρεβενά, τα Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία της Αιανής και του Βελβεντού κ.α.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 27: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας				
Γρεβενών	**Καστοριάς**	**Κοζάνης**		**Φλώρινας**
Ακρόπολη Ελιμείας	Διοκλητιανούπολη	Ά Δημοτικό Σχολείο στη Σιάτιστα Κοζάνης	Οικία με τις αγνύθες	Ά Δημοτικό σχολείο Αμυνταίου
Ακρόπολη στο Καστρί	Λιμναίος Οικισμός Δισπήλιου	Αρχοντικό Μαλιόγκα στη Σιάτιστα	Οικία με τα Πιθάρια	Άγιος Αχίλλειος
Γέφυρα Πορτίτσας	Σπήλαιο Δράκου	Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία Αιανής	Οικία με τις Σκάλες	Ασκηταριό Παναγιάς στο Βράχο (Άγιος Βασίλειος)
Γέφυρα Αλατόπετρας ή Πρόσβορου	Σπήλαιο Πηγών Κορομηλιάς	Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία Βελβεντού	Οχύρωμα Παλαιόκαστρου Βελβεντού	Δημοτικό Σχολείο στο Φλάμπουρο Περάσματος
Γέφυρα Κάστρου	Συνοικία Ντόλτσο	Γέφυρα Μόρφης ή Πετρογέφυρο	Παλαιόκαστρο της Γρατσάνης	Δημοτικό Σχολείο στο Ξινό Νερό του Αμύνταιου
Ιερά Μονή Οσίου Νικάνορος, Ζάβορδας		Δημόσιο κτήριο με δεξαμενή	Παλαιόκαστρο της Καισαριάς	Νεολιθικός Οικισμός Αγίου Παντελεήμονα
Κάστρο Γρεβενών		Δημοτικό Σχολείο στο Παλαιογράτσανο Βελβενδού	Σέρβια	Νέο κτίριο Γεωργικής Σχολής
Κάστρο του Σπηλαίου		Επισκοπικός Ναός Σισανίου	Στωικό κτήριο	Νίκειος Σχολή
Κούλια της Λόχμης		Θαλαμωτός τάφος Α΄ Αιανής	Τείχη στους Πύργους της Εορδαίας	Πετρών
Ναός Αγίου Νικολάου στο Περιβόλι		Ιερά Μονή Μεταμόρφωσης Σωτήρος	Τραμπάντζειο Γυμνάσιο στη Σιάτιστα	Σπήλαιο Ζαχαριάδη
Παλαιό Δημοτικό Σχολείο στο Σπήλαιο Γρεβενών		Κάστρο του Βελβεντού	Φρούριο και Ακρόπολη της Αιανής, Αρχαία Αιανή	Σπήλαιο Νοσοκομείο ανταρτών
Φρούριο των Γρεβενών		Κάστρο του Κτενίου		

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας θα πρέπει να προστεθούν και τα μουσεία στα οποία εκθέτονται αρχαιολογικά ευρήματα της ευρύτερης περιοχής. Τα σημαντικότερα μουσεία της Περιφέρειας είναι το Βυζαντινό Μουσείο της Καστοριάς το οποίο περιλαμβάνει εικόνες, γλυπτά, ψηφιδωτά, ξυλόγλυπτα αντικείμενα και εκκλησιαστικά αντικείμενα που καλύπτουν την περίοδο από τον 12ο μέχρι τον 17ο αιώνα. Τα Λαογραφικά Μουσεία των Γρεβενών, της Καστοριάς και της Φλώρινας στα οποία εκτίθενται τοπικές φορεσιές και αντικείμενα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων των περιοχών. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής στην οποία εκτίθενται ευρήματα από τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στην Αρχαία Αιανή και το Εκκλησιαστικό Μουσείο Σιάτιστας το οποίο φιλοξενεί εκκλησιαστική τέχνη όπως εικόνες, ξυλόγλυπτα, αντικείμενα μικροτεχνίας άμφια και βιβλία.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας			
Γρεβενών	**Καστοριάς**	**Κοζάνης**	**Φλώρινας**
Αρχαιολογικό Μουσείο Γρεβενών	Αρχαιολογικό Μουσείο Άργους Ορεστικού	Ανθρωπολογικό Λαογραφικό Μουσείο Πτολεμαΐδας	Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας
Λαογραφικό Μουσείο	Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς	Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης	Λαογραφικό Μουσείο Φλώρινας
Μουσείο Μανιταριών	Λαογραφικό Δεληνάνειο Μουσείο Καστοριάς	Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής	Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	Λαογραφικό Μουσείο Καστοριάς	Αρχαιολογικό Μουσείο Κοζάνης	Πινακοθήκη Φλωρινιωτών Καλλιτεχνών
	Μουσείο Ενδυματολογίας Καστοριάς	Εκκλησιαστικό Μουσείο Σιάτιστας	
	Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων	Ιστορικό-Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο	
		Κοβεδάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης	
		Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα Χρωμίου	
		Μουσείο Σύγχρονης Τοπικής Ιστορίας Κοζάνης	
		Πινακοθήκη Πτολεμαΐδας	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει τρία χιονοδρομικά κέντρα: Βασιλίτσας (Ενότητα Γρεβενών), Βίτσι (Ενότητα Καστοριάς), Βίγλας Πισοδερίου (Ενότητα Φλώρινας). Συγκεκριμένα, το **Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας** βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Ενότητας, στην καρδιά της Πίνδου και απέχει 42 χλμ. από την πόλη των Γρεβενών. Στη Βασιλίτσα λειτουργούν **επτά αναβατήρες**, εκ των οποίων ο ένας είναι τριθέσιος εναέριος, ο ένας διθέσιος εναέριος, οι τρεις συρόμενοι και οι δύο είναι αναβατήρες για μικρά παιδιά. Επιπλέον, το χιονοδρομικό κέντρο περιλαμβάνει **δεκαέξι πίστες** συνολικού μήκους περίπου 16 χιλιομέτρων.

Στο όρος Βίτσι και σε κοντινή απόσταση από την πόλη της **Καστοριάς** (μόλις 22 χλμ.), λειτουργεί το οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο του Συλλόγου Χιονοδρομίας Καστοριάς, σε υψόμετρο 1.800 μέτρων. Το χιονοδρομικό κέντρο **Βιτσίου** διαθέτει 3 πίστες Σκι (1.000μ – 1.400μ – 1.850μ), πίστα Snowboard (1.000μ), πίστα αρχαρίων με Baby-Lift, διαδρομές ειδικά για Snowboard, σχολή Σκι με εξειδικευμένους δασκάλους, ενοικιάσεις Σκι-Snowboard, έλκηθρα. Οι πίστες είναι χαραγμένες μέσα σε πυκνό δάσος με κοινή αφετηρία, εξυπηρετούμενοι από το ίδιο lift. Ο μεγάλος συρόμενος αναβατήρας, έχει την δυνατότητα εξυπηρέτησης 850 ατόμων την ώρα και οι δύο baby lift, από 450 άτομα την ώρα ο καθένας. Διαθέτει, επίσης, σαλέ, εστιατόριο, καφετέρια snow bar και parking.

Το **ΧΚ Βίγλας-Πισοδερίου** βρίσκεται στην θέση Βίγλα και απέχει από την Φλώρινα 18χλμ. και από την Θεσσαλονίκη 216χλμ. Διαθέτει δύο σαλέ, 4 αναβατήρες, 10 πίστες και λειτουργεί μια νέα πίστα, η μεγαλύτερη σε μήκος στην Ελλάδα (2.100μ.) με Ολυμπιακές προδιαγραφές. Σε λειτουργία είναι η ολοκαίνουργια πίστα, Πισοδέρι 2, μήκους 5.000μ. και πλάτους 50μ. Την πίστα εξυπηρετεί ο καινούργιος διθέσιος αναβατήρας με ενδιάμεσο σταθμό.

3.4 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει και δέκα ορειβατικά καταφύγια κατάλληλα για ορειβασία ή πεζοπορία. Συγκεκριμένα, τα ορειβατικά καταφύγια[4] της Περιφέρειας ανά Περιφερειακή Ενότητα είναι:

ΠΕ Γρεβενών

- Το καταφύγιο του ορειβατικού συλλόγου στη **Βουνάσα** (1.415 μ.) απέχει μόλις 10 χλμ. από τη Δεσκάτη και αποτελεί πόλο έλξης για διαμονή, σε ορειβάτες- πεζοπόρους και μη, όλες τις εποχές. Το Καταφύγιο έχει δυναμικότητα 50 ατόμων και αποτελεί τη βάση για οποιαδήποτε ορειβατική και αναρριχητική προσπάθεια. Από το καταφύγιο περνά και το Ε4 (Διεθνές ορειβατικό μονοπάτι), καθώς και σημαντικά σηματοδοτημένα μονοπάτια. Υπάρχουν ακόμη δύο σηματοδοτούμενα Ορειβατικά Μονοπάτια, που οδηγούν στο καταφύγιο. Το ένα ξεκινά από τη Δεσκάτη (ξωκλήσι Αγ. Γεωργίου) και το άλλο από το μοναστήρι της Αγ. Ευαγγελίστριας.
- Καταφύγιο **Βασιλίτσας**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βασιλίτσα στην τοποθεσία Διάσελο Γομάρας σε υψόμετρο 1.835μ και έχει δυναμικότητα 60 ατόμων.

ΠΕ Φλώρινας

- Καταφύγιο **Μπάρα Πιερίων**, το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη στην τοποθεσία Μπάρα Αβδέλας σε υψόμετρο 1.938 μ., κοντά στην επιβλητική κορυφή Φλάμπουρο. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 80 ατόμων.
- Καταφύγιο **Βίγλας Πισοδερίου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βίτσι στην τοποθεσία Βίγλα Πισοδερίου σε υψόμετρο 1.550μ και έχει δυναμικότητα 55 ατόμων.

ΠΕ Κοζάνης

- Καταφύγιο **Λαγομάνα Πιερίων**, το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη στην τοποθεσία Λαγομάνα σε υψόμετρο 1.371 μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 40 άτομα,

[4] Τα στοιχεία για τα ορειβατικά καταφύγια προέρχονται από την ιστοσελίδα topoGuide.gr.

- Καταφύγιο **Γιούρτια**, το καταφύγιο βρίσκεται στα Πιέρια Όρη στην τοποθεσία Τούρλα σε υψόμετρο 1.438 μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 40 άτομα,
- Καταφύγιο **Άσκιου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Σινιάτσικο στην τοποθεσία Μαγούλα Μακρυγιάννη σε υψόμετρο 1.464μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 60 ατόμων.
- Καταφύγιο **Βούρινο**, το καταφύγιο βρίσκεται όρος Βούρινος στη θέση Τσιαμιά σε υψόμετρο 1.388μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 40 ατόμων.
- Καταφύγιο **Ορειβατικής Λέσχης Εορδαίας**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Σινιάτσικο στην τοποθεσία Καρατζιώτης σε υψόμετρο 1.285μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 8 ατόμων.
- Καταφύγιο **ΣΕΟ Κοζάνης ΣΜΑΔΚΟ**, το καταφύγιο βρίσκεται στην τοποθεσία Σμαδκο σε υψόμετρο 946μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 20 ατόμων.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού είχε προβεί στην αναγνώριση 70 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έχουν αναγνωριστεί τρείς Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Νερό γεώτρησης Αγραπιδιάς – Λιμνοχωρίου ΑΠ, Δήμου Αμυνταίου Φλώρινας,
- Πηγή Κιβωτού, (γεώτρηση αρτεσιανή), Δήμου Γρεβενών και
- Λουτρά Αμμουδάρας, Δήμου Άργους Ορεστικού.

3.6 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει ένα επισκέψιμο σπήλαιο στην επικράτειας της, το σπήλαιο του Δράκου. Το σπήλαιο του Δράκου βρίσκεται στη βόρεια πλευρά της πόλης της Καστοριάς λίγο πριν από την Μονή της Παναγίας Μαυριώτισσας. Στο εσωτερικό του υπάρχουν μεγάλα χερσαία και λιμναία τμήματα με εντυπωσιακό σταλακτικό διάκοσμο καθώς περιλαμβάνει επτά υπόγειες λίμνες, δέκα αίθουσες και πέντε διαδρόμους-σήραγγες. Η μεγαλύτερη αίθουσα του σπηλαίου έχει διαστάσεις 45χ17 μ. με το κεντρικό της τμήμα υπερυψωμένο και τις πλευρές της να καταλήγουν σε λίμνες. Η μεγάλη λίμνη του σπηλαίου που είναι και η βαθύτερη βρίσκεται δυτικά. Η θερμοκρασία του σπηλαίου είναι σταθερή όλες τις εποχές στους 16-18 ^{o}C, ενώ η υγρασία φτάνει στο 90%.

3.7 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας λόγω του ορεινού αναγλύφου της, διαθέτει πλήθος ορειβατικών και αναρριχητικών πεδίων. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Ενότητα καταγράφονται τα εξής αναρριχητικά πεδία[5]:

Γρεβενά

Πεδίο Δαμασκηνιές: έχει ήδη περίπου είκοσι διαδρομές σπορ χαρακτήρα αναπτύγματος 25 μέτρων και έχει δυνατότητες για διαδρομές μέχρι και τριών «σχοινιών» (100 μέτρα) από εύκολες έως πολύ δύσκολες ακόμα και «παραδοσιακές». Το υψόμετρο των 1.200μ όπου βρίσκεται και ο διπλός προσανατολισμός του (ανατολή- δύση), το κάνουν ιδανικό για καλοκαίρι και αναρρίχηση πρωί και απόγευμα. Βρίσκεται 5χιλ από το χωριό Σπήλαιο στο δρόμο για Κερασιά.

Πεδίο Κύμα: το ονομάζουν έτσι κάποιοι αναρριχητές που έχουν ήδη ανοίξει εκεί διαδρομές μεγάλης δυσκολίας. Υπάρχουν ήδη περίπου πέντε δύσκολες διαδρομές και είναι ιδανικό για καλούς αναρριχητές. Έχει δυνατότητα για τουλάχιστον άλλες είκοσι διαδρομές διαφόρων δυσκολιών. Βρίσκεται έξω από το χωριό στο δρόμο για Κερασιά.

Πεδίο Πορτίτσας: Αποτελεί το πιο φημισμένο τοπίο της περιοχής και υπάρχουν ήδη πέντε διαδρομές αριστερά από το γεφύρι από δύσκολες έως πολύ δύσκολες, κάποιες από τις οποίες μπορούν να συνεχιστούν προς τα πάνω με επιπλέον «σχοινιές» μέχρι την κορυφή της πλαγιάς. Στη γύρω περιοχή μπορούν να ανοιχτούν τουλάχιστον άλλες 30 διαδρομές.

Πεδία στα βράχια της εισόδου του χωριού Σπήλαιο: εδώ υπάρχουν ήδη δύο δύσκολες διαδρομές των 25μ. η κάθε μια και έχει δυνατότητες για τουλάχιστον 30 ακόμα, ιδιαίτερης δυσκολίας και αισθητικής λόγω της καθετότητας και των δύσκολων πατημάτων. Το άνοιγμα των βράχων είναι ως και 50μ. με αποτέλεσμα κάθε μια να μπορεί να συνεχιστεί με άλλη μια 2η «σχοινιά» 25 μ. Επίσης, μετά την γέφυρα βρίσκονται ακόμη κάτι πεδία κάτω από το πάρκο του «Άη λια», έχουν ύψος

[5] Τα στοιχεία για τα αναρριχητικά πεδία προέρχονται από την ιστοσελίδα sportsmag.gr

περίπου 100μ και μπορούν να προσφέρουν αρκετές διαδρομές τριών σχοινιών, είτε σπόρ είτε παραδοσιακού χαρακτήρα.

Τα ανωτέρω πεδία είναι μόνο τα βασικά, υπάρχουν και άλλα κατάλληλα βράχια στην περιοχή του Σπηλαίου (καρούτι, είσοδος χωριού, μεγάλη πέτρα κ.α.) καθώς και σε όλη την περιοχή του Ὀρλιακα (Ζιάκας, δρόμος Περιβολάκι- Λάβδα κ.α.). Βέβαια μόνο με τα βασικά πεδία έχουμε δυνατότητα για τουλάχιστον 300 διαδρομές. Την αναρριχητική εικόνα των Γρεβενών συμπληρώνει ο Τσιούργιακας στην περιοχή της Αλατόπετρας, όπου έχουν ήδη ανοιχτεί από χρόνια διαδρομές αναπτύγματος έως και 200 μέτρα παραδοσιακού χαρακτήρα (τουλάχιστο 10) και κάθε χρονιά οργανώνονται συναντήσεις αναρριχητών με την βοήθεια τοπικής ομάδας.

Καστοριά

Ο σύλλογος Ορεινών Δραστηριοτήτων Καστοριάς διοργανώνει σε συνεργασία με τον Σ.Χ.Ο.Κ. Ομοσπονδιακή Σχολή Αναρρίχησης επιπέδου αρχαρίων. Πεδία προτεινόμενα για αναρρίχηση:

- Αναρρίχηση στα βράχια του κάστρου στο Νεστόριο, στο χωριό Βράχος, καθώς και στην Παλιά Κοτύλη, στην ορθοπλαγιά «Χάρος»,
- Ορειβασία στις κορυφές: Γράμμος (2.520μ.) από το χωριό Γραμμούστα, Κιάφα (2.398μ), Φλάμπουρο (1.882μ.),
- Ανάβαση του φαραγγιού στον ποταμό Αλιάκμονα (ξεκινώντας από την τοποθεσία του River-Party στο Νεστόριο).

Κοζάνη

- **Μεσόβουνο**, κόκκινος βράχος, περίπου 3-4χλμ. βουνό, με 6 διαδρομές που ξεκινάνε από 5 έως 8 βαθμούς δυσκολίας,
- Στο χωριό **Καρυοχώρι Πτολεμαΐδας**, 14 χλμ. από Πτολεμαΐδα, περίπου 5 διαδρομές διαφόρων δυσκολιών,
- Πεδίο Σφηκιάς.

Φλώρινα

- "Ενα πολύ όμορφο μέρος για αναρρίχηση με εύκολες και δύσκολες διαδρομές, εξίσου όμορφο για διανυκτέρευση είναι μετά τους **Ψαράδες,**
- **Λεκάνη Σκλήθρου,**
- Περιοχή των Πρεσπών,
- Μερικές διαδρομές βρίσκονται και στην περιοχή του Δήμου **Αετού.**

3.8 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας οργανώνονται μέσα στον χρόνο από τους Χιονοδρομικούς και Ορειβατικούς συλλόγους διάφορες εκδρομές, πεζοπορίες και αναβάσεις που μπορούν να ικανοποιήσουν και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη. Συγκεκριμένα, οι διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Ενότητα είναι:

Γρεβενά

- Διαδρομή 1η: Γρεβενά-Ζιάκας-Σπήλαιο-Αβδέλλα-Περιβόλι,
- Διαδρομή 2η: Γρεβενά-Μαυραναίοι-Αλατόπετρα-Πολυνέρι-Σμίξη-Σαμαρίνα-Φιλιππαίοι-Μεσολούρι-Δοτσικό,
- Διαδρομή 3η: Κοσμάτι-Τρίκωμο-Μοναχίτι-Κηπουριό-Κρανιά-Μικρολίβαδο,
- Διαδρομή 4η: Γρεβενά-Ταξιάρχης-Μηλιά-Άγιος Γεώργιος-Αηδόνια,
- Διαδρομή 5η: Γρεβενά-Οροπέδιο-Εκκλησιές-Κυδωνιές-Άγιος Κοσμάς-Κυπαρίσσι-Καλλονή,
- Διαδρομή 6η: Κνίδη-Σαρακήνα-Παναγιά-Μονή Τορνικίου-Μονή Ζάβορδας-Παλιουριά-Μονή Μπουνάσιας-Δεσκάτη.

Καστοριά

- Διαδρομή 1η: Καστοριά-Αγία Άννα-Νεστόριο-Γράμμος-Κοτύλι-Επταχώρι,
- Διαδρομή 2η: Καστοριά-Δισπήλιο-Άργος Ορεστικό-Αμμουδάρα-Ασπροκκλησιά-Νόστιμο,
- Διαδρομή 3η: Καστοριά-Κορομηλιά-Γάβρος-Κρανιώνας-Χαλάρα-Μελάς,
- Διαδρομή 4η: Καστοριά-Μεσοποταμία-Διποταμία-Πεντάβρυσος-Ομορφοκκλησιά-Αυγή-Ζευγοστάσι-Καστανόφυτο-Όντρια,
- Διαδρομή 5η: Καστοριά-Κορησός-Βασιλειάδα-Μελισότοπος-Κλεισούρα,
- Διαδρομή 6η: Καστοριά-Βίτσι,
- Διαδρομή 7η: Καστοριά-Αμπελόκηποι-Βογατσικό-Γέρμα.

Κοζάνη

- Διαδρομή 1η: Κοζάνη-Βελβεντό-Καταφύγι-Σέρβια-Μικρόβαλτος-Λιβαδερό,
- Διαδρομή 2η: Κοζάνη-Κρόκος-Λιανή-Αγία Παρασκευή,
- Διαδρομή 3η: Κοζάνη-Πτολεμαΐδα-Πύργοι-Σπηλιά-Εμπόριο-Βλάστη,
- Διαδρομή 4η: Κοζάνη-Σιάτιστα-Εράτυρα-Σισάνι-Μικρόκαστρο-Δρυόβουνο,
- Διαδρομή 5η: Νεάπολη-Τσοτύλι-Αυγερινός-Μόρφη-Αγία Σωτήρα-Δίλοφο-Πεντάλοφος-Βυθός-Κορυφή-Χρυσαυγή-Κριμήνη-Ροδοχώρι.

Φλώρινα

- Διαδρομή 1η: Φλώρινα-Πισοδέρι-Ανταρτικό-Κώτας-Πρέσπες,
- Διαδρομή 2η: Φλώρινα-Βεύη-Πέτρες-Αμύνταιο-Άγιος Παντελεήμονας-Κέλλη,
- Διαδρομή 3η: Φλώρινα-Ξινό Νερό-Αετός-Νυμφαίο-Σκλήθρο-Λέχοβο.

3.9 KAYAK - RAFTING

Canoe – Kayak:

- **Στο φαράγγι του κλέφτη**, μια καταπληκτική διαδρομή που ξεκινάει από το γεφύρι του Κατσογιάννη και καταλήγει στο γεφύρι του Κλέφτη, ένα χλμ. περίπου σε ένα πολύ στενό φαράγγι, με πλάτος 2 μέτρα και επιβλητικούς βράχους που φτάνουν σε ύψος τα 150 μέτρα. Σκοτεινό και ενδιαφέρον μιας και σε πολλά σημεία του δεν περνά ο ήλιος,
- **Στο Σπήλαιο**, ξεκινάει με μια ημίωρη πεζοπορία κατηφορίζοντας για το γεφύρι της Πορτίτσας σε ένα πετρόκτιστο λευκό μονοπάτι κρυμμένο ανάμεσα στο θαμνώδες φυτό "Πυξάρι". Από το πανέμορφο γεφύρι της πορτίτσας μπαίνουμε στο φαράγγι με τους πανύψηλους βράχους, 150-200 μέτρα. Το διασχίζουμε πότε περπατώντας και πότε κολυμπώντας φορώντας σωσίβιο αλλά και χρησιμοποιώντας τεχνικά μέσα καταρρίχησης (rappel),
- Κατάβαση με kayak του ποταμού Αλιάκμονα **στον Γράμμο**. Μία καταπληκτική διαδρομή, με ατελείωτες εναλλαγές στο τοπίο, το οποίο μεταμορφώνεται συνέχεια από πέτρινο σε καταπράσινο,
- Στην Λίμνη της Καστοριάς,
- **Στο φαράγγι «Σκεπασμένο»** (ή Λαφόρεμα), εκκίνηση από το Καταφύγι,
- Οι τέσσερεις λίμνες, **Μικρή-Μεγάλη Πρέσπα** και **Ζάζαρη-Χειμαδίτιδα** σας δίνουν τη δυνατότητα να επιδοθείτε σε canoe- kayak, wind surf, κολύμβηση ή ακόμα και jet-ski.

Rafting

- **Στον Αλιάκμονα,**
- **Στο Μηλεοπόταμο**, απαιτητική κατάβαση rafting με συνεχόμενα περάσματα 3ου,4ου και 5ου βαθμού στον στενό παραπόταμο του Βενέτικου, τον Μηλεοπόταμο, με τα πεντακάθαρα νερά. Μια διαδρομή σε αλπικό τοπίο ανάμεσα στα πανύψηλα πεύκα της Πίνδου. Η κατάβαση του rafting καταλήγει στο πολύ εντυπωσιακό φαράγγι του Σπηλαίου,
- **Πηγές Βενέτικου**, η κατάβαση rafting ξεκινάει από την περιοχή Καρούτι στην έξοδο του φαραγγιού, όπου και γίνεται η ένωση των δύο ποταμών, του Βελονιά με τον Μηλεοπόταμο. Είναι ένα στενό φαράγγι που θυμίζει αρκετά αλπικό τοπίο. Η διαδρομή του rafting αποτελείται κυρίως από περάσματα 3ου βαθμού δυσκολίας,
- **Στο Νεστόριο και κατάβαση στις πηγές του Αλιάκμονα**. Μια όμορφη κατάβαση που ξεκινάει από τη γέφυρα του Πεύκου μέχρι το πάρκο του

Νεστόριου. Η διαδρομή πραγματοποιείται στους πρόποδες του Γράμου και το ποτάμι διασχίζει μια πανέμορφη κοιλάδα με πυκνή βλάστηση και εντυπωσιακούς όγκους βουνών δεξιά και αριστερά,

- **Στο Σαραντάπορο ποταμό**, για τους πιο εξεζητημένους λάτρεις του rafting, νωρίς την άνοιξη ενδείκνυται για κατάβαση και ο παραπόταμος του Σαραντάπορου, Κερασοβίτικος,
- **Στη Πραμόριτσα**, που είναι παραπόταμος του Αλιάκμονα στο Βοϊό,
- **Στη Δροσοπηγή.**

3.10 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η γαστρονομική ταυτότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι δύσκολο να προσδιοριστεί, δεδομένου ότι έχει δεχτεί αρκετές επιρροές από τις κουζίνες των γειτνιάζουσων Βαλκανικών χωρών καθώς επίσης και από τις ιδιομορφίες του ίδιου του τόπου, τις οροσειρές που την περιβάλλουν, τα ορεινά λεκανοπέδια και τις δεκάδες λίμνες του. Η χρήση των ντόπιων κρεάτων, των λιμνίσων και ποταμίσιων ψαριών, των όσπριων, των γαλακτοκομικών μαζί με αυτή των μπαχαρικών (κρόκος κοζάνης) και των βοτάνων προσδίδουν αυτή την διαφορετικότητα που κάνουν τα πιάτα της Περιφέρειας ξεχωριστά.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ[6] είναι: το Μήλο Καστοριάς (ΠΓΕ), τα Φασόλια Γίγαντες-Ελέφαντες Καστοριάς (ΠΓΕ), τα Φασόλια Γίγαντες-Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας (ΠΓΕ), τα Φασόλια Πλακέ-Μεγαλόσπερμα Πρεσπών Φλώρινας (ΠΓΕ), ο Κρόκος Κοζάνης (ΠΟΠ), το Ανεβάτο (ΠΟΠ, Κοζάνης, Γρεβενών), ο Μπάτζος (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών), η Φέτα (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών), το Κασέρι (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών), το Μανούρι (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών) και η Κεφαλογραβιέρα (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαίρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας όπως: φασόλια γίγαντες φούρνου με άνηθο, μανιτάρια κοκκινιστά με πέτουρα (ζυμαρικο που φτιάχνεται στην Κοζάνη), Γριβάδι στον ταβά, κεφτεδάκια με σάλτσα μακάλο (λευκή σάλτσα λαδιού και μπαχαρικών) και αϊβάρ (αλοιφή με πιπεριές Φλωρίνης και μελιτζάνα).

Στην Περιφέρεια συναντάμε επίσης και την Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών[7]. Η Διαδρομή ξεκινάει από τους αμπελώνες του Αμύνταιου στην Ενότητα Φλώρινας όπου παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Αμύνταιο. Οι ροζέ και ερυθροί Οίνοι Αμυνταίου από την ποικιλία ξυνόμαυρο, αλλά και οι λευκοί οίνοι της περιοχής που κυκλοφορούν ως ΠΓΕ Φλώρινας είναι αρκετά δημοφιλείς. Μετά την Φλώρινα η διαδρομή συνεχίζει νοτιοδυτικά στην περιοχή της Καστοριάς, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Καστοριάς και καταλήγει στο κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας, στην περιοχή της Κοζάνης όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Κοζάνης, ΠΓΕ Βελβεντού και ΠΓΕ Σιάτιστας. Τα οινοποιεία

[6] Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

[7] Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος και Οινικές εξερευνήσεις.

που βρίσκονται στην διαδρομή του κρασιού των Λιμνών είναι: το Κτήμα Άλφα στο Αμύνταιο Φλώρινας, το Κτήμα Στεργίου στη Μεταμόρφωση Καστοριάς, το Κτήμα Δύο Φίλοι στη Σιάτιστα Κοζάνης και το Κτήμα Βογιατζή στον Βελβεντό Κοζάνης.

Χάρτης 3: Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών

Επίσης, στην νοτιοδυτική πλευρά της Δυτικής Μακεδονίας σε ορεινό έδαφος, με τυπικό ηπειρωτικό κλίμα, αναπτύσσεται ο αμπελώνας της Ενότητας Γρεβενών, κυρίως με ερυθρές, γηγενείς και διεθνείς ποικιλίες που παράγει οίνους που φέρουν την ένδειξη ΠΓΕ Γρεβενά. Τέλος, οι Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας ανήκουν στις 13 Ενότητες της Μακεδονίας που συγκροτούν την ζώνη ΠΓΕ Μακεδονία από την οποία παράγονται οι οίνοι που φέρουν την ομώνυμη ένδειξη.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2015-2020

Στην Ελλάδα την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +39% (από 15,5 εκατ. το 2015 σε 21,6 εκατ. το 2019) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-7%, από 222 χιλ. το 2015 σε 207 χιλ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (-5%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+77%, από 87 χιλ. το 2015 σε 153 χιλ. το 2019), Αττικής (+54%, από 4,2 εκατ. το 2015 σε 6,4 εκατ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+50%, από 1,6 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019).

Στον αντίποδα την περίοδο 2019-2020, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν πτώση κατά -74% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 5,5 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-74% ή -4,8 εκατ. αφίξεις, από 6,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-74% ή -3,4 εκατ. αφίξεις, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020), Κρήτης (-75% ή -3,4 εκατ. αφίξεις, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-74% ή -2,0 εκατ. αφίξεις, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 677 χιλ. το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-70% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 709 χιλ. το 2020).

Πίνακας 29: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Αττικής	4.159.014	6.414.709	1.642.326	54%	-74%
Νοτίου Αιγαίου	3.571.426	4.617.315	1.189.621	29%	-74%
Κρήτης	3.483.319	4.455.810	1.104.057	28%	-75%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.556.788	2.341.743	709.158	50%	-70%
Ιονίων Νήσων	1.916.497	2.644.287	677.014	38%	-74%
Δυτικής Ελλάδας	263.269	385.152	88.748	46%	-77%
Θεσσαλίας	171.373	205.802	38.714	20%	-81%
Πελοποννήσου	86.508	153.364	38.128	77%	-75%
Βορείου Αιγαίου	221.795	207.098	25.723	-7%	-88%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	85.993	122.933	22.331	43%	-82%
Στερεάς Ελλάδας	3.256	3.100	950	-5%	-69%
Ηπείρου	0	14.776	4		-100%
Δυτικής Μακεδονίας	**0**	**0**	**0**		
Ελλάδα	**15.519.238**	**21.566.089**	**5.536.774**	**39%**	**-74%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής[8] (30%), Νοτίου Αιγαίου (21%), Κρήτης (20%), Κεντρικής Μακεδονίας (13%) και Ιονίων Νήσων (12%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2020 το 96% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

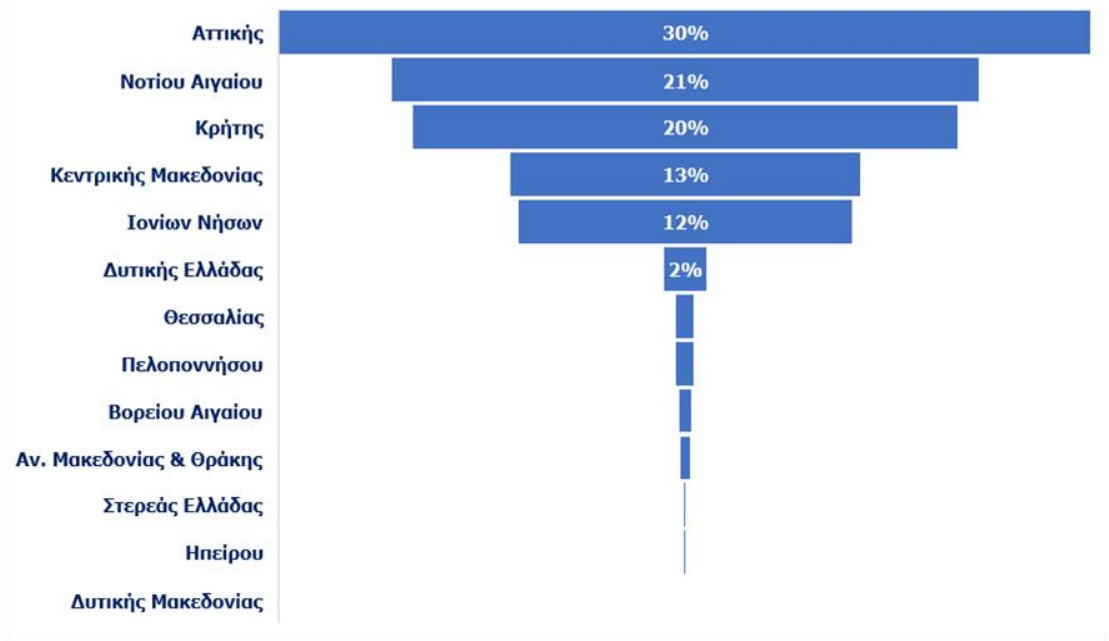

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν κατέγραψε διεθνή αεροπορική κίνηση τα έτη 2015, 2019 και 2020.

[8] Για τα στοιχεία του αεροδρόμιου της Αθήνας ¨Ελευθέριος Βενιζέλος¨, λόγω των διαταραχών της συγκεκριμένης έρευνας ή/και του μικρού μεγέθους δείγματος κατά την περίοδο Μαρτίου 2020-Ιουνίου 2021, οι αντίστοιχες εκτιμήσεις του όγκου των επιβατών πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή και να αποφεύγονται οι συγκρίσεις.

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

4.2.1 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στα αεροδρόμια της Ελλάδας, την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +22% (από 7,1 εκατ. το 2015 σε 8,6 εκατ. το 2019) στις αφίξεις εσωτερικού. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-32%, από 7 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 5 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+76%, από 7 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+63%, από 16 χιλ. το 2015 σε 27 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+56%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Στον αντίποδα την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις εσωτερικού σημείωσαν πτώση κατά -61% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-62% ή -2,5 εκατ. αφίξεις, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-65% ή -1,1 εκατ. αφίξεις, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 568 χιλ. το 2020), Κρήτης (-55% ή -547 χιλ. αφίξεις, από 992 χιλ. το 2019 σε 444 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-60% ή -646 χιλ. αφίξεις, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 425 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-46% ή -204 χιλ. αφίξεις, από 443 χιλ. το 2019 σε 239 χιλ. το 2020).

Πίνακας 30: Αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Αττικής	3.282.544	3.989.842	1.508.299	22%	-62%
Νοτίου Αιγαίου	1.044.427	1.630.081	568.185	56%	-65%
Κρήτης	897.968	991.611	444.389	10%	-55%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.097.676	1.070.857	425.219	-2%	-60%
Βορείου Αιγαίου	372.542	442.720	239.133	19%	-46%
Ιονίων Νήσων	177.775	259.208	98.435	46%	-62%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	119.360	151.263	75.477	27%	-50%
Ηπείρου	43.048	50.993	17.573	18%	-66%
Θεσσαλίας	16.344	26.594	9.468	63%	-64%
Πελοποννήσου	6.821	12.013	5.180	76%	-57%
Στερεάς Ελλάδας	7.485	5.108	3.030	-32%	-41%
Δυτικής Ελλάδας	5.489	5.214	1.917	-5%	-63%
Δυτικής Μακεδονίας	**3.442**	**3.547**	**1.360**	**3%**	**-62%**
Ελλάδα	**7.074.921**	**8.639.051**	**3.397.665**	**22%**	**-61%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (44%), Νοτίου Αιγαίου (17%), Κρήτης (13%) και Κεντρικής Μακεδονίας (13%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2020 το 87% των αφίξεων εσωτερικού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα αεροδρόμια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

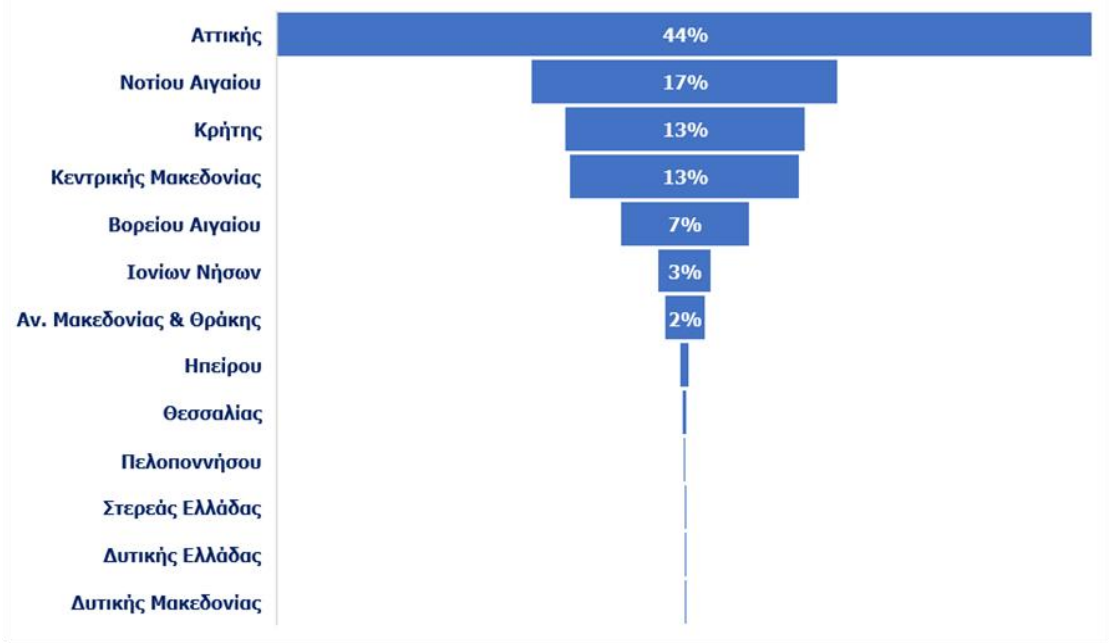

4.2.2 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2020 το 0,04% των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας. Την περίοδο 2015-2019, τα αεροδρόμια της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση αφίξεων κατά +3% (από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019). Επιμέρους, την περίοδο 2015-2019, το αεροδρόμιο της Κοζάνης σημείωσε αύξηση κατά +53% (από 1 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) ενώ αντίθετα το αεροδρόμιο της Καστοριάς μείωση κατά -26% (από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις εσωτερικού στα αεροδρόμια της Περιφέρειας σημείωσαν πτώση κατά -62% (από 4 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020). Επιμέρους, το αεροδρόμιο της Κοζάνης κατέγραψε μείωση κατά -63% (από 2 χιλ. το 2019 σε 718 αφίξεις το 2020) ενώ το αεροδρόμιο της Καστοριάς μείωση κατά -60% (από 2 χιλ. το 2019 σε 642 αφίξεις το 2020).

Πίνακας 31: Αεροπορική αφίξεις εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Κοζάνης	1.273	1.942	718	53%	-63%
Καστοριάς	2.169	1.605	642	-26%	-60%
Δυτική Μακεδονία	**3.442**	**3.547**	**1.360**	**3%**	**-62%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.3 ΟΔΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2015-2020

4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή παρατίθεται η εισερχόμενη διεθνής οδική κίνηση (μόνο είσοδο) που καταγράφεται από τους κατά τόπους μεθοριακούς σταθμούς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η κίνηση αυτή διαχέεται και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια εισόδου. Οι μεθοριακοί σταθμοί εντοπίζονται στις Βόρειες Περιφέρειες της Ελλάδας και καταγράφουν την είσοδο και την έξοδο από και προς τις γειτνιάζουσες με την Ελλάδα χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία και Τουρκία).

Την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση στις οδικές αφίξεις κατά +2% (από 12,1 εκατ. το 2015 σε 12,3 εκατ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -79% (από 12,3 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2020). Επιμέρους, για την περίοδο 2015-2019 η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17%, από 4,1 εκατ. το 2015 σε 3,4 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία (+13%, από 5,8 εκατ. το 2015 σε 6,6 εκατ. το 2019), Δυτική Μακεδονία (+12%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019) και Ήπειρος (+3%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019). Στον αντίποδα, όπως είναι φυσιολογικό την περίοδο 2019-2020 όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν πτώση στις οδικές αφίξεις τους. Συγκεκριμένα: Κεντρική Μακεδονία (-79%, από 6,6 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-82%, από 3,4 εκατ. το 2019 σε 608 χιλ. το 2020), Δυτική Μακεδονία (-76%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 306 χιλ. το 2020) και Ήπειρος (-72%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 305 χιλ. το 2020). Αξισημείωτο είναι ότι η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης σημείωσε την υψηλότερη μείωση αφίξεων ενώ η Περιφέρεια Ηπείρου την χαμηλότερη.

Πίνακας 32: Οδικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Κεντρικής Μακεδονίας	5.830.508	6.604.309	1.412.141	13%	-79%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	**4.123.289**	**3.402.672**	**607.694**	**-17%**	**-82%**
Δυτικής Μακεδονίας	**1.118.829**	**1.250.480**	**305.667**	**12%**	**-76%**
Ηπείρου	1.049.776	1.085.415	304.830	3%	-72%
Ελλάδα	**12.122.402**	**12.342.876**	**2.630.332**	**2%**	**-79%**

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία (54%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (23%), Δυτικής Μακεδονίας (12%) και Ηπείρου (12%).

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

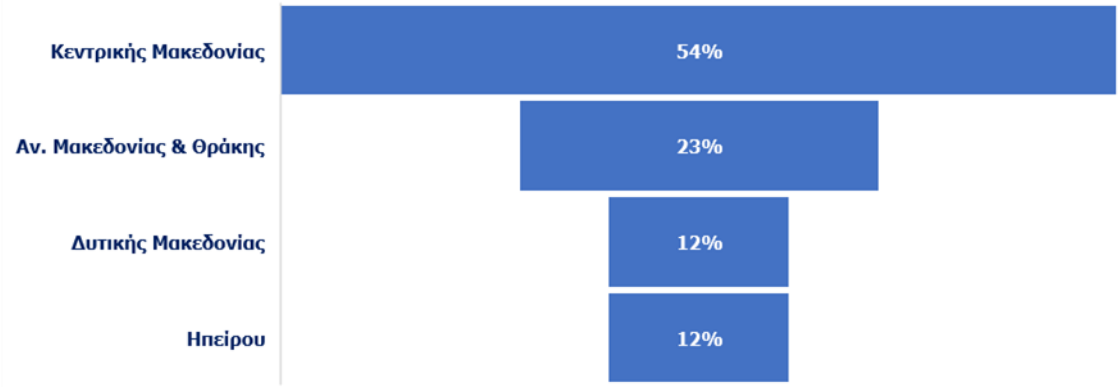

4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 12% των οδικών αφίξεων της χώρας για το 2020. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2019 η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση αφίξεων κατά +12% (από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019). Στους επιμέρους μεθοριακούς σταθμούς η εικόνα είναι θετική: Κρυσταλλοπηγής (-8%, από 789 χιλ. το 2015 σε 848 χιλ. το 2019) και Νίκης (+22%, από 330 χιλ. το 2015 σε 403 χιλ. το 2019).

Όπως είναι φυσιολογικό, την περίοδο 2019-2020 η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση στον αριθμό των αφίξεων της κατά -76% (από 1,3 εκατ. το 2019 σε 306 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλοι οι μεθοριακοί σταθμοί σημείωσαν πτώση: Κρυσταλλοπηγής (-74%, από 848 χιλ. το 2019 σε 223 χιλ. το 2020) και Νίκης (-79%, από 403 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2020).

Πίνακας 33: Οδικές αφίξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά μεθοριακό σταθμό, 2015-2020

Μεθοριακός σταθμός	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Κρυσταλλοπηγής	788.801	847.980	222.724	8%	-74%
Νίκης	330.028	402.500	82.943	22%	-79%
Δυτική Μακεδονία	**1.118.829**	**1.250.480**	**305.667**	**12%**	**-76%**

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο μεθοριακό σταθμό Κρυσταλλοπηγής (73%) και το υπόλοιπο 27% στο μεθοριακό σταθμό Νίκης.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό, 2020

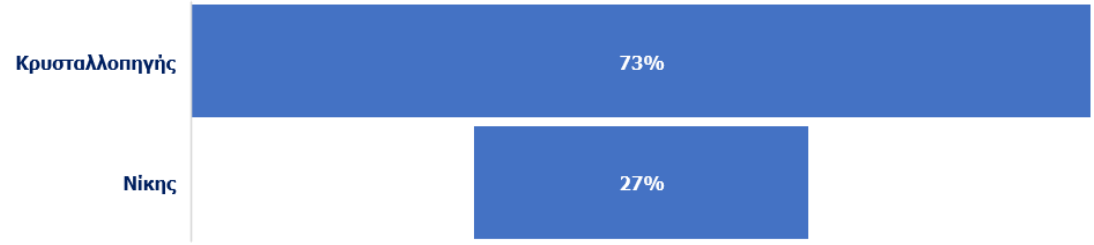

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας.

Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2015-2019, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 65,2 εκατ. το 2015 σε 71,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-31%, από 6,2 εκατ. το 2015 σε 4,3 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-25%, από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+34% ή +3,8 εκατ., από 11,0 εκατ. το 2015 σε 14,8 εκατ. το 2019), Αττικής (+5% ή +1,5 εκατ., από 29,0 εκατ. το 2015 σε 30,5 εκατ. το 2019), Κρήτης (+38% ή +869 χιλ., από 2,3 εκατ. το 2015 σε 3,1 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+17% ή +800 χιλ., από 4,7 εκατ. το 2015 σε 5,5 εκατ. το 2019).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020, οι διακινήθεντες επιβάτες στους λιμένες της χώρας εμφάνισαν πτώση κατά -44% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 40,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-34% ή -10,3 εκατ., από 30,5 εκατ. το 2019 σε 20,2 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-58% ή -8,6 εκατ., από 14,8 εκατ. το 2019 σε 6,2 εκατ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-53% ή -2,9 εκατ., από 5,5 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-55% ή -2,5 εκατ., από 4,6 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2020), Κρήτης (-56% ή -1,7 εκατ., από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-33% ή -1,4 εκατ., από 4,3 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2020).

Πίνακας 34: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	28.950.459	30.485.427	20.183.785	5%	-34%
Νοτίου Αιγαίου	11.040.557	14.793.013	6.167.635	34%	-58%
Δυτικής Ελλάδας	6.249.616	4.337.932	2.890.613	-31%	-33%
Ιονίων Νήσων	4.700.327	5.500.435	2.577.267	17%	-53%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.942.035	4.560.142	2.035.990	16%	-55%
Κρήτης	2.268.104	3.137.320	1.394.396	38%	-56%
Στερεάς Ελλάδας	2.114.039	2.219.910	1.359.023	5%	-39%
Ηπείρου	1.560.773	1.760.639	821.696	13%	-53%
Βορείου Αιγαίου	1.715.910	1.282.019	794.225	-25%	-38%
Πελοποννήσου	540.283	984.872	770.269	82%	-22%
Θεσσαλίας	1.309.660	1.546.644	699.843	18%	-55%
Κεντρικής Μακεδονίας	837.902	878.349	470.780	5%	-46%
Ελλάδα	**65.229.665**	**71.486.702**	**40.165.522**	**10%**	**-44%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (50%) και Νοτίου Αιγαίου (15%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 65% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2020.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

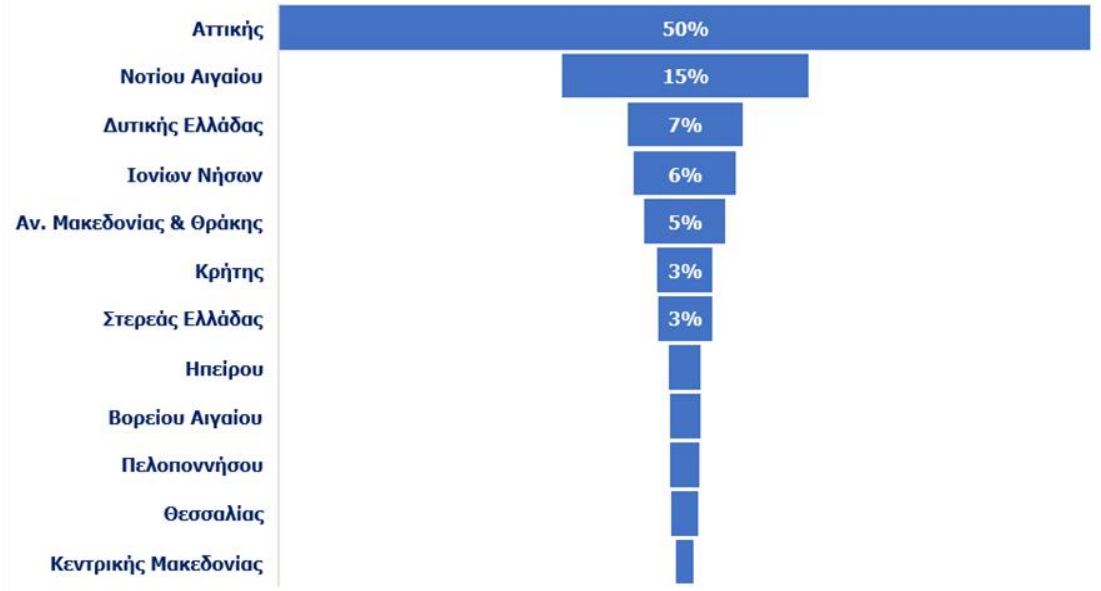

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της Ελλάδας η οποία δεν βρέχεται καθόλου από θάλασσα και ως εκ τούτου δεν καταγράφεται ακτοπλοϊκή κίνηση.

4.5 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +3% (από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,8 εκατ. το 2019). Στις επιμέρους Περιφέρειες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-1%, από 971 χιλ. το 2015 σε 957 χιλ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-20%, από 603 χιλ. το 2015 σε 482 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση διακινηθέντων ενώ αντίθετα η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+114%, από 162 χιλ. το 2015 σε 347 χιλ. το 2019) αύξηση. Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες τους κατά +19% (από 6 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019).

Σε όλα τα λιμάνια την περίοδο 2019-2020 σημειώθηκε μείωση διακινηθέντων εξωτερικού. Συγκεκριμένα: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-57%, από 957 χιλ. το 2019 σε 413 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-55%, από 482 χιλ. το 2019 σε 219 χιλ. το 2020), Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (-93%, από 347 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Λοιποί Λιμένες (-74%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020).

Πίνακας 35: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ηπείρου	971.012	956.710	413.177	-1%	-57%
Δυτικής Ελλάδας	603.312	482.198	218.765	-20%	-55%
Ιονίων Νήσων	162.221	347.485	24.367	114%	-93%
Λοιπές	5.631	6.694	1.724	19%	-74%
Ελλάδα	**1.742.176**	**1.793.087**	**658.033**	**3%**	**-63%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (63%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (33%), Ιονίων Νήσων (4%) και Λοιπών (0,3%).

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

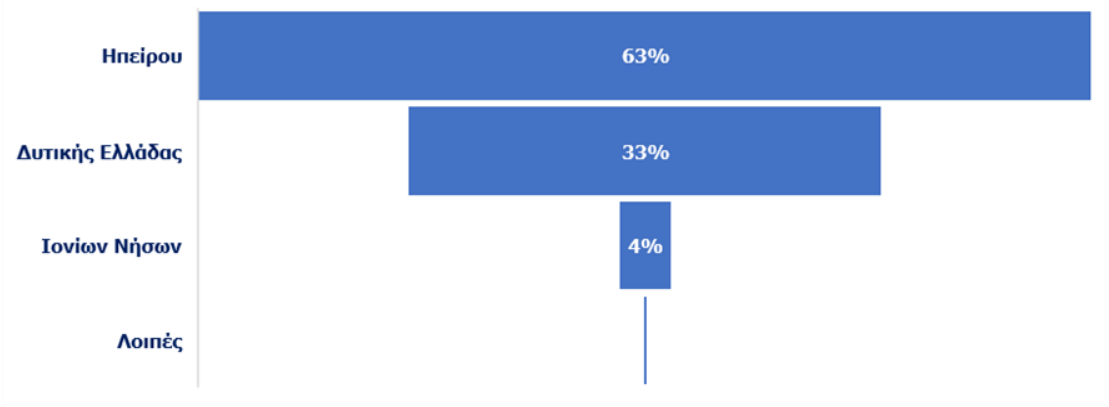

4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2015-2020

4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε μείωση κατά -9% (από 4.294 το 2015 σε 3.899 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+35%, από 293 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 397 κρουαζιερόπλοια το 2019), Ιονίων Νήσων (+9%, από 527 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 573 κρουαζιερόπλοια το 2019) και Πελοποννήσου (+10%, από 165 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 182 κρουαζιερόπλοια το 2019). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-11% ή -228 κρουαζιερόπλοια, από 1.981 το 2015 σε 1.761 το 2019), Βορείου Αιγαίου (-60% ή -93 κρουαζιερόπλοια, από 155 το 2015 σε 62 το 2019), Θεσσαλίας (-60% ή -53 κρουαζιερόπλοια, από 88 το 2015 σε 35 το 2019) και Αττικής (-8% ή -55 κρουαζιερόπλοια, από 680 το 2015 σε 625 το 2019).

Η εικόνα την περίοδο 2019-2020 είναι αρνητική για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-97% ή -1.706 κρουαζιερόπλοια, από 1.761 το 2019 σε 55 το 2020), Ιονίων Νήσων (-97% ή -557 κρουαζιερόπλοια, από 573 το 2019 σε 16 το 2020), Αττικής (-88% ή -549 κρουαζιερόπλοια, από 625 το 2019 σε 76 το 2020), Κρήτης (-91% ή -363 κρουαζιερόπλοια, από 397 το 2019 σε 34 το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-95% ή -191 κρουαζιερόπλοια, από 201 το 2019 σε 10 το 2020) και Πελοποννήσου (-100% ή -182 κρουαζιερόπλοια, από 182 το 2019 σε 0 το 2020).

Πίνακας 36: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	680	625	76	-8%	-88%
Νοτίου Αιγαίου	1.989	1.761	55	-11%	-97%
Κρήτης	293	397	34	35%	-91%
Ιονίων Νήσων	527	573	16	9%	-97%
Δυτικής Ελλάδας	245	201	10	-18%	-95%
Θεσσαλίας	88	35	6	-60%	-83%
Στερεάς Ελλάδας	83	45	3	-46%	-93%
Βορείου Αιγαίου	155	62	1	-60%	-98%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	23	7	1	-70%	-86%
Κεντρικής Μακεδονίας	35	6	1	-83%	-83%
Ηπείρου	11	5	1	-55%	-80%
Πελοποννήσου	165	182	0	10%	-100%
Ελλάδα	**4.294**	**3.899**	**204**	**-9%**	**-95%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι η Αττική (37%), το Νότιο Αιγαίο (27%), η Κρήτη (17%) και τα Ιόνια Νησιά (8%) δέχονται το μεγαλύτερο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 89% της κίνησης στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

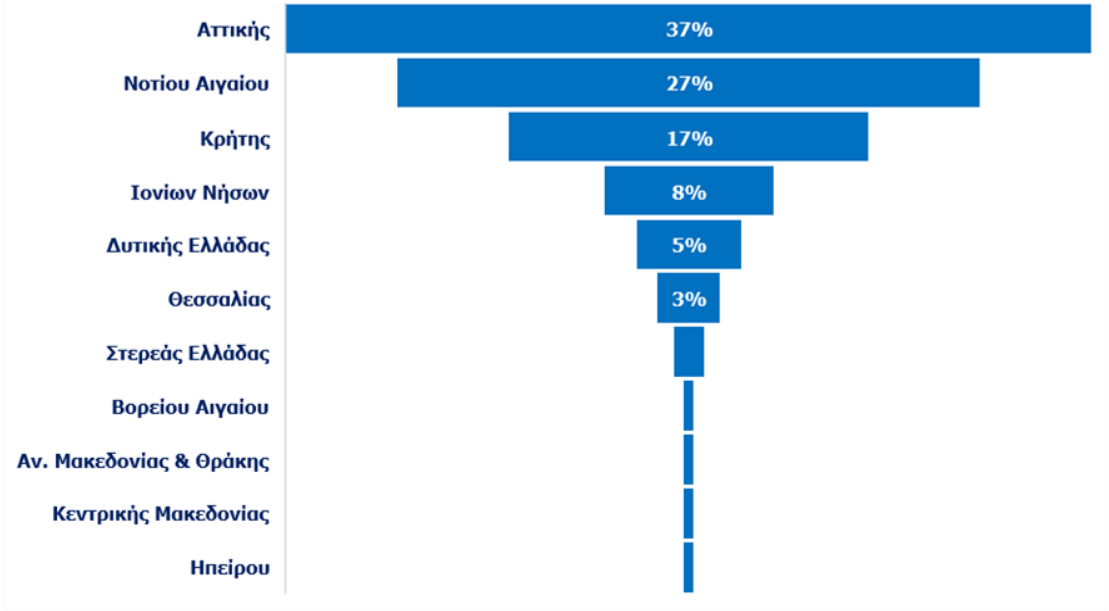

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της Ελλάδας η οποία δεν βρέχεται καθόλου από θάλασσα και ως εκ τούτου δεν καταγράφεται κίνηση κρουαζιερόπλοιων.

4.6.2 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 5,0 εκατ. το 2015 σε 5,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+71%, από 356 χιλ. το 2015 σε 607 χιλ. το 2019), Αττικής (+7%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+30%, από 802 χιλ. το 2015 σε 1,0 εκατ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+13%, από 2,0 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-80% ή -61 χιλ., από 76 χιλ. το 2015 σε 15 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (-78% ή -60 χιλ., από 77 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-10% ή -46 χιλ., από 461 χιλ. το 2015 σε 415 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (-40% ή -43 χιλ., από 109 χιλ. το 2015 σε 65 χιλ. το 2019).

Η εικόνα την περίοδο 2019-2020 είναι αρνητική για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-99,5% ή -2,3 εκατ., από 2,3 εκατ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020), Αττικής (-98% ή -1,1 εκατ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-99% ή -1,0 εκατ., από 1,0 εκατ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020), Κρήτης (-97% ή -587 χιλ., από 607 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-98% ή -407 χιλ., από 415 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020).

Πίνακας 37: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κρήτης	355.699	607.268	20.103	71%	-97%
Αττικής	1.026.014	1.098.591	16.640	7%	-98%
Ιονίων Νήσων	802.316	1.044.160	11.170	30%	-99%
Νοτίου Αιγαίου	1.996.720	2.260.723	10.617	13%	-100%
Δυτικής Ελλάδας	460.972	414.935	7.589	-10%	-98%
Θεσσαλίας	76.051	15.429	392	-80%	-97%
Στερεάς Ελλάδας	17.851	5.168	162	-71%	-97%
Ηπείρου	4.057	1.053	102	-74%	-90%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	13.061	2.699	45	-79%	-98%
Κεντρικής Μακεδονίας	26.356	4.865	28	-82%	-99%
Βορείου Αιγαίου	76.803	17.217	26	-78%	-100%
Πελοποννήσου	108.543	65.392	0	-40%	-100%
Ελλάδα	**4.964.443**	**5.537.500**	**66.874**	**12%**	**-99%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Κρήτη (30%), η Αττική (25%), τα Ιόνια Νησιά (17%) και το Νότιο Αιγαίο (16%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 88% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

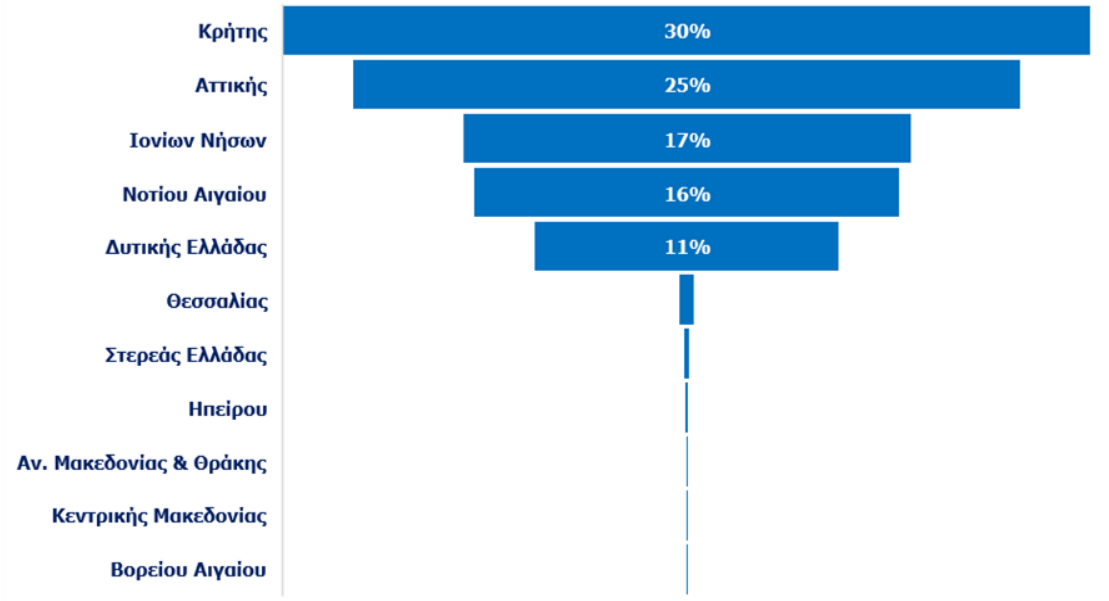

Όπως προαναφέραμε, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της Ελλάδας η οποία δεν βρέχεται καθόλου από θάλασσα και ως εκ τούτου δεν καταγράφεται επιβατική κίνηση.

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2015-2020

4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση κατά +34% (από 4,4 εκατ. επισκέπτες το 2015 σε 5,9 εκατ. επισκέπτες το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-6%, από 51 χιλ. το 2015 σε 48 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+171% ή +533 χιλ., από 312 χιλ. το 2015 σε 845 χιλ. το 2019), Αττικής (+21% ή +490 χιλ., από 2,3 εκατ. το 2015 σε 2,8 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+27% ή +147 χιλ., από 541 χιλ. το 2015 σε 688 χιλ. το 2019) και Στερεά Ελλάδα (+41% ή +114 χιλ., από 277 χιλ. το 2015 σε 391 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκε κατά -81% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-81% ή -1,8 εκατ., από 2,8 εκατ. το 2019 σε 526 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-79% ή -397 χιλ., από 688 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -363 χιλ., από 536 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2020), Κρήτης (-88% ή -210 χιλ., από 845 χιλ. το 2019 σε 102 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-82% ή -207 χιλ., από 391 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-85% ή -141 χιλ., από 223 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020).

Πίνακας 38: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	2.295.545	2.785.289	525.909	21%	-81%
Κεντρική Μακεδονία	541.193	687.717	143.828	27%	-79%
Νότιο Αιγαίο	478.588	535.992	115.611	12%	-78%
Κρήτη	312.274	845.477	102.370	171%	-88%
Στερεά Ελλάδα	276.968	390.509	69.591	41%	-82%
Δυτική Ελλάδα	174.653	223.303	33.526	28%	-85%
Πελοπόννησος	69.232	102.647	32.543	48%	-68%
Ιόνια Νησιά	61.135	80.883	21.398	32%	-74%
Ήπειρος	56.059	59.056	16.164	5%	-73%
Θεσσαλία	40.395	69.460	14.099	72%	-80%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	41.502	50.866	10.755	23%	-79%
Βόρειο Αιγαίο	50.847	47.913	10.080	-6%	-79%
Δυτική Μακεδονία	**7.451**	**16.815**	**5.030**	**126%**	**-70%**
Ελλάδα	**4.405.842**	**5.895.927**	**1.100.904**	**34%**	**-81%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές επισκέψεις (48%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία (13%), το Νότιο Αιγαίο (11%) και η Κρήτη (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 81% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

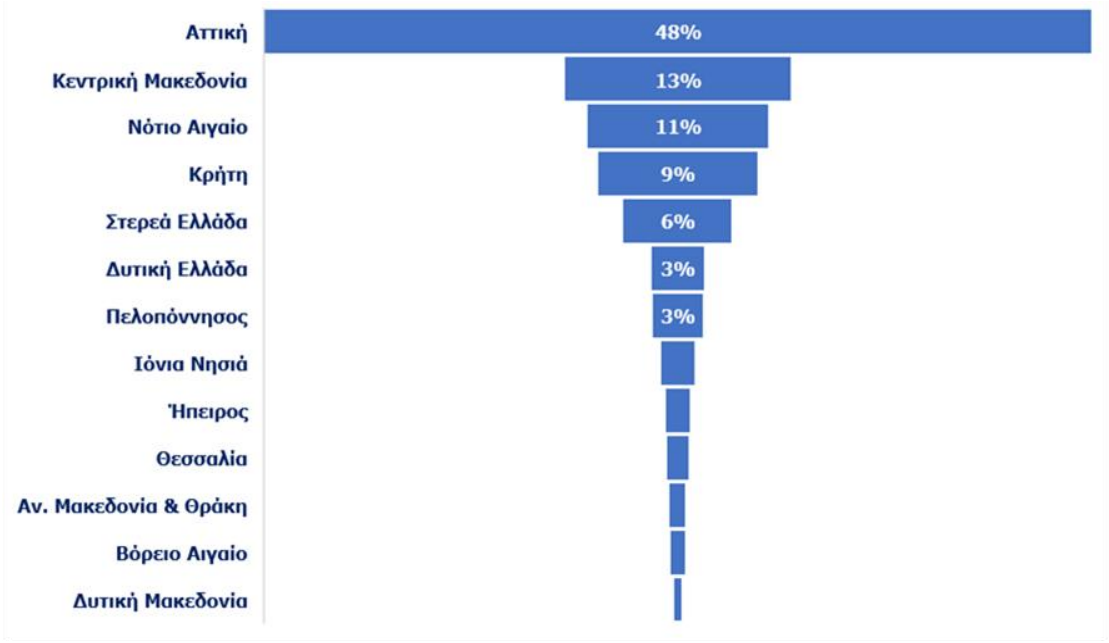

4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση στην επισκεψιμότητα των μουσείων της κατά +126% (από 7 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Κοζάνης (+34%, από 6 χιλ. το 2015 σε 8 χιλ. το 2019), Φλώρινας (+8%, από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019), Καστοριάς (από 0 επισκέπτες το 2015 σε 7 χιλ. το 2019) και Γρεβενών (από 0 επισκέπτες το 2015 σε 180 επισκέπτες το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -70% (από 17 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Κοζάνη (-65%, από 8 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), Καστοριά (-75%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020), Φλώρινα (-74%, από 2 χιλ. το 2019 σε 434 επισκέπτες το 2020) και Γρεβενών (-55%, από 180 επισκέπτες το 2019 σε 81 επισκέπτες το 2020).

Πίνακας 39: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κοζάνη	5.879	7.903	2.758	34%	-65%
Καστοριά	0	7.039	1.757		-75%
Φλώρινα	1.572	1.693	434	8%	-74%
Γρεβενά	0	180	81		-55%
Δυτική Μακεδονία	**7.451**	**16.815**	**5.030**	**126%**	**-70%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Κοζάνης (55%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Καστοριάς (35%), Φλώρινας (9%) και Γρεβενών (2%).

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

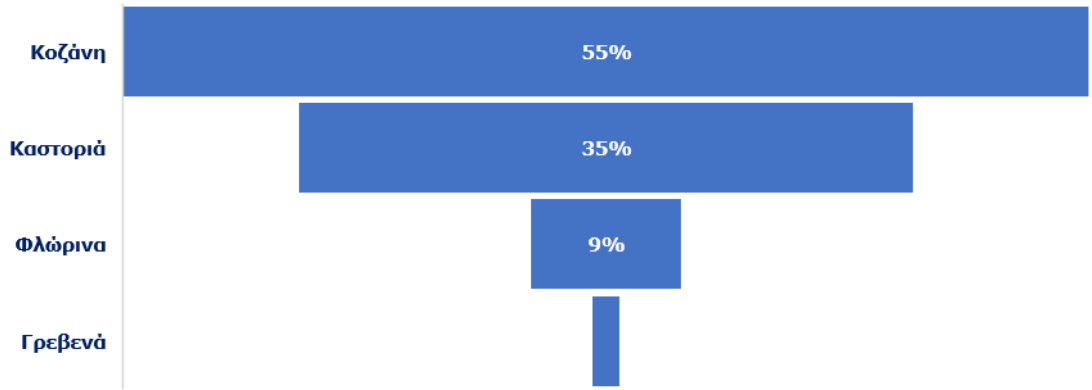

4.8 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, 2015-2020

4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση κατά +32% (από 10,3 εκατ. επισκέπτες το 2015 σε 13,7 εκατ. επισκέπτες το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-9%, από 1,6 εκατ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-0,003%, από 237 χιλ. το 2015 σε 237 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-28%, από 3 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+50% ή +2,1 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2015 σε 6,2 εκατ. το 2019), Κρήτης (+45% ή +673 χιλ., από 1,5 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+33% ή +481 χιλ., από 1,4 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (+26% ή +85 χιλ., από 324 χιλ. το 2015 σε 409 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκε κατά -80% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-83% ή -5,2 εκατ., από 6,2 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2020), Κρήτης (-80% ή -1,7 εκατ., από 2,2 εκατ. το 2019 σε 438 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (-78% ή -1,5 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 429 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -1,2 εκατ., από 1,5 εκατ. το 2019 σε 336 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-81% ή -432 χιλ., από 532 χιλ. το 2019 σε 100 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή -311 χιλ., από 398 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (-81% ή -330 χιλ., από 409 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020).

Πίνακας 40: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	4.145.093	6.234.154	1.048.633	50%	-83%
Κρήτη	1.482.109	2.155.260	437.586	45%	-80%
Πελοπόννησος	1.441.529	1.922.164	428.560	33%	-78%
Νότιο Αιγαίο	1.638.165	1.495.796	336.136	-9%	-78%
Δυτική Ελλάδα	486.368	532.089	100.091	9%	-81%
Κεντρική Μακεδονία	350.106	398.153	87.102	14%	-78%
Στερεά Ελλάδα	324.175	409.071	78.918	26%	-81%
Ιόνια Νησιά	236.949	236.943	75.313	0%	-68%
Ήπειρος	80.677	88.471	29.639	10%	-66%
Βόρειο Αιγαίο	53.177	92.014	27.727	73%	-70%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	63.209	78.638	19.880	24%	-75%
Θεσσαλία	15.817	18.662	1.771	18%	-91%
Δυτική Μακεδονία	**2.679**	**1.936**	**568**	**-28%**	**-71%**
Ελλάδα	**10.320.053**	**13.663.351**	**2.671.924**	**32%**	**-80%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 39% των επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (16%) και το Νότιο Αιγαίο (13%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

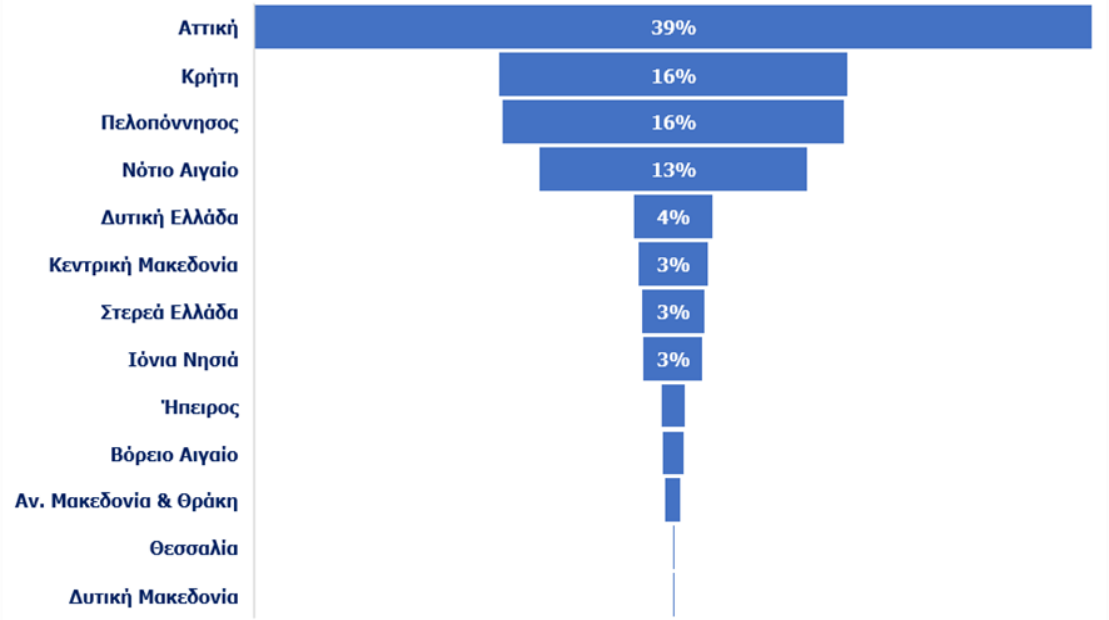

4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2015-2019 μείωση στον αριθμό των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κατά -28% (από 3 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Φλώρινας (-49%, από 35 επισκέπτες το 2015 σε 18 επισκέπτες το 2019) και Καστοριάς (-45%, από 2 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Φλώρινας (+46%, από 509 επισκέπτες το 2015 σε 743 επισκέπτες το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -71% (από 2 χιλ. το 2019 σε 568 επισκέπτες το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Φλώρινας (-64%, από 743 επισκέπτες το 2019 σε 265 επισκέπτες το 2020) και Καστοριάς (-90%, από 1 χιλ. το 2019 σε 122 επισκέπτες το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Κοζάνης (+906%, από 18 επισκέπτες το 2019 σε 181 επισκέπτες το 2020) αύξηση.

Πίνακας 41: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Φλώρινα	509	743	265	46%	-64%
Κοζάνη	35	18	181	-49%	906%
Καστοριά	2.135	1.175	122	-45%	-90%
Δυτική Μακεδονία	**2.679**	**1.936**	**568**	**-28%**	**-71%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Φλώρινας (47%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Κοζάνης (32%) και Καστοριάς (21%).

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Αρχαιολογικούς Χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

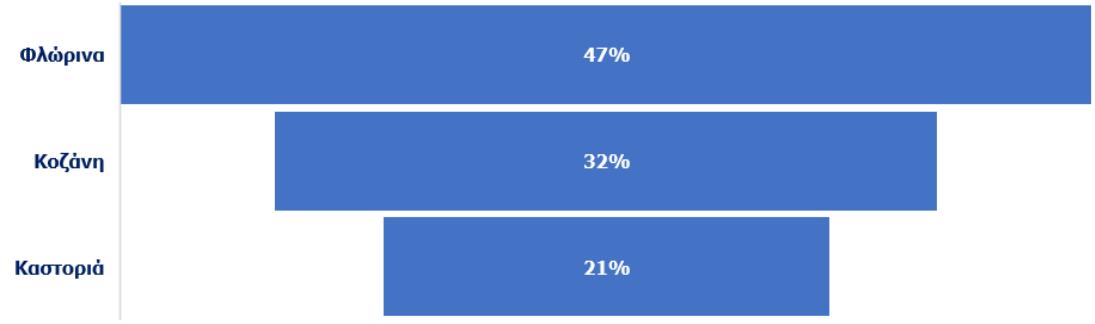

4.9 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΣΕ €), 2015-2020

4.9.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +88% (από € 12,4 εκατ. το 2015 σε € 23,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-3%, από € 27 χιλ. το 2015 σε € 26 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+113% ή + € 7,2 εκατ., από € 6,4 εκατ. το 2015 σε € 13,5 εκατ. το 2019), Κρήτης (+89% ή + € 1,1 εκατ., από € 1,2 εκατ. το 2015 σε € 2,3 εκατ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+77% ή + € 908 χιλ., από € 1,2 εκατ. το 2015 σε € 2,1 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+73% ή + € 581 χιλ., από € 800 χιλ. το 2015 σε € 1,4 εκατ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (+79% ή + € 414 χιλ., από € 521 χιλ. το 2015 σε € 935 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -83% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 4,0 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-84% ή - € 11,4 εκατ., από € 13,6 εκατ. το 2019 σε € 2,1 εκατ. το 2020), Κρήτης (-76% ή - € 1,7 εκατ., από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 543 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-79% ή - € 1,9 εκατ., από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 516 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-88% ή - € 1,8 εκατ., από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 256 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή - € 1,1 εκατ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 305 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-89% ή - € 836 χιλ., από € 935 χιλ. το 2019 σε € 100 χιλ. το 2020).

Πίνακας 42: Εισπράξεις σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια (σε €), 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	6.359.969	13.546.010	2.127.182	113%	-84%
Κρήτης	1.202.376	2.277.840	543.397	89%	-76%
Νότιο Αιγαίο	1.908.145	2.410.001	516.033	26%	-79%
Κεντρικής Μακεδονίας	799.863	1.380.806	304.851	73%	-78%
Στερεάς Ελλάδας	1.180.550	2.088.808	255.960	77%	-88%
Δυτικής Ελλάδας	521.270	935.207	99.648	79%	-89%
Ιονίων Νήσων	115.902	262.705	64.828	127%	-75%
Πελοποννήσου	91.298	159.499	59.218	75%	-63%
Ηπείρου	47.700	79.259	27.232	66%	-66%
Βορείου Αιγαίου	91.086	95.252	18.660	5%	-80%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	37.419	69.026	18.070	84%	-74%
Θεσσαλίας	26.500	25.730	7.363	-3%	-71%
Δυτικής Μακεδονίας	**3.135**	**12.883**	**4.959**	**311%**	**-62%**
Σύνολο	**12.385.213**	**23.343.026**	**4.047.401**	**88%**	**-83%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές εισπράξεις (53%) που καταγράφηκαν στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (13%), το Νότιο Αιγαίο (13%) και η Κεντρική Μακεδονία (8%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των εισπράξεων στα μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

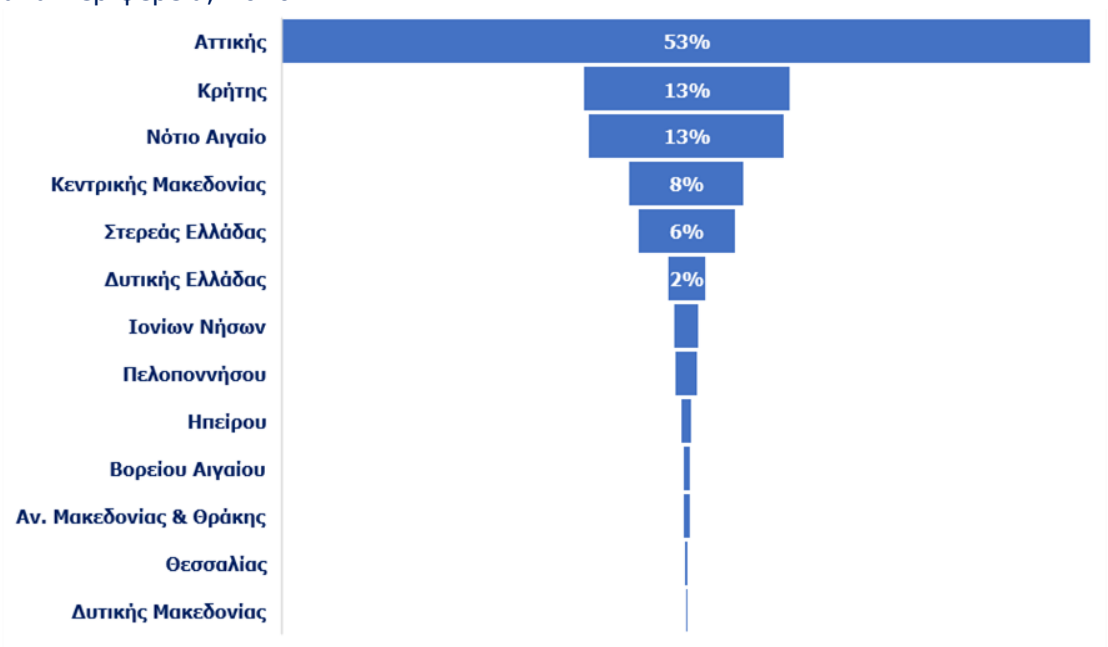

4.9.2 Εισπράξεων σε μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση εισπράξεων κατά +311% (από € 3 χιλ. το 2015 σε € 13 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Κοζάνη (+72%, από € 3 χιλ. το 2015 σε € 4 χιλ. το 2019), Φλώρινα (+37%, από € 615 το 2015 σε € 841 το 2019), Καστοριά (από € 0 το 2015 σε € 7 χιλ. το 2019) και Γρεβενά (από € 0 το 2015 σε € 230 το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -62% (από € 13 χιλ. το 2019 σε € 5 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Καστοριά (-67%, από € 7 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2020), Κοζάνη (-54%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2020), Φλώρινα (-54%, από € 841 το 2019 σε € 383 το 2020) και Γρεβενά (-42%, από € 230 το 2019 σε € 133 το 2020).

Πίνακας 43: Εισπράξεις σε μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Καστοριάς	0	7.486	2.472		-67%
Κοζάνης	2.520	4.326	1.971	72%	-54%
Φλώρινας	615	841	383	37%	-54%
Γρεβενών	0	230	133		-42%
Δυτικής Μακεδονίας	**3.135**	**12.883**	**4.959**	**311%**	**-62%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Καστοριάς (50%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Κοζάνης (40%), Φλώρινας (8%) και Γρεβενών (3%).

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

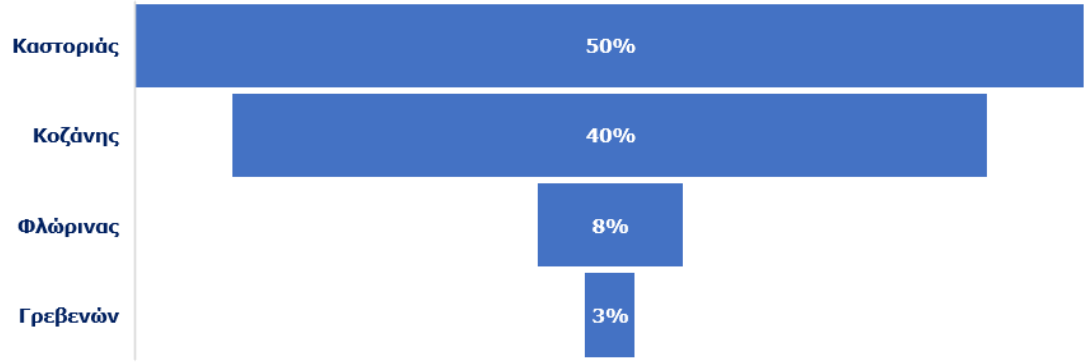

4.10 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ (ΣΕ €), 2015-2020

4.10.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +145% (από € 43,8 εκατ. το 2015 σε € 107,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-78%, από € 15 χιλ. το 2015 σε € 3 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-20%, από € 312 το 2015 σε € 250 το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+188% ή + € 39,0 εκατ., από € 20,7 εκατ. το 2015 σε € 59,7 εκατ. το 2019), Κρήτης (+178% ή + € 9,9 εκατ., από € 5,6 εκατ. το 2015 σε € 15,4 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+92% ή + € 6,0 εκατ., από € 6,4 εκατ. το 2015 σε € 12,4 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+107% ή + € 5,4 εκατ., από € 5,1 εκατ. το 2015 σε € 10,5 εκατ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+49% ή + € 1,2 εκατ., από € 2,5 εκατ. το 2015 σε € 3,7 εκατ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (+77% ή + € 1,2 εκατ., από € 1,6 εκατ. το 2015 σε € 2,8 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -84% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 17,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-86% ή - € 51,2 εκατ., από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 8,5 εκατ. το 2020), Κρήτης (-82% ή - € 12,7 εκατ., από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-82% ή - € 10,1 εκατ., από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 2,3 εκατ. το 2020), Πελοποννήσου (-81% ή - € 8,5 εκατ., από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 2,0 εκατ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-87% ή - € 3,2 εκατ., από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 473 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-85% ή - € 2,4 εκατ., από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 423 χιλ. το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-80% ή - € 1,1 εκατ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 278 χιλ. το 2020).

Πίνακας 44: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	20.714.434	59.673.091	8.476.452	188%	-86%
Κρήτης	5.560.286	15.430.219	2.747.790	178%	-82%
Νότιου Αιγαίου	6.438.240	12.392.739	2.253.893	92%	-82%
Πελοποννήσου	5.082.045	10.495.760	2.005.587	107%	-81%
Δυτικής Ελλάδας	2.503.123	3.720.409	473.448	49%	-87%
Στερεάς Ελλάδας	1.588.160	2.817.993	422.921	77%	-85%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.013.021	1.403.192	278.340	39%	-80%
Ιονίων Νήσων	602.602	907.794	248.604	51%	-73%
Ηπείρου	78.730	249.340	103.867	217%	-58%
Βορείου Αιγαίου	97.716	233.466	68.243	139%	-71%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	145.865	268.184	47.750	84%	-82%
Θεσσαλίας	15.215	3.383	1.560	-78%	-54%
Δυτικής Μακεδονίας	**312**	**250**	**180**	**-20%**	**-28%**
Σύνολο	**43.839.749**	**107.595.820**	**17.128.635**	**145%**	**-84%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στους αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές εισπράξεις (49%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), το Νότιο Αιγαίο (13%) και η Πελοπόννησος (12%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 90% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

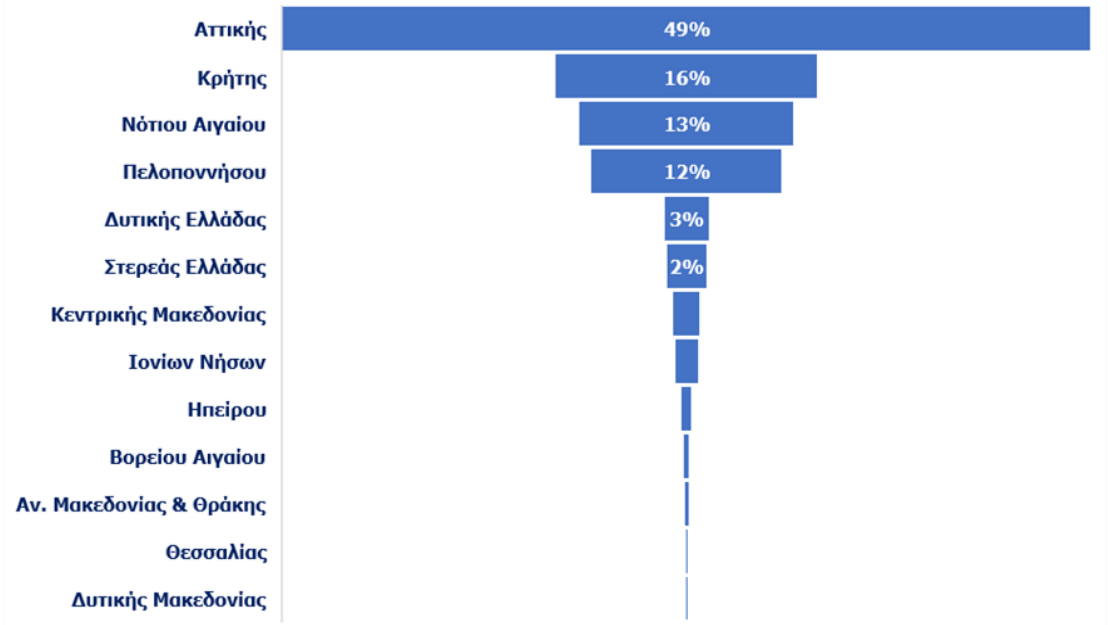

4.10.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2015-2019 μείωση εισπράξεων στους αρχαιολογικούς της χώρους κατά -20% (από € 312 το 2015 σε € 250 το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Καστοριάς (-22%, από € 221 το 2015 σε € 172 το 2019) και Κοζάνης (-76%, από € 33 το 2015 σε € 8 το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Φλώρινας (+21%, από € 58 το 2015 σε € 70 το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -28% (από € 250 το 2019 σε € 180 το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Καστοριάς (-44%, από € 172 το 2019 σε € 96 το 2020) και Φλώρινας (-71%, από € 70 το 2019 σε € 20 το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Κοζάνης (+700%, από € 8 το 2019 σε € 64 το 2020) αύξηση.

Πίνακας 45: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Καστοριάς	221	172	96	-22%	-44%
Κοζάνης	33	8	64	-76%	700%
Φλώρινας	58	70	20	21%	-71%
Δυτική Μακεδονία	**312**	**250**	**180**	**-20%**	**-28%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Καστοριάς (53%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Κοζάνης (36%) και Φλώρινας (11%).

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

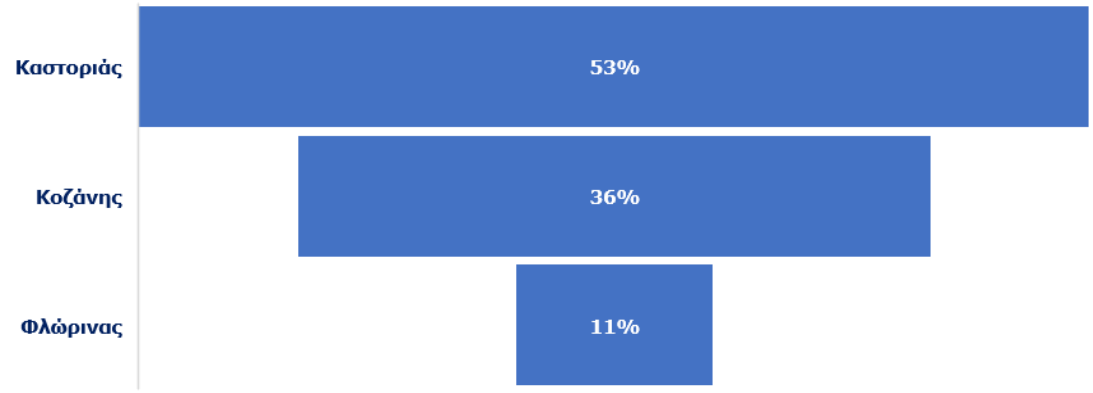

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016-2020

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016-2020

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων[9], ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών[10]. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +29% (από 28,4 εκατ. το 2016 σε 36,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (-8%, από 330 χιλ. το 2016 σε 304 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες: Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+181% ή +2,5 εκατ., από 1,4 εκατ. το 2016 σε 3,8 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+32% ή +1,7 εκατ., από 5,2 εκατ. το 2016 σε 6,9 εκατ. το 2019), Αττικής (+30% ή +1,4 εκατ., από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,9 εκατ. το 2019), Κρήτης (+17% ή +751 χιλ., από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,3 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+24% ή +591 χιλ., από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,0 εκατ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι επισκέψεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -77% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 8,3 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες:

[9] Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. εδώ.

[10] Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

Κεντρικής Μακεδονίας (-81% ή -5,5 εκατ., από 6,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-77% ή -5,3 εκατ., από 6,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Αττικής (-73% ή -4,3 εκατ., από 5,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Κρήτης (-77% ή -4,1 εκατ., από 5,3 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-84% ή -3,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-74% ή -2,2 εκατ., από 3,0 εκατ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2020).

Πίνακας 46: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Αττικής	4.543	5.923	1.622	30%	-73%
Νότιο Αιγαίο	5.227	6.893	1.572	32%	-77%
Κεντρική Μακεδονία	6.395	6.761	1.280	6%	-81%
Κρήτη	4.537	5.288	1.236	17%	-77%
Ιόνια Νησιά	2.457	3.048	805	24%	-74%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.363	3.833	602	181%	-84%
Πελοπόννησος	843	899	278	7%	-69%
Ήπειρος	717	1.033	265	44%	-74%
Δυτική Ελλάδα	513	817	188	59%	-77%
Θεσσαλία	714	806	176	13%	-78%
Στερεά Ελλάδα	409	679	148	66%	-78%
Δυτική Μακεδονία	**330**	**304**	**73**	**-8%**	**-76%**
Βόρειο Αιγαίο	328	359	44	10%	-88%
Ελλάδα	**28.376**	**36.643**	**8.288**	**29%**	**-77%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική (20%), το Νότιο Αιγαίο (19%), η Κεντρική Μακεδονία (15%), η Κρήτη (15%) και τα Ιόνια Νησιά (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 79% των συνολικών επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

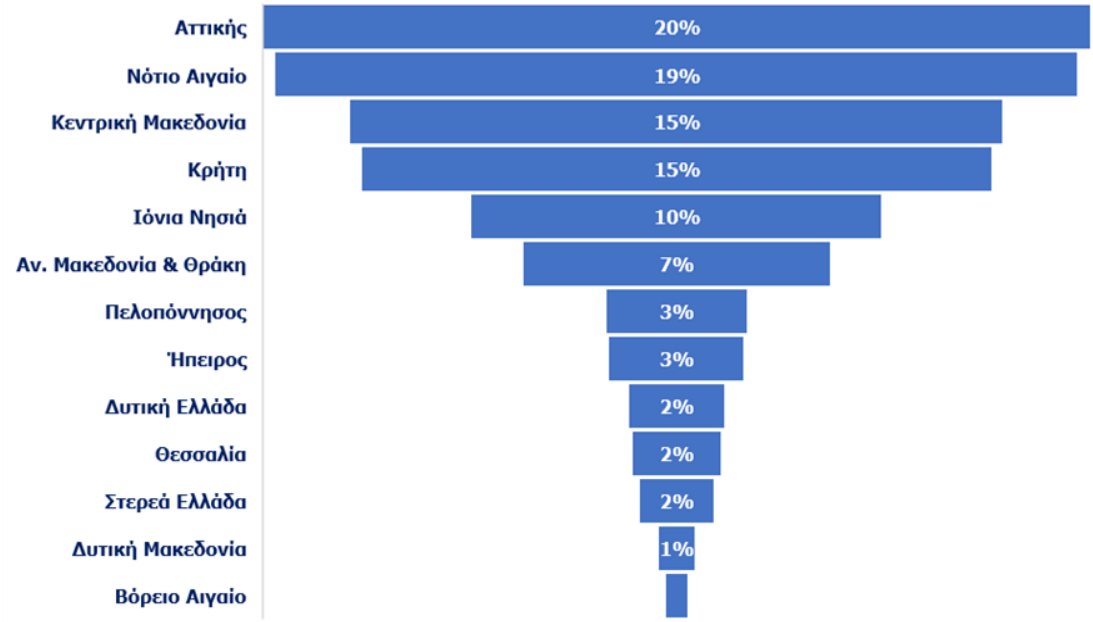

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 1% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση επισκέψεων κατά -8% (από 330 χιλ. το 2016 σε 304 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Αλβανίας (-29%, από 154 χιλ. το 2016 σε 110 χιλ. το 2019), της Γερμανίας (-17%, από 29 χιλ. το 2016 σε 24 χιλ. το 2019) και της Βουλγαρίας (-32%, από 46 χιλ. το 2016 σε 31 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Ρουμανίας (+55%, από 20 χιλ. το 2016 σε 32 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (+33%, από 80 χιλ. το 2016 σε 107 χιλ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι επισκέψεις στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσαν πτώση κατά -76% (από 304 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Αλβανία (-73%, από 110 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020), Γερμανία (-43%, από 24 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020), Βουλγαρία (-79%, από 31 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020), Ρουμανία (-96%, από 32 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020) και Λοιπές (-80%, από 107 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020).

Πίνακας 47: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε χιλ.), 2016-2020

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε χιλ.), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Αλβανία	154	110	30	-29%	-73%
Γερμανία	29	24	14	-17%	-43%
Βουλγαρία	46	31	7	-32%	-79%
Ρουμανία	20	32	1	55%	-96%
Λοιπές	80	107	21	33%	-80%
Σύνολο	**330**	**304**	**73**	**-8%**	**-76%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, οι επισκέπτες από την Αλβανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 41% (47% το 2016) και ακολουθούν από την Γερμανία με 19% (9% το 2016), από την Βουλγαρία με 9% (14% το 2016), από την Ρουμανία με 2% (6% το 2016) και από τις Λοιπές με 29% (24% το 2016).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2016-2020

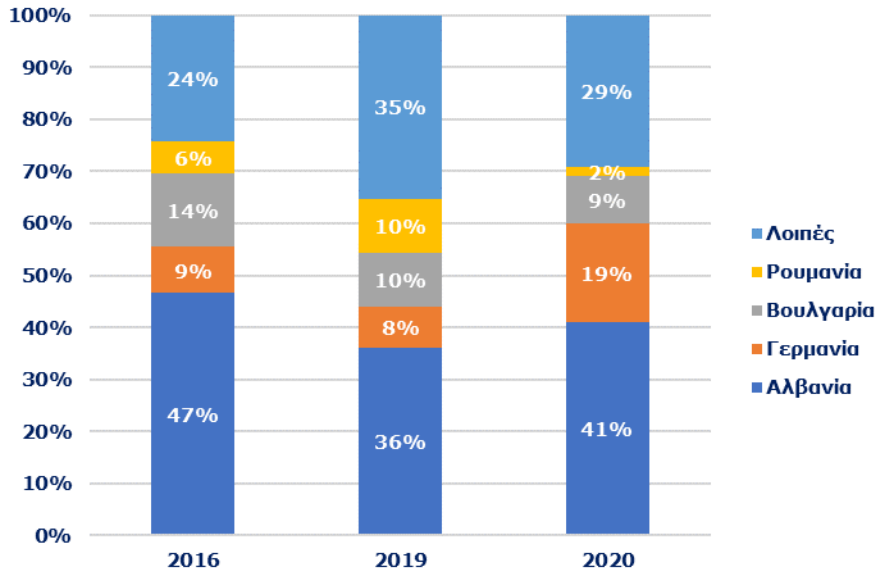

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +22% (από 190,4 εκατ. το 2016 σε 232,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-5%, από 5,1 εκατ. το 2016 σε 4,9 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφερειες Νοτίου Αιγαίου (+33% ή +13,2 εκατ., από 40,0 εκατ. το 2016 σε 53,2 εκατ. το 2019), Αττικής (+37% ή +9,3 εκατ., από 24,8 εκατ. το 2016 σε 34,0 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+88%, από 5,4 εκατ. το 2016 σε 10,2 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+12%, από 36,3 εκατ. το 2016 σε 40,8 εκατ. το 2019), Κρήτης (+10% ή +3,9 εκατ., από 39,4 εκατ. το 2016 σε 43,3 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+10% ή +2,3 εκατ., από 21,5 εκατ. το 2016 σε 23,7 εκατ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -72% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 64,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκετρεύσεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-74% ή -39,5 εκατ., από 53,2 εκατ. το 2019 σε 13,6 εκατ. το 2020), Κρήτης (-76% ή -32,7 εκατ., από 43,3 εκατ. το 2019 σε 10,5 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή -31,6 εκατ., από 40,8 εκατ. το 2019 σε 9,2 εκατ. το 2020), Αττικής (-63% ή -21,6 εκατ., από 34,0 εκατ. το 2019 σε 12,5 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-71% ή -16,8 εκατ., από 23,7 εκατ. το 2019 σε 6,9 εκατ. το 2020).

Πίνακας 48: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	39.996	53.169	13.628	33%	-74%
Αττικής	24.769	34.028	12.466	37%	-63%
Κρήτη	39.378	43.256	10.510	10%	-76%
Κεντρική Μακεδονία	36.330	40.808	9.168	12%	-78%
Ιόνια Νησιά	21.493	23.744	6.914	10%	-71%
Πελοπόννησος	5.760	6.466	2.766	12%	-57%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.414	10.171	2.352	88%	-77%
Θεσσαλία	5.121	4.889	1.365	-5%	-72%
Δυτική Ελλάδα	2.742	4.530	1.324	65%	-71%
Ήπειρος	3.622	4.003	1.248	11%	-69%
Στερεά Ελλάδα	1.845	2.978	1.090	61%	-63%
Δυτική Μακεδονία	**1.475**	**1.520**	**644**	**3%**	**-58%**
Βόρειο Αιγαίο	2.458	2.902	581	18%	-80%
Ελλάδα	**190.402**	**232.464**	**64.053**	**22%**	**-72%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (21%), την Αττική (19%), την Κρήτη (16%), την Κεντρική Μακεδονία (14%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020.

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

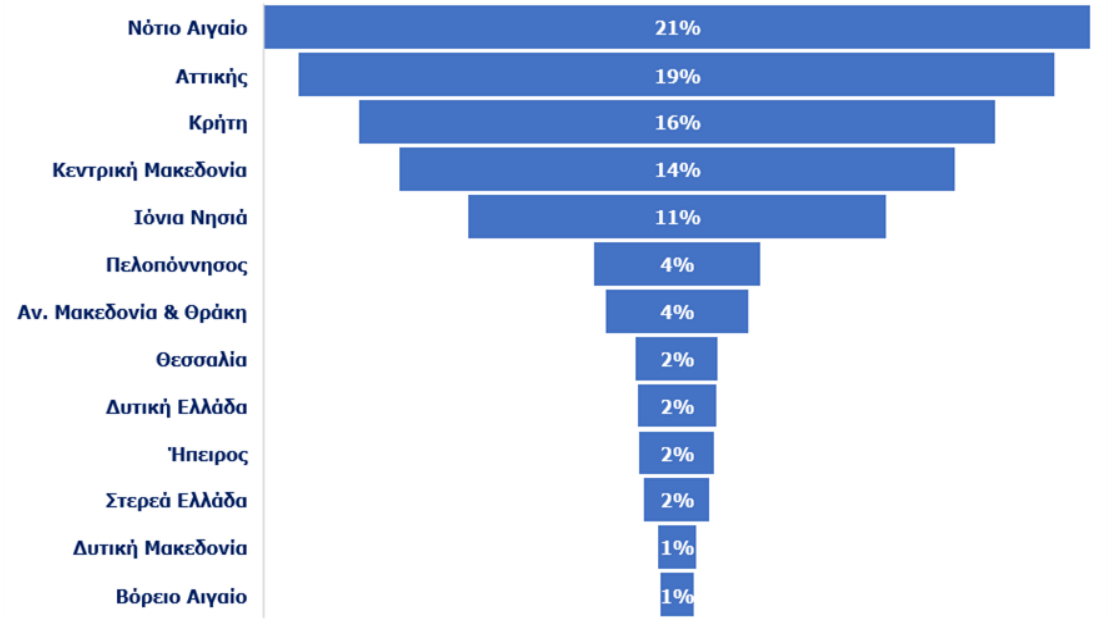

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 1% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση διανυκτερεύσεων κατά +3% (από 1,5 εκατ. το 2016 σε 1,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+1%, από 299 χιλ. το 2016 σε 301 χιλ. το 2019), της Ρουμανίας (+157%, από 84 χιλ. το 2016 σε 215 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (+98%, από 367 χιλ. το 2016 σε 729 χιλ. το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (-65%, από 577 χιλ. το 2016 σε 202 χιλ. το 2019) και της Βουλγαρίας (-51%, από 148 χιλ. το 2016 σε 72 χιλ. το 2019) μείωση.

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσαν πτώση κατά -58% (από 1,5 εκατ. το 2019 σε 644 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (+3%, από 301 χιλ. το 2019 σε 310 χιλ. το 2020). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Αλβανία (-48%, από 202 χιλ. το 2019 σε 105 χιλ. το 2020), Βουλγαρία (-83%, από 72 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Ρουμανία (-95%, από 215 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020) και Λοιπές (-72%, από 729 χιλ. το 2019 σε 205 χιλ. το 2020).

Πίνακας 49: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε χιλ.), 2016-2020

Κατανομή διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε χιλ.), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	299	301	310	1%	3%
Αλβανία	577	202	105	-65%	-48%
Βουλγαρία	148	72	12	-51%	-83%
Ρουμανία	84	215	12	157%	-95%
Λοιπές	367	729	205	98%	-72%
Σύνολο	**1.475**	**1.520**	**644**	**3%**	**-58%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 48% των διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας (20% το 2016) και ακολουθούν η αλβανική με 16% (39% το 2016), η βουλγάρικη με 2% (10% το 2016), η ρουμάνικη με 2% (6% το 2016) και οι Λοιπές με 32% (25% το 2016).

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2016-2020

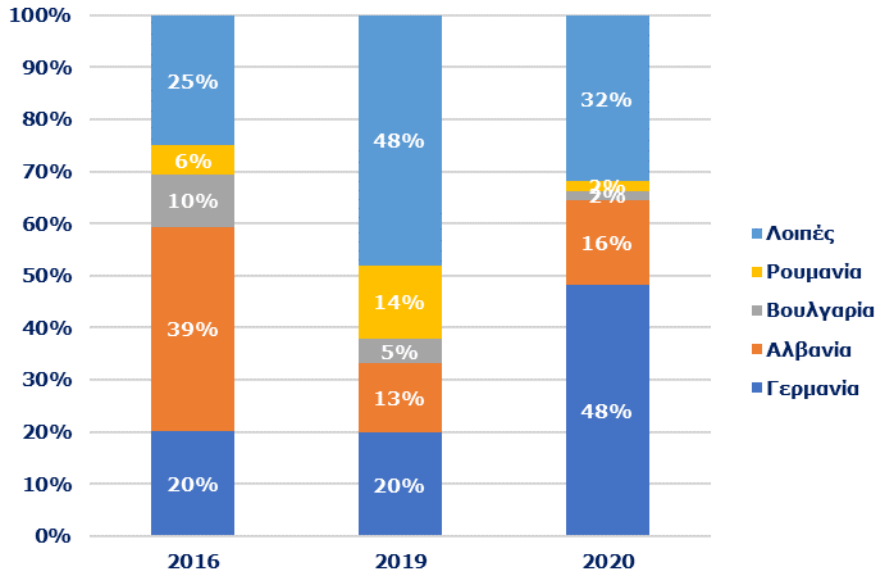

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +39% (από € 12,7 δισ. το 2016 σε € 17,7 δισ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς να σημειώνονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+65% ή + € 2,0 δισ., από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 5,2 δισ. το 2019), Αττικής (+49% ή + € 858 εκατ., από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,6 δισ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+33% ή + € 562 εκατ., από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2019), Κρήτης (+16% ή + € 506 εκατ., από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 3,6 δισ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+27% ή + € 408 εκατ., από € 1,5 δισ. το 2016 σε € 1,9 δισ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στην Ελλάδα κατέγραψαν πτώση κατά -76% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 4,3 δισ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-76% ή - € 3,9 δισ., από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 1,3 δισ. το 2020), Κρήτης (-76% ή - € 2,7 δισ., από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 861 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-82% ή - € 1,8 δισ., από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 412 εκατ. το 2020), Αττικής (-71% ή - € 1,8 δισ., από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 761 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-77% ή - € 1,5 δισ., από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 446 εκατ. το 2020).

Πίνακας 50: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016-2020

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	3.136	5.175	1.257	65%	-76%
Κρήτη	3.095	3.601	861	16%	-76%
Αττικής	1.734	2.592	761	49%	-71%
Ιόνια Νησιά	1.504	1.911	446	27%	-77%
Κεντρική Μακεδονία	1.688	2.250	412	33%	-82%
Πελοπόννησος	324	417	132	29%	-68%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	288	440	91	53%	-79%
Θεσσαλία	301	355	87	18%	-76%
Ήπειρος	218	261	82	20%	-69%
Δυτική Ελλάδα	146	257	70	77%	-73%
Στερεά Ελλάδα	117	180	59	54%	-67%
Δυτική Μακεδονία	**68**	**76**	**27**	**12%**	**-64%**
Βόρειο Αιγαίο	131	165	25	26%	-85%
Ελλάδα	**12.749**	**17.680**	**4.310**	**39%**	**-76%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (29%), την Κρήτη (20%), την Αττική (18%), τα Ιόνια Νησιά (10%) και την Κεντρική Μακεδονία (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 87% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020.

Διάγραμμα 64: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

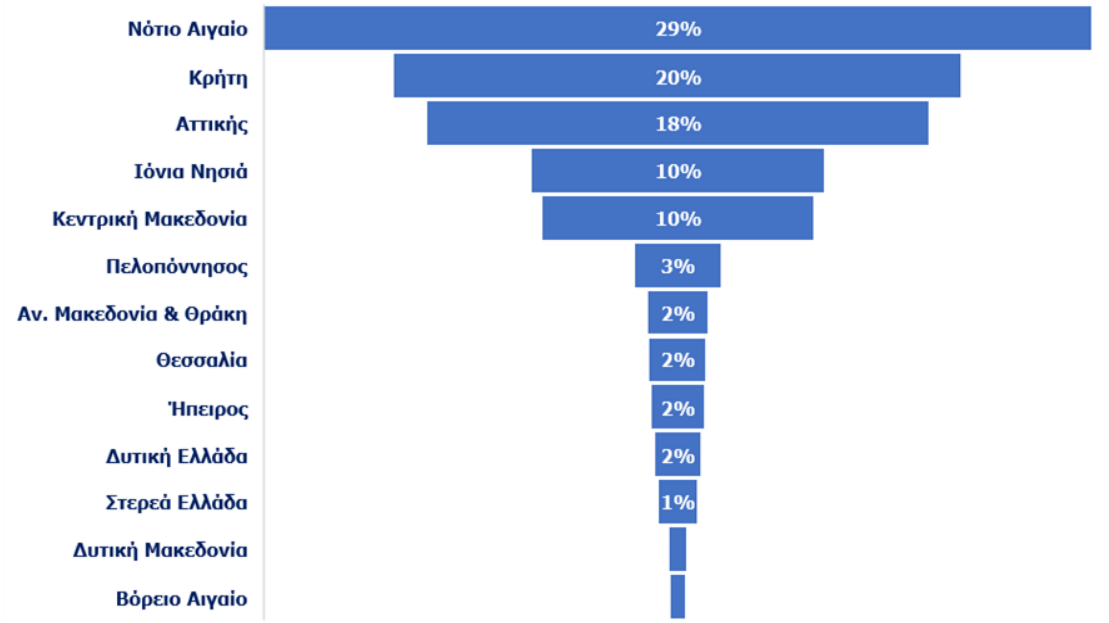

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 1% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση εισπράξεων κατά +12% (από € 68 εκατ. το 2016 σε € 76 εκατ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-36%, από € 17 εκατ. το 2016 σε € 11 εκατ. το 2019), της Αλβανίας (-12%, από € 16 εκατ. το 2016 σε € 14 εκατ. το 2019) και της Βουλγαρίας (-19%, από € 5 εκατ. το 2016 σε € 4 εκατ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Ρουμανίας (+104%, από € 6 εκατ. το 2016 σε € 12 εκατ. το 2019) και των Λοιπών (+44%, από € 24 εκατ. το 2016 σε € 35 εκατ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσαν πτώση κατά -64% (από € 76 εκατ. το 2019 σε € 27 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-19%, από € 11 εκατ. το 2019 σε € 9 εκατ. το 2020), Αλβανία (-54%, από € 14 εκατ. το 2019 σε € 7 εκατ. το 2020), Βουλγαρία (-70%, από € 4 εκατ. το 2019 σε € 1 εκατ. το 2020), Ρουμανία (-97%, από € 12 εκατ. το 2019 σε € 0,3 εκατ. το 2020) και Λοιπές (-72%, από € 35 εκατ. το 2019 σε € 10 εκατ. το 2020).

Πίνακας 51: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε εκατ. €), 2016-2020

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε εκατ. €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	17	11	9	-36%	-19%
Αλβανία	16	14	7	-12%	-54%
Βουλγαρία	5	4	1	-19%	-70%
Ρουμανία	6	12	0	104%	-97%
Λοιπές	24	35	10	44%	-72%
Σύνολο	**68**	**76**	**27**	**12%**	**-64%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 33% των εισπράξεων της Περιφέρειας (25% το 2016) και ακολουθούν η αλβανική με 25% (24% το 2016), η βουλγάρικη με 4% (7% το 2016), η ρουμάνικη με 1% (8% το 2016) και οι Λοιπές με 37% (36% το 2016).

Διάγραμμα 65: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2016-2020

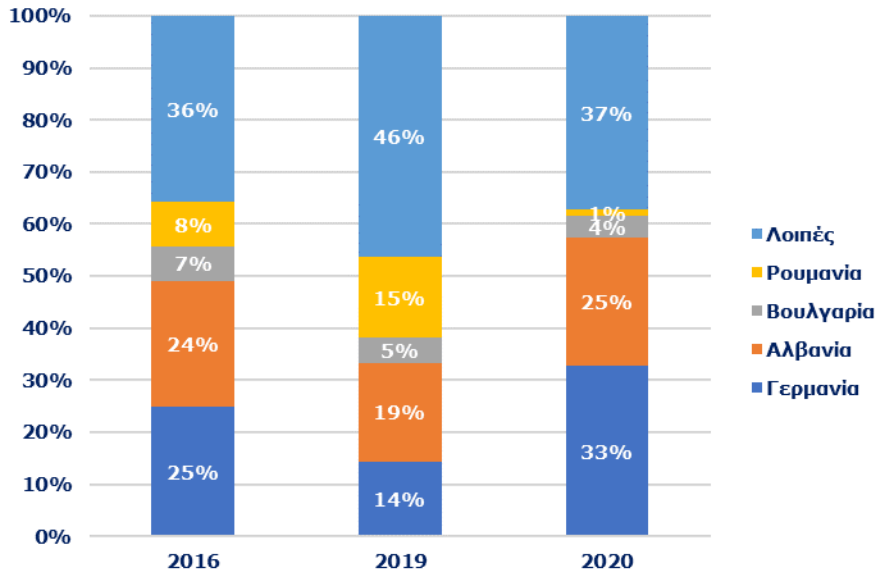

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016-2020

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε αύξηση κατά +7% (από € 449 το 2016 σε € 482 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-0,2%, από € 682 το 2016 σε € 681 το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-7%, από € 287 το 2016 σε € 265 το 2019), Ηπείρου (-17%, από € 304 το 2016 σε € 253 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-46%, από € 212 το 2016 σε € 115 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+25%, από € 600 το 2016 σε € 751 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+15%, από € 399 το 2016 σε € 460 το 2019), Ιονίων Νήσων (+2%, από € 612 το 2016 σε € 627 το 2019), Θεσσαλίας (+4%, από € 422 το 2016 σε € 440 το 2019), Πελοποννήσου (+21%, από € 384 το 2016 σε € 464 το 2019), Αττικής (+15%, από € 382 το 2016 σε € 438 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+11%, από € 283 το 2016 σε € 315 το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+21%, από € 205 το 2016 σε € 248 το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+26%, από € 264 το 2016 σε € 333 το 2019).

Παρόμοια είναι η αύξηση που καταγράφηκε και την περίοδο 2019-2020 στην Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη (+8%, από € 482 το 2019 σε € 520 το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-12%, από € 627 το 2019 σε € 554 το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-3%, από € 333 το 2019 σε € 322 το 2020). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (+50%, από € 265 το 2019 σε € 398 το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (+49%, από € 248 το 2019 σε € 370 το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+32%, από € 115 το 2019 σε € 152 το 2020), Βορείου Αιγαίου (+22%, από € 460 το 2019 σε € 559 το 2020) και Ηπείρου (+22%, από € 253 το 2019 σε € 310 το 2020).

Πίνακας 52: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	600	751	799	25%	6%
Κρήτη	682	681	697	0%	2%
Βόρειο Αιγαίο	399	460	559	15%	22%
Ιόνια Νησιά	612	627	554	2%	-12%
Θεσσαλία	422	440	493	4%	12%
Πελοπόννησος	384	464	475	21%	2%
Αττικής	382	438	469	15%	7%
Στερεά Ελλάδα	287	265	398	-7%	50%
Δυτική Ελλάδα	283	315	371	11%	18%
Δυτική Μακεδονία	**205**	**248**	**370**	**21%**	**49%**
Κεντρική Μακεδονία	264	333	322	26%	-3%
Ήπειρος	304	253	310	-17%	22%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	212	115	152	-46%	32%
Ελλάδα	**449**	**482**	**520**	**7%**	**8%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 600 το 2016, € 751 το 2019 και € 799 το 2020), Κρήτης (€ 682 το 2016, € 681 το 2019 και € 697 το 2020), Βορείου Αιγαίου (μόνο για το 2020, € 399 το 2016, € 460 το 2019 και € 559 το 2020) και Ιονίων Νήσων (€ 612 το 2016, € 627 το 2019 και € 554 το 2020).

Διάγραμμα 66: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

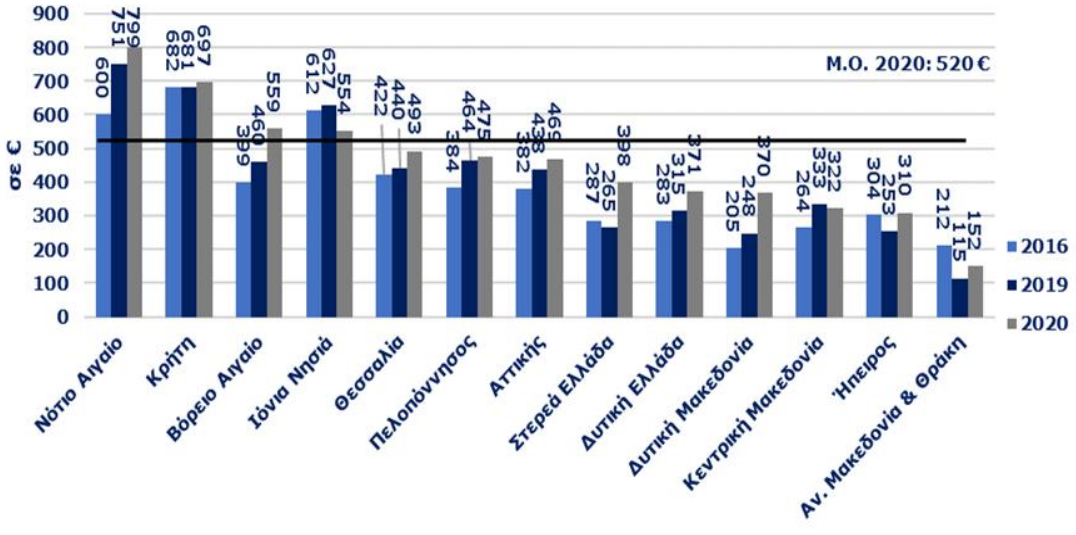

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +21% (από € 205 το 2016 σε € 248 το 2019). Η αύξηση οφείλεται στην αύξηση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές της Περιφέρειας, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (-22%, από € 578 το 2016 σε € 450 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ρουμανία (+32%, από € 279 το 2016 σε € 368 το 2019), Αλβανία (+23%, από € 106 το 2016 σε € 131 το 2019), Βουλγαρία (+20%, από € 99 το 2016 σε € 118 το 2019) και Λοιπές (+8%, από € 302 το 2016 σε € 327 το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση κατά +49% (από € 248 το 2019 σε € 370 το 2020). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την αγορά της Ρουμανίας (-23%, από € 368 το 2019 σε € 281 το 2020). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+43%, από € 450 το 2019 σε € 643 το 2020), Αλβανία (+69%, από € 131 το 2019 σε € 221 το 2020), Βουλγαρία (+44%, από € 118 το 2019 σε € 171 το 2020) και Λοιπές (+44%, από € 327 το 2019 σε € 471 το 2020). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας υπολείπεται κατά -54%, -49% και -29% της συνολικής Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψης που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 53: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	578	450	643	-22%	43%
Ρουμανία	279	368	281	32%	-23%
Αλβανία	106	131	221	23%	69%
Βουλγαρία	99	118	171	20%	44%
Λοιπές	302	327	471	8%	44%
Περιφέρεια	**205**	**248**	**370**	**21%**	**49%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (€ 578 το 2016, € 450 το 2019 και € 643 το 2020) και των Λοιπών (€ 302 το 2016, € 327 το 2019 και € 471 το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας, την Ρουμανία (€ 279 το 2016, € 368 το 2019 και € 281 το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2019 ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (€ 106 το 2016, € 131 το 2019 και € 221 το 2020) και της Βουλγαρίας (€ 99 το 2016, € 118 το 2019 και € 171 το 2020) κατέγραψαν χαμηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 67: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2016-2020

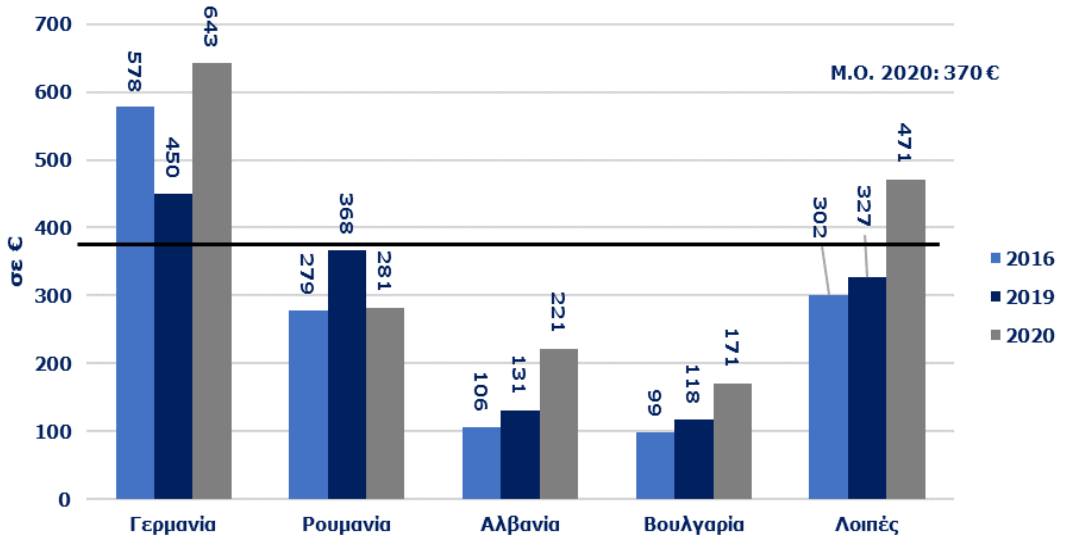

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε αύξηση κατά +14% (από € 67 το 2016 σε € 76 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-5%, από € 63 το 2016 σε € 60 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-19%, από € 53 το 2016 σε € 43 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+24%, από € 78 το 2016 σε € 97 το 2019), Κρήτης (+6%, από € 79 το 2016 σε € 83 το 2019), Ηπείρου (+9%, από € 60 το 2016 σε € 65 το 2019), Ιονίων Νήσων (+15%, από € 70 το 2016 σε € 80 το 2019), Θεσσαλίας (+23%, από € 59 το 2016 σε € 73 το 2019), Αττικής (+9%, από € 70 το 2016 σε € 76 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από € 53 το 2016 σε € 57 το 2019), Πελοποννήσου (+15%, από € 56 το 2016 σε € 64 το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από € 46 το 2016 σε € 55 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+7%, από € 53 το 2016 σε € 57 το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+8%, από € 46 το 2016 σε € 50 το 2019).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε μείωση κατά -12% (από € 76 το 2019 σε € 67 το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Ηπείρου (+1%, από € 65 το 2019 σε € 66 το 2020). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μείωσεις την περίοδο 2019-2020, σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-26%, από € 57 το 2019 σε € 42 το 2020), Πελοποννήσου (-26%, από € 64 το 2019 σε € 48 το 2020), Ιονίων Νήσων (-20%, από € 80 το 2019 σε € 65 το 2020), Αττικής (-20%, από € 76 το 2019 σε € 61 το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-18%, από € 55 το 2019 σε € 45 το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από € 50 το 2019 σε € 42 το 2020).

Πίνακας 54: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	78	97	92	24%	-5%
Κρήτη	79	83	82	6%	-2%
Ήπειρος	60	65	66	9%	1%
Ιόνια Νησιά	70	80	65	15%	-20%
Θεσσαλία	59	73	64	23%	-12%
Αττικής	70	76	61	9%	-20%
Στερεά Ελλάδα	63	60	54	-5%	-11%
Δυτική Ελλάδα	53	57	53	7%	-7%
Πελοπόννησος	56	64	48	15%	-26%
Κεντρική Μακεδονία	46	55	45	19%	-18%
Βόρειο Αιγαίο	53	57	42	7%	-26%
Δυτική Μακεδονία	**46**	**50**	**42**	**8%**	**-16%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53	43	39	-19%	-10%
Ελλάδα	**67**	**76**	**67**	**14%**	**-12%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 78 το 2016, € 97 το 2019 και € 92 το 2020), Κρήτης (€ 79 το 2016, € 83 το 2019 και € 82 το 2020), Ιονίων Νήσων (μόνο το 2016 και το 2019, € 70 το 2016, € 80 το 2019 και € 65 το 2020) και Αττικής (μόνο το 2016 και 2019, € 70 το 2016, € 76 το 2019 και € 61 το 2020).

Διάγραμμα 68: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

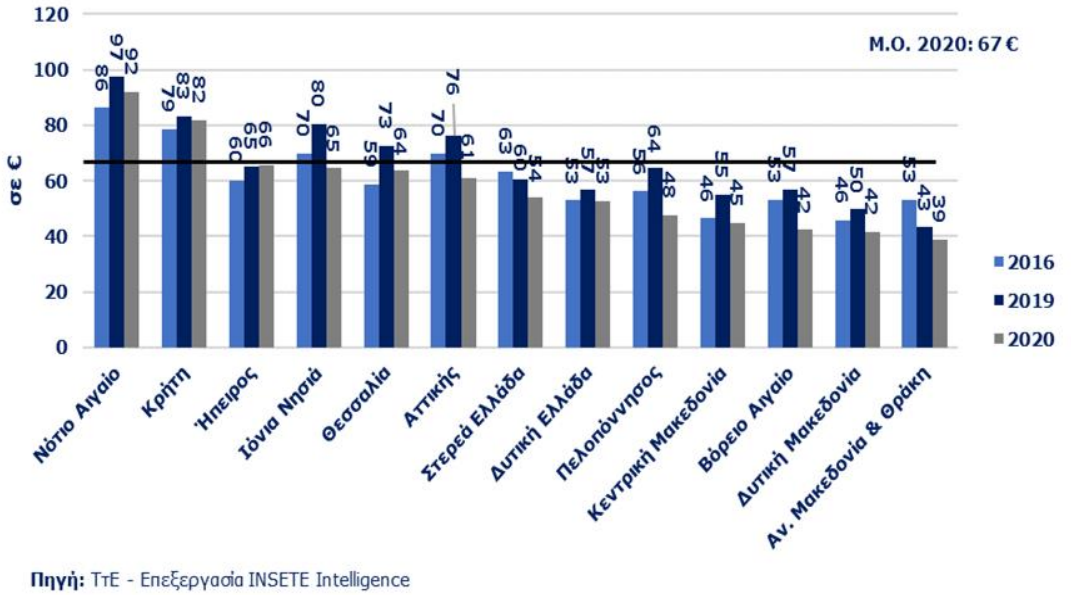

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +8% (από € 46 το 2016 σε € 50 το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-36%, από € 56 το 2016 σε € 36 το 2019), της Ρουμανίας (-21%, από € 68 το 2016 σε € 54 το 2019) και των Λοιπών (-27%, από € 66 το 2016 σε € 48 το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (+151%, από € 28 το 2016 σε € 71 το 2019) και της Βουλγαρίας (+67%, από € 31 το 2016 σε € 52 το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση κατά -16% (από € 50 το 2019 σε € 42 το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-21%, από € 36 το 2019 σε € 28 το 2020), της Ρουμανίας (-46%, από € 54 το 2019 σε € 29 το 2020) και της Αλβανίας (-12%, από € 71 το 2019 σε € 63 το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Βουλγαρίας (+84%, από € 52 το 2019 σε € 95 το 2020) και των Λοιπών (+1%, από € 48 το 2019 σε € 49 το 2020) αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας υπολείπεται κατά -31%, -35% και -38% του Μ.Ο. της χώρας τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 55: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Βουλγαρία	31	52	95	67%	84%
Αλβανία	28	71	63	151%	-12%
Ρουμανία	68	54	29	-21%	-46%
Γερμανία	56	36	28	-36%	-21%
Λοιπές	66	48	49	-27%	1%
Περιφέρεια	**46**	**50**	**42**	**8%**	**-16%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Αλβανίας (€ 28 το 2016, € 71 το 2019 και € 63 το 2020) και της Βουλγαρίας (€ 31 το 2016, € 52 το 2019 και € 95 το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση για τα έτη 2019 και 2020, της Ρουμανίας (€ 68 το 2016, € 54 το 2019 και € 29 το 2020) τα έτη 2016 και 2019, των Λοιπών (€ 66 το 2016, € 48 το 2019 και € 49 το 2020) τα έτη 2016 και 2020 και της Γερμανίας (€ 56 το 2016, € 36 το 2019 και € 28 το 2020) μόνο το 2016.

Διάγραμμα 69: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2016-2020

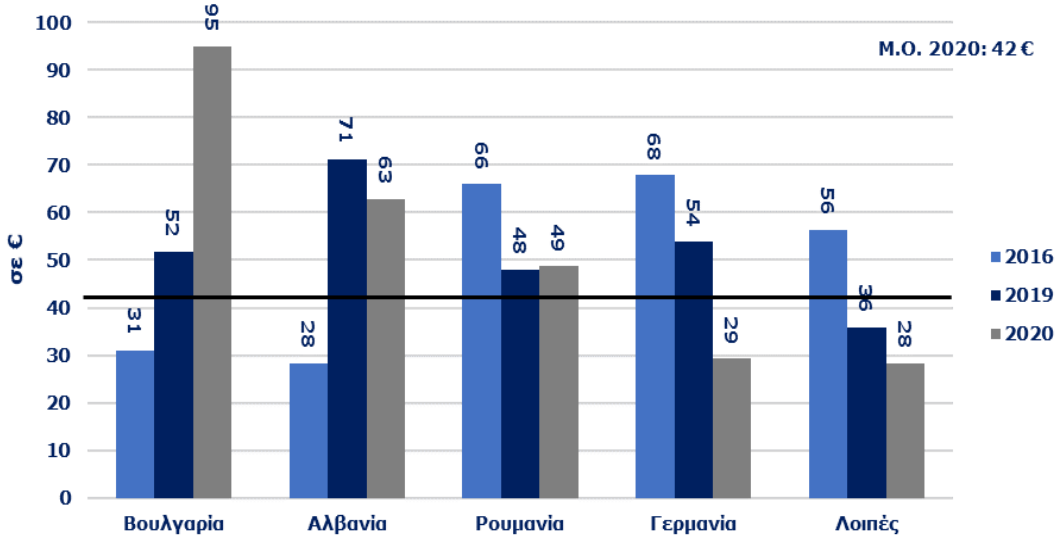

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε μείωση κατά -5% (από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+8%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Πελοποννήσου (+6%, από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+0,2%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (+4%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (+5%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-10%, από 8,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), Κρήτης (-6%, από 8,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Θεσσαλίας (-16%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-2%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (-24%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) μείωση.

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε αύξηση κατά +21% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να σημειώνονται στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+78%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020), Στερεάς Ελλάδας (+68%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Βορείου Αιγαίου (+64%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 13,2 διανυκτερεύσεις το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+47%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2020), Πελοποννήσου (+38%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020) και Αττικής (+34%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020).

Πίνακας 56: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020					
Περιφέρεια	2016	2019	2020	%Δ 2016-2019	%Δ 2019-2020
Βόρειο Αιγαίο	7,5	8,1	13,2	8%	64%
Πελοπόννησος	6,8	7,2	9,9	6%	38%
Δυτική Μακεδονία	**4,5**	**5,0**	**8,9**	**11%**	**78%**
Νότιο Αιγαίο	7,7	7,7	8,7	0%	12%
Ιόνια Νησιά	8,7	7,8	8,6	-10%	10%
Κρήτη	8,7	8,2	8,5	-6%	4%
Θεσσαλία	7,2	6,1	7,8	-16%	28%
Αττικής	5,5	5,7	7,7	4%	34%
Στερεά Ελλάδα	4,5	4,4	7,4	-2%	68%
Κεντρική Μακεδονία	5,7	6,0	7,2	6%	19%
Δυτική Ελλάδα	5,3	5,5	7,0	5%	27%
Ήπειρος	5,1	3,9	4,7	-24%	22%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	2,7	3,9	-34%	47%
Ελλάδα	**6,7**	**6,3**	**7,7**	**-5%**	**21%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (7,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 13,2 διανυκτερεύσεις το 2020), της Πελοποννήσου (6,8 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,7 διανυκτερεύσεις το 2020), των Ιονίων Νήσων (8,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,6 διανυκτερεύσεις το 2020) και της Κρήτης (8,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,5 διανυκτερεύσεις το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,8 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2020, της Δυτικής Μακεδονίας (4,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο το 2020, ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αττικής (5,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020), Στερεάς Ελλάδας (4,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (5,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,2 διανυκτερεύσεις το 2020), Δυτικής Ελλάδας (5,3 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,0 διανυκτερεύσεις το 2020), Ηπείρου (5,1 διανυκτερεύσεις το 2016, 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 και 4,7 διανυκτερεύσεις το 2020) και Αν. Μακεδονίας &

Θράκης (4,0 διανυκτερεύσεις το 2016, 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 3,9 διανυκτερεύσεις το 2020) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 70: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

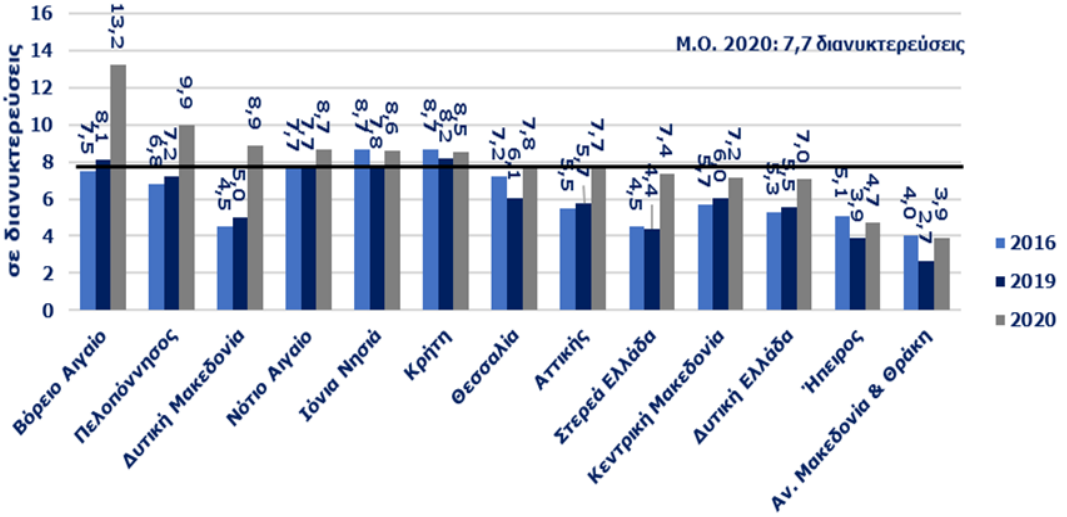

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +11% (από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Αλβανίας (-51%, από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 1,8 διανυκτερεύσεις το 2019) και της Βουλγαρίας (-28%, από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (+22%, από 10,3 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 12,5 διανυκτερεύσεις το 2019), της Ρουμανίας (+66%, από 4,1 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019) και των Λοιπών (+49%, από 4,6 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε αύξηση κατά +78% (από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την αγορά της Βουλγαρίας (-21%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,8 διανυκτερεύσεις το 2020). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+81%, από 12,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 22,6 διανυκτερεύσεις το 2020), Ρουμανία (+41%, από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,6 διανυκτερεύσεις το 2020), Αλβανία (+91%, από 1,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2020) και Λοιπές (+42%, από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,7 διανυκτερεύσεις το 2020). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας υπολείπεται κατά -33% και -21% της συνολικής Μέσης Διάρκειας Παραμονής που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016 και 2019 ενώ το 2020 η Περιφέρεια έχει υπερκεράσει τον Μ.Ο. της χώρας κατά 15%.

Πίνακας 57: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	10,3	12,5	22,6	22%	81%
Ρουμανία	4,1	6,8	9,6	66%	41%
Αλβανία	3,8	1,8	3,5	-51%	91%
Βουλγαρία	3,2	2,3	1,8	-28%	-21%
Λοιπές	4,6	6,8	9,7	49%	42%
Περιφέρεια	**4,5**	**5,0**	**8,9**	**11%**	**78%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (10,3 διανυκτερεύσεις το 2016, 12,5 διανυκτερεύσεις το 2019 και 22,6 διανυκτερεύσεις το 2020) και των Λοιπών χωρών (4,6 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,7 διανυκτερεύσεις το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας και για τα 3 έτη, την Ρουμανία (4,1 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,6 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο τα έτη 2019 και 2020, ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (3,8 διανυκτερεύσεις το 2016, 1,8 διανυκτερεύσεις το 2019 και 3,5 διανυκτερεύσεις το 2020) και της Βουλγαρίας (3,2 διανυκτερεύσεις το 2016, 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 και 1,8 διανυκτερεύσεις το 2020) κατέγραψαν Μέση Διάρκεια Παραμονής χαμηλότερη από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 71: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

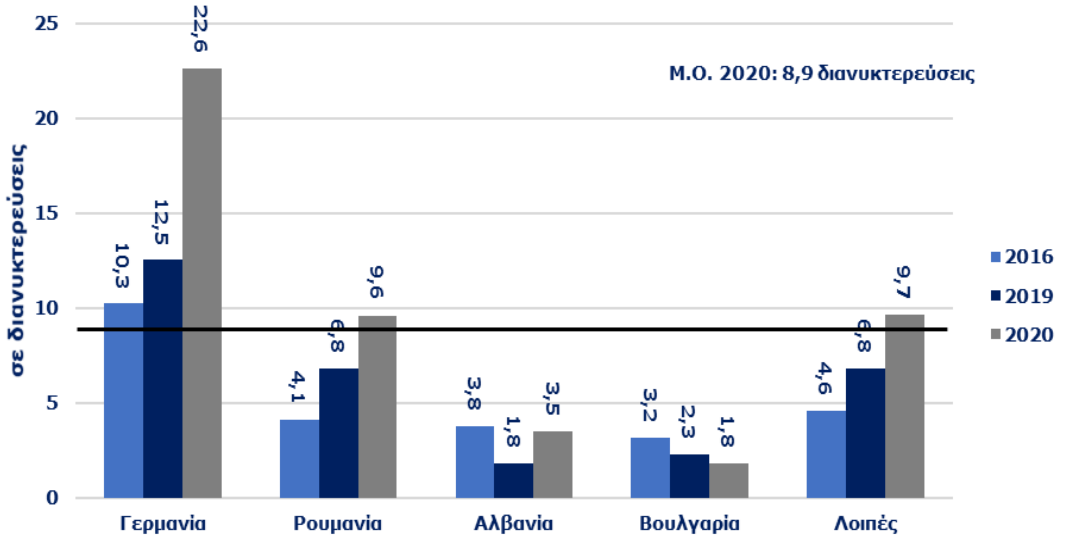

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα που περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας».

Η Δυτική Μακεδονία αποτελεί μη ανεπτυγμένο τουριστικά προορισμό, κυρίως λόγω ζητημάτων συνδεσιμότητας/προσβασιμότητας και της απουσίας του θαλάσσιου στοιχείου στην επικράτεια της. Παρόλα αυτά, η πλούσια φυσική ομορφιά της, οι λίμνες, τα ποτάμια, τα σπήλαια, η άγρια ζωή, οι ορεινοί όγκοι κ.α. προσδίδουν στην Περιφέρεια έναν εναλλακτικό τουριστικό χαρακτήρα, μοναδικό στην χώρα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη της Δυτικής Μακεδονίας και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Είναι προφανές από τα παραπάνω, ότι λόγω απουσίας κυρίαρχου τουριστικού προϊόντος, η Περιφέρεια θα πρέπει να εστιάσει στα εναλλακτικά τουριστικά προϊόντα, τα οποία θα πρέπει να ενοποιηθούν και να προβληθούν/προσφερθούν ως ένα ενιαίο προϊόν ώστε να προσελκυσθεί η κατάλληλη τουριστική αγορά. Σημειωτέον ότι για τη συγκεκριμένη αγορά και το συγκεκριμένο προϊόν, η απόσταση από τα αεροδρόμια Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα.

Πίνακας 58: Προϊοντική εστίαση στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Δυνατότητα ανάπτυξης / ανάδειξης σε εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Υφιστάμενα ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικά / δευτερεύοντα
	Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Τουρισμός	City Break
	Αγροτουρισμός	MICE
	Οικοτουρισμός	Τουρισμός Ευεξίας
	Αθλητικός Τουρισμός	
	Γαστρονομικός Τουρισμός	

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Αναβάθμιση και διασύνδεση των διαδρομών-μονοπατιών με κοινή σήμανση επεξήγησης, ενημέρωσης και κατεύθυνσης που θα συνοδεύεται από τις ανάλογες διεθνείς πιστοποιήσεις, καθώς και σαφής διαχωρισμός των πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών με αυτές που αφορούν λοιπές εναλλακτικές δραστηριότητες
- Επέκταση του δικτύου των παραδοσιακών οικισμών με την προσθήκη επιπλέον περιοχών που βρίσκονται στους ορεινούς όγκους και στις παραλίμνιες εκτάσεις και παρουσιάζουν αξιόλογα χαρακτηριστικά
- Δράσεις διατήρησης, προστασίας, προώθησης και ανάπτυξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και των μνημείων εντός των αστικών κέντρων της Περιφέρειας
- Βελτίωση υποδομών στα τρία χιονοδρομικά κέντρα της Περιφέρειας με εστίαση στις συμπληρωματικές παροχές όπως σαλέ και εστιατόρια
- Επέκταση των Ευρωπαϊκών μονοπατιών μεγάλων διαδρομών Ε4 και Ε6
- Δράσεις αναβάθμισης και επέκτασης της σιδηροδρομικής συνδεσιμότητας
- Αναβάθμιση του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής σε κεντρικό ερευνητικό κέντρο
- Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης με σκοπό την γρήγορη και εύκολη ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές της Περιφέρειας όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Η περαιτέρω στόχευση στον εγχώριο τουρισμό μπορεί να βοηθήσει στην τόνωση της τουριστικής κίνησης στην Περιφέρεια.

Πίνακας 59: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

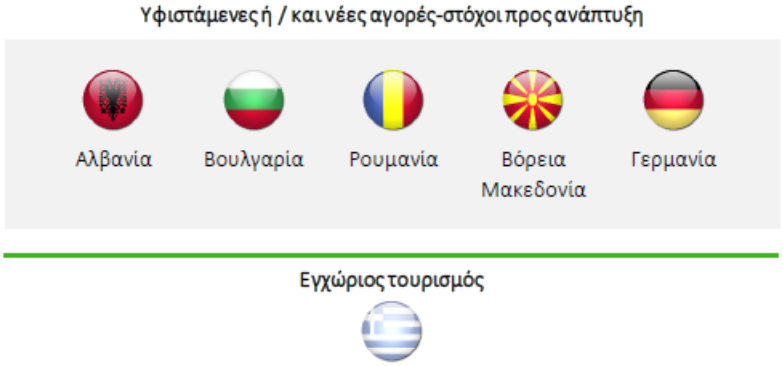

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,
- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+151,3% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυνση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 16,9 π.μ. στις ετήσιες επίσκεψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+35,2%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+30,6%) και δευτερευόντως από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+3,5%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+160,2%) και -κυρίως- των εισπράξεων (+239,8%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των επισκέψεων, ενώ η εποχικότητα σε αυτά τα μεγέθη θα αμβλυνθεί περισσότερο από ότι στις επισκέψεις (μείωση κατά 19,7 π.μ. και 19,5 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 60: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο							
Βασικά Μεγέθη		**1ο τρίμηνο**	**2ο τρίμηνο**	**3ο τρίμηνο**	**4ο τρίμηνο**	**Σύνολο**	**% Δ Στόχος 2030/2019**
Επισκέψεις	2019	10,8%	19,0%	47,3%	22,8%	304.374	151,3%
	Στόχος	15,9%	25,6%	30,4%	28,0%	765.000	
Διανυκτερεύσεις	2019	11,5%	17,4%	56,1%	15,0%	1.519.700	160,2%
	Στόχος	17,5%	24,6%	36,4%	21,5%	3.954.955	
Έσοδα (σε €)	2019	9,7%	19,1%	55,2%	16,0%	75.594.486	239,8%
	Στόχος	14,7%	26,7%	35,8%	22,8%	256.871.470	

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας			
Βασικοί Δείκτες	**2019**	**Στόχος**	**% Δ Στόχος 2030/2019**
ΜΔΕ (€)	248	336	35,2%
ΜΔΔ (€)	50	65	30,6%
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	5,0	5,2	3,5%

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ[11], 2015-2020

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +46% (από 18,5 εκατ. το 2015 σε 27,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+79%, από 3,2 εκατ. το 2015 σε 5,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+52%, από 3,3 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019), Αττική (+27%, από 3,8 εκατ. το 2015 σε 4,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+29%, από 2,4 εκατ. το 2015 σε 3,1 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+67%, από 1,4 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+60%, από 935 χιλ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+41%, από 815 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+59%, από 514 χιλ. το 2015 σε 817 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+19%, από 607 χιλ. το 2015 σε 720 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+9%, από 646 χιλ. το 2015 σε 705 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+59%, από 386 χιλ. το 2015 σε 611 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 353 χιλ. το 2015 σε 402 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+24%, από 123 χιλ. το 2015 σε 152 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) σημείωσαν πτώση κατά -70% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-72%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Κρήτη (-72%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020), Αττική (-73%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Κεντρική Μακεδονία (-69%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 964 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-73%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 627 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-60%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-64%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 412 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-62%, από 817 χιλ. το 2019 σε 309 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-61%, από 705 χιλ. το 2019 σε 278 χιλ. το 2020), Ήπειρος (-56%, από 611 χιλ. το 2019 σε 270 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-66%, από 720 χιλ. το 2019 σε 245 χιλ. το 2020), Βόρειο Αιγαίο (-77%, από 402 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2020) και Δυτική Μακεδονία (-59%, από 152 χιλ. το 2019 σε 62 χιλ. το 2020).

[11] Για το έτος 2015 τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – η εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων γίνεται στο 80% των διαθέσιμων κλινών λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος. Τα στοιχεία για τα έτη 2019-2020 λόγω αλλαγής της μεθοδολογίας προκύπτουν από το σύνολο των διαθέσιμων κλινών.

Πίνακας 61: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Νοτίου Αιγαίου	3.211.252	5.756.216	1.603.500	79%	-72%
Κρήτης	3.316.404	5.033.786	1.410.617	52%	-72%
Αττικής	3.805.609	4.844.993	1.331.720	27%	-73%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.392.102	3.092.167	964.095	29%	-69%
Ιονίων Νήσων	1.375.479	2.290.210	627.428	67%	-73%
Πελοποννήσου	935.140	1.492.741	602.434	60%	-60%
Θεσσαλίας	814.656	1.145.714	412.312	41%	-64%
Στερεάς Ελλάδας	513.600	817.403	309.064	59%	-62%
Δυτικής Ελλάδας	645.768	704.592	278.112	9%	-61%
Ηπείρου	385.687	611.459	270.073	59%	-56%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	606.705	720.197	244.831	19%	-66%
Βορείου Αιγαίου	353.364	401.790	93.598	14%	-77%
Δυτικής Μακεδονίας	**122.935**	**152.498**	**62.178**	**24%**	**-59%**
Ελλάδα	**18.478.701**	**27.063.766**	**8.209.962**	**46%**	**-70%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (20%), της Κρήτης (17%), της Αττικής (16%), της Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 72% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 72: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2020

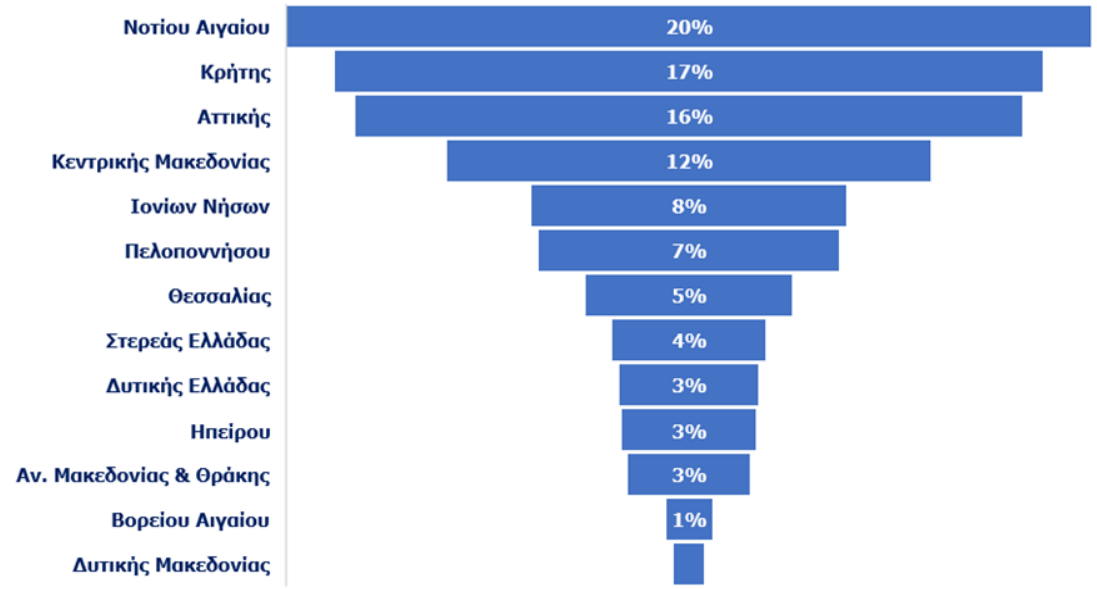

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2015-2019, οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+55%, από 12,7 εκατ. το 2015 σε 19,7 εκατ. το 2019) από αυτές των ημεδαπών (+28%, από 5,7 εκατ. το 2015 σε 7,4 εκατ. το 2019). Παράλληλα, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων αυξάνεται την περίοδο 2015-2019 (από 69% το 2015 σε 73% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 31% το 2015 σε 27% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-77%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2020) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-51%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2020). Τέλος, την περίοδο 2019-2020, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων μειώθηκε (από 73% το 2019 σε 56% το 2020) σε σύγκριση με των ημεδαπών (από 27% το 2019 σε 44% το 2020).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +24% (από 123 χιλ. το 2015 σε 152 χιλ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +47% (από 16 χιλ. το 2015 σε 24 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +21% (από 107 χιλ. το 2015 σε 128 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Καστοριά (+15%, από 62 χιλ. το 2015 σε 71 χιλ. το 2019), Κοζάνη (+23%, από 41 χιλ. το 2015 σε 51 χιλ. το 2019), Φλώρινα (+41%, από 16 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019) και Γρεβενά (+108%, από 4 χιλ. το 2015 σε 8 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (84% έναντι 16%).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2020 το 1% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -59% σε σύγκριση με το 2019 (από 152 χιλ. το 2019 σε 62 χιλ. το 2020). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -81% (από 24 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -55% (από 128 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Κοζάνη (-46%, από 51 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020), Καστοριά (-76%, από 71 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2020), Φλώρινα (-41%, από 22 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2020) και Γρεβενά (-42%, από 8 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (93% έναντι 7%).

Πίνακας 62: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κοζάνης	Αλλοδαποί	3.101	4.734	1.958	53%	-59%
	Ημεδαποί	38.096	46.098	25.465	21%	-45%
Καστοριάς	Αλλοδαποί	10.555	16.248	1.672	54%	-90%
	Ημεδαποί	51.577	55.205	15.331	7%	-72%
Φλωρίνης	Αλλοδαποί	2.478	2.074	460	-16%	-78%
	Ημεδαποί	13.420	20.408	12.837	52%	-37%
Γρεβενών	Αλλοδαποί	177	946	524	434%	-45%
	Ημεδαποί	3.531	6.785	3.931	92%	-42%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**16.311**	**24.002**	**4.614**	**47%**	**-81%**
	Ημεδαποί	**106.624**	**128.496**	**57.564**	**21%**	**-55%**
Σύνολο Περιφέρειας		**122.935**	**152.498**	**62.178**	**24%**	**-59%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Κοζάνης (44%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Καστοριάς (27%), Φλώρινας (21%) και Γρεβενών (7%).

Διάγραμμα 73: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

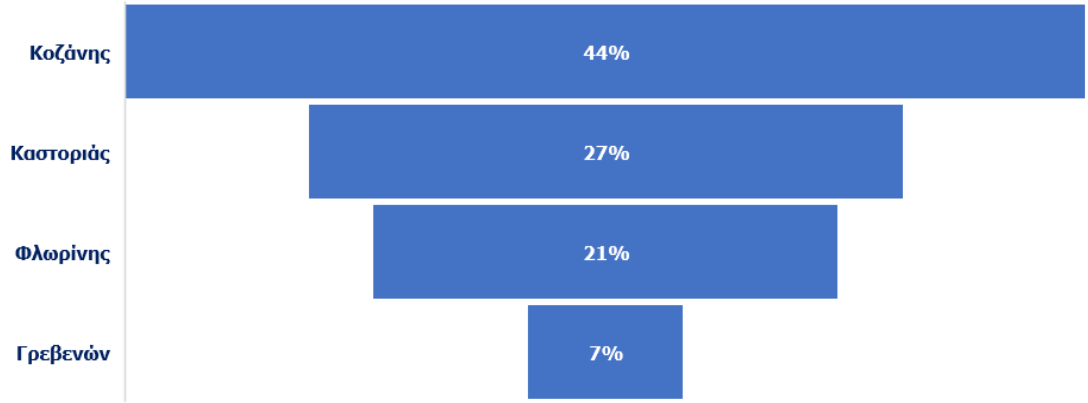

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +42% (από 76,8 εκατ. το 2015 σε 109,2 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+63%, από 18,8 εκατ. το 2015 σε 30,6 εκατ. το 2019), Κρήτη (+33%, από 21,1 εκατ. το 2015 σε 28,0 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+52%, από 8,4 εκατ. το 2015 σε 12,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+32%, από 8,2 εκατ. το 2015 σε 10,8 εκατ. το 2019), Αττική (+28%, από 8,0 εκατ. το 2015 σε 10,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+59%, από 2,5 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+34%, από 2,0 εκατ. το 2015 σε 2,7 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+61%, από 1,3 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+20%, από 1,8 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 1,8 εκατ. το 2015 σε 2,0 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+15%, από 1,7 εκατ. το 2015 σε 2,0 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+75%, από 892 χιλ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+8%, από 289 χιλ. το 2015 σε 313 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν μείωση κατά -72% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 30,4 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-73%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2020), Κρήτη (-75%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 7,1 εκατ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-74%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2020), Αττική (-71%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2020), Κεντρική Μακεδονία (-74%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2020), Πελοπόννησο (-63%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Θεσσαλία (-65%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 934 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-63%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 800 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-63%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 792 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-64%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 728 χιλ. το 2020), Ήπειρος (-59%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020), Βόρειο Αιγαίο (-75%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 499 χιλ. το 2020) και Δυτική Μακεδονία (-55%, από 313 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020).

Πίνακας 63: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Νοτίου Αιγαίου	18.807.465	30.592.824	8.229.958	63%	-73%
Κρήτης	21.094.955	27.962.541	7.083.131	33%	-75%
Ιονίων Νήσων	8.394.831	12.790.429	3.332.132	52%	-74%
Αττικής	7.994.126	10.260.847	2.969.501	28%	-71%
Κεντρικής Μακεδονίας	8.194.395	10.809.343	2.773.076	32%	-74%
Πελοποννήσου	2.479.313	3.936.868	1.458.007	59%	-63%
Θεσσαλίας	1.980.296	2.661.626	933.793	34%	-65%
Στερεάς Ελλάδας	1.342.734	2.163.593	799.661	61%	-63%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.798.036	2.152.142	791.918	20%	-63%
Δυτικής Ελλάδας	1.740.236	1.999.273	727.800	15%	-64%
Ηπείρου	892.226	1.558.985	638.628	75%	-59%
Βορείου Αιγαίου	1.764.524	2.005.706	498.509	14%	-75%
Δυτικής Μακεδονίας	**288.976**	**312.803**	**140.050**	**8%**	**-55%**
Ελλάδα	**76.772.113**	**109.206.980**	**30.376.164**	**42%**	**-72%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (27%), της Κρήτης (23%), των Ιονίων Νήσων (11%), της Αττικής (10%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 80% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 74: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

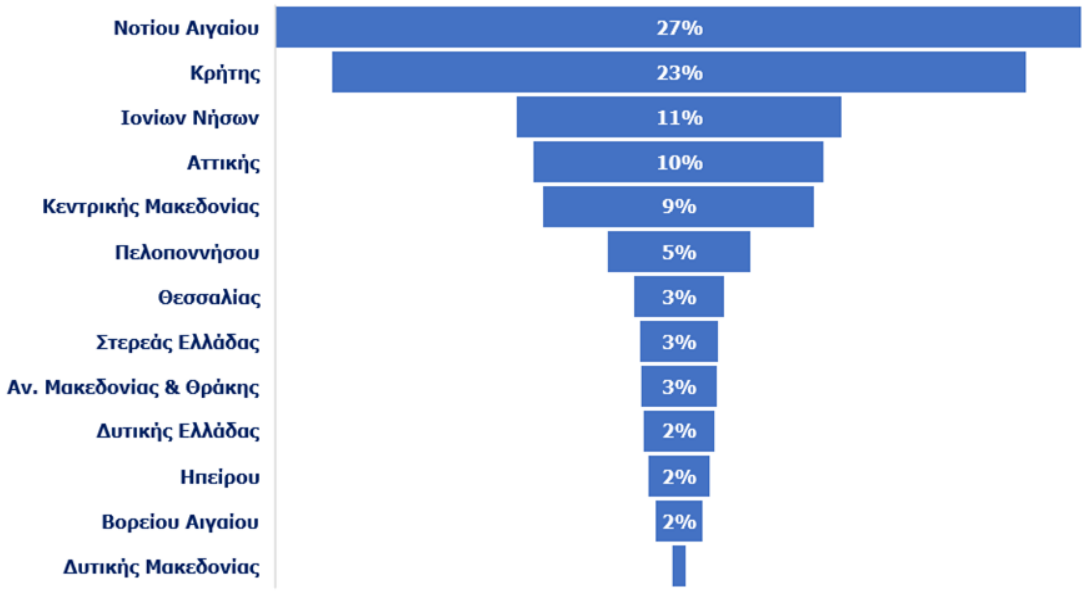

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2015-2019, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+45%, από 63,6 εκατ. το 2015 σε 92,4 εκατ. το 2019) από αυτές των ημεδαπών (+27%, από 13,2 εκατ. το 2015 σε 16,8 εκατ. το 2019). Παράλληλα, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων αυξάνεται την περίοδο 2015-2019 (από 83% το 2015 σε 85% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 17% το 2015 σε 15% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-76%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 21,8 εκατ. το 2020) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-49%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 8,6 εκατ. το 2020). Τέλος, την περίοδο 2019-2020, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων μειώθηκε (από 85% το 2019 σε 72% το 2020) σε σύγκριση με των ημεδαπών (από 15% το 2019 σε 28% το 2020).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +8% (από 289 χιλ. το 2015 σε 313 χιλ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +57% (από 35 χιλ. το 2015 σε 55 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +2% (από 254 χιλ. το 2015 σε 258 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Κοζάνης (-14%, από 130 χιλ. το 2015 σε 111 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Καστοριάς (+24%, από 118 χιλ. το 2015 σε 147 χιλ. το 2019), Φλώρινας (+22%, από 34 χιλ. το 2015 σε 41 χιλ. το 2019) και Γρεβενών (+86%, από 7 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (83% έναντι 17%).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2020 το 0,5% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -55% σε σύγκριση με το 2019 (από 313 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -67% (από 55 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -53% (από 258 χιλ. το 2019 σε 122 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Κοζάνης (-34%, από 111 χιλ. το 2019 σε 74 χιλ. το 2020), Καστοριάς (-77%, από 147 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020), Φλώρινας (-42%, από 41 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Γρεβενών (-36%, από 14 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (87% έναντι 13%).

Πίνακας 64: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κοζάνης	Αλλοδαποί	9.584	13.624	11.918	42%	-13%
	Ημεδαποί	120.298	97.753	61.597	-19%	-37%
Καστοριάς	Αλλοδαποί	19.686	34.815	4.406	77%	-87%
	Ημεδαποί	98.378	111.755	29.317	14%	-74%
Φλωρίνης	Αλλοδαποί	5.264	4.624	897	-12%	-81%
	Ημεδαποί	28.413	36.582	23.197	29%	-37%
Γρεβενών	Αλλοδαποί	296	1.530	986	417%	-36%
	Ημεδαποί	7.057	12.120	7.732	72%	-36%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**34.830**	**54.593**	**18.207**	**57%**	**-67%**
	Ημεδαποί	**254.146**	**258.210**	**121.843**	**2%**	**-53%**
Σύνολο Περιφέρειας		**288.976**	**312.803**	**140.050**	**8%**	**-55%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Κοζάνης το 2020 αντιπροσώπευε το 52% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας με τις Ενότητες Καστοριάς (24%), Φλώρινας (17%) και Γρεβενών (6%) να ακολουθούν.

Διάγραμμα 75: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

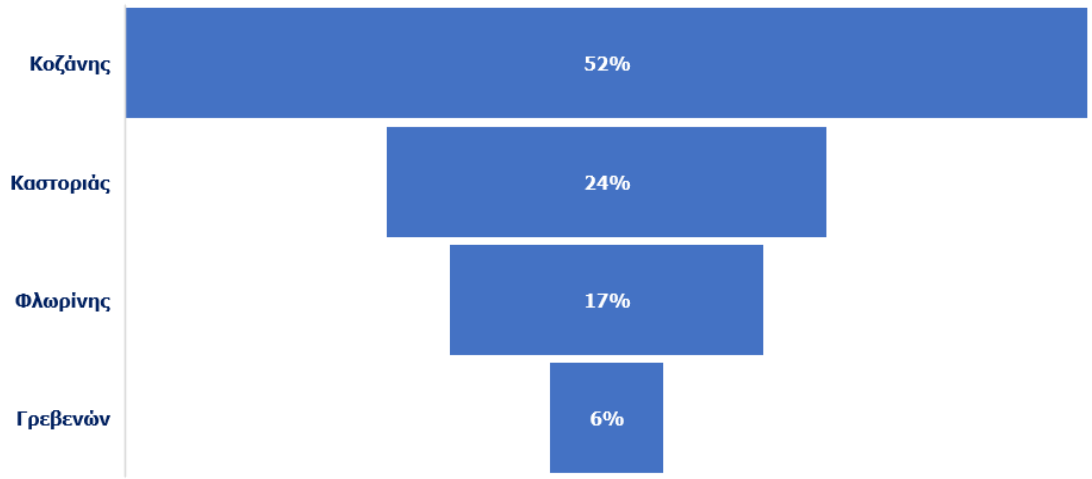

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε οριακή επιδείνωση (από 49,1% το 2015 σε 48,7% το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (από 47% το 2015 σε 49% το 2019), Θεσσαλίας (από 30% το 2015 σε 32% το 2019), Πελοποννήσου (από 27% το 2015 σε 32% το 2019), Ηπείρου (από 26% το 2015 σε 30% το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (από 23% το 2015 σε 27% το 2019) να καταγράφουν βελτίωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (από 59% το 2015 σε 58% το 2019), Ιονίων Νήσων (από 60% το 2015 σε 57% το 2019), Κρήτης (από 62% το 2015 σε 57% το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (από 46% το 2015 σε 44% το 2019), Βορείου Αιγαίου (από 39% το 2015 σε 35% το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 36% το 2015 σε 34% το 2019), Δυτικής Ελλάδας (από 34% το 2015 σε 33% το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (από 17% το 2015 σε 15% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας σημείωσε επιδείνωση (από 48,7% το 2019 σε 29,6% το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν επιδείνωση: Νότιο Αιγαίο (από 58% το 2019 σε 40% το 2020), Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 42% το 2020), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 36% το 2020), Αττική (από 49% το 2019 σε 23% το 2020), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 23% το 2020), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 20% το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 19% το 2020), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 23% το 2020), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 21% το 2020), Πελοπόννησος (από 32% το 2019 σε 22% το 2020), Ήπειρος (από 30% το 2019 σε 21% το 2020), Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 18% το 2020) και Δυτική Μακεδονία (από 15% το 2019 σε 13% το 2020).

Πίνακας 65: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020
Νοτίου Αιγαίου	59%	58%	40%
Ιονίων Νήσων	60%	57%	42%
Κρήτης	62%	57%	36%
Αττικής	47%	49%	23%
Κεντρικής Μακεδονίας	46%	44%	23%
Βορείου Αιγαίου	39%	35%	20%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	36%	34%	19%
Δυτικής Ελλάδας	34%	33%	23%
Θεσσαλίας	30%	32%	21%
Πελοποννήσου	27%	32%	22%
Ηπείρου	26%	30%	21%
Στερεάς Ελλάδας	23%	27%	18%
Δυτικής Μακεδονίας	**17%**	**15%**	**13%**
Ελλάδα	**49%**	**49%**	**30%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε επιδείνωση (από 17% το 2015 σε 15% το 2019). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης (από 27% το 2015 σε 18% το 2019) και Φλώρινας (από 11,3% το 2015 σε 10,5% το 2019) να σημειώνουν επιδείνωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Καστοριάς (από 20% το 2015 σε 21% το 2019) και Γρεβενών (από 2% το 2015 σε 4% το 2019) βελτίωση.

Την περίοδο 2019-2020, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλύματων της Περιφέρειας σημείωσε επιδείνωση (από 15% το 2019 σε 13% το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Ενότητες Κοζάνης (από 18% το 2019 σε 19% το 2020) και Γρεβενών (από 4% το 2019 σε 8% το 2020) να σημειώνουν βελτίωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Καστοριάς (από 21% το 2019 σε 10% το 2020) και Φλώρινας (από 11% το 2019 σε 10% το 2020) επιδείνωση.

Πίνακας 66: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020
Κοζάνης	27%	18%	19%
Καστοριάς	20%	21%	10%
Φλώρινας	11%	11%	10%
Γρεβενών	2%	4%	8%
Δυτική Μακεδονία	**17%**	**15%**	**13%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2015-2020

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +42% (από 4,7 εκατ. το 2015 σε 6,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +66% (από 3,0 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών μείωση κατά -2% (από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+48% ή +612 χιλ., από 1,3 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019) και Κρήτης (+112% ή +579 χιλ., από 517 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+9% ή +87 χιλ., από 968 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019) και των Ιονίων Νήσων (+16% ή +94 χιλ., από 576 χιλ. το 2015 σε 671 χιλ. το 2019) αντιπροσώπευαν για το 2019 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση κατά -75% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -84% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 801 χιλ. το 2020) και των ημεδαπών μείωση κατά -46% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 885 χιλ. το 2020).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2020, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-77% ή -1,5 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 443 χιλ. το 2020), Κρήτης (-83% ή -908 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 188 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-85% ή -895 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 160 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-77% ή -514

χιλ., από 671 χιλ. το 2019 σε 157 χιλ. το 2020). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2020 το 56% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Πίνακας 67: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2015-2020						
Περιφέρεια		**2015**	**2019**	**2020**	**%Δ 2015-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	661.824	1.360.945	274.787	106%	-80%
	Ημεδαποί	619.438	532.027	168.103	-14%	-68%
Κρήτης	Αλλοδαποί	451.882	1.015.320	144.709	125%	-86%
	Ημεδαποί	65.441	80.885	43.512	24%	-46%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	776.609	938.572	65.969	21%	-93%
	Ημεδαποί	190.932	116.185	94.123	-39%	-19%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	511.469	632.395	126.876	24%	-80%
	Ημεδαποί	64.865	38.368	29.665	-41%	-23%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	101.632	183.670	30.891	81%	-83%
	Ημεδαποί	167.093	189.212	110.026	13%	-42%
Αττικής	Αλλοδαποί	79.702	123.797	44.022	55%	-64%
	Ημεδαποί	124.409	153.976	91.887	24%	-40%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	139.929	179.517	36.881	28%	-79%
	Ημεδαποί	131.300	145.396	97.120	11%	-33%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	108.455	258.685	19.057	139%	-93%
	Ημεδαποί	95.278	105.475	80.303	11%	-24%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.487	36.765	9.227	2372%	-75%
	Ημεδαποί	109.115	121.832	84.499	12%	-31%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	92.560	166.972	26.756	80%	-84%
	Ημεδαποί	38.415	36.952	28.886	-4%	-22%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	94.581	105.432	12.107	11%	-89%
	Ημεδαποί	6.321	49.253	27.880	679%	-43%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.760	24.186	9.146	106%	-62%
	Ημεδαποί	31.494	45.720	24.500	45%	-46%
Δυτικής Μακεδονίας	**Αλλοδαποί**	**2.843**	**3.620**	**543**	**27%**	**-85%**
	Ημεδαποί	**15.518**	**17.466**	**4.327**	**13%**	**-75%**
	Αλλοδαποί	**3.034.733**	**5.029.876**	**800.971**	**66%**	**-84%**
	Ημεδαποί	**1.659.619**	**1.632.747**	**884.831**	**-2%**	**-46%**
Σύνολο Χώρας		**4.694.352**	**6.662.623**	**1.685.802**	**42%**	**-75%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τέλος, το 2020 το μερίδιο των αλλοδαπών σε αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής μειώθηκε για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια σε ποσοστό κάτω του 50% ως απόρροια των ταξιδιωτικών περιορισμών που επέφερε η πανδημία του κορονοϊού. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2020 το μερίδιο των αλλοδαπών μειώθηκε (από 65% το 2015 σε 48% το 2020) ενώ των ημεδαπών αυξήθηκε (από 35% το 2015 σε 52% το 2020).

Διάγραμμα 76: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020

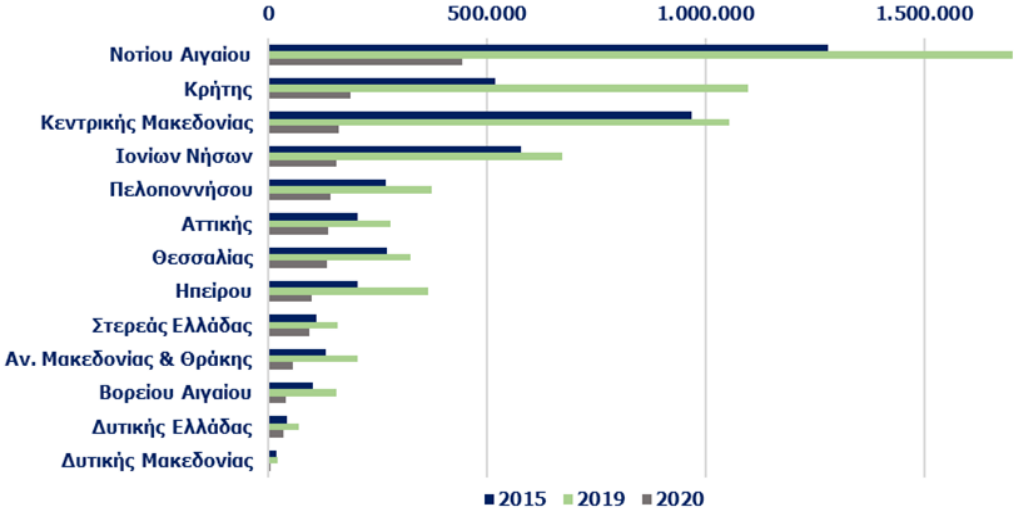

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +15% (από 18 χιλ. το 2015 σε 21 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +27% (από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +13% (από 16 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -77% (από 21 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -85% (από 4 χιλ. το 2019 σε 543 αφίξεις το 2020) και οι ημεδαποί μείωση κατά -75% (από 17 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020). Το 2020, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε μόλις το 0,3% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +33% (από 24,3 εκατ. το 2015 σε 32,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +49% (από 17,7 εκατ. το 2015 σε 26,4 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών μείωση κατά -11% (από 6,6 εκατ. το 2015 σε 5,9 εκατ. το 2019).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διαανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-7% ή -425 χιλ., από 6,1 εκατ. το 2015 σε 5,6 εκατ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-13% ή -6 χιλ., από 48 χιλ. το 2015 σε 42 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+44% ή +2,6 εκατ., από 5,8 εκατ. το 2015 σε 8,4 εκατ. το 2019), Κρήτης (+76% ή +2,4 εκατ., από 3,2 εκατ. το 2015 σε 5,6 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+32% ή +1,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2019 το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση κατά -78% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 7,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -85% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2020) και των ημεδαπών μείωση κατά -47% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2020).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2020, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -6,6 εκατ., από 8,4 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-89% ή -5,0 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 607 χιλ. το 2020), Κρήτης (-81% ή -4,5 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-78% ή -3,9 εκατ., από 5,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2020 το 64% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Πίνακας 68: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2015-2020						
Περιφέρεια		**2015**	**2019**	**2020**	**%Δ 2015-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.851.139	6.081.967	1.152.062	113%	-81%
	Ημεδαποί	2.949.992	2.282.470	652.614	-23%	-71%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.417.034	4.772.731	930.998	40%	-80%
	Ημεδαποί	411.606	264.017	193.859	-36%	-27%
Κρήτης	Αλλοδαποί	2.956.125	5.253.003	879.132	78%	-83%
	Ημεδαποί	220.222	338.956	163.504	54%	-52%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5.234.343	5.217.908	297.094	0%	-94%
	Ημεδαποί	824.851	415.978	310.204	-50%	-25%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	731.251	865.636	181.241	18%	-79%
	Ημεδαποί	464.025	489.003	334.779	5%	-32%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	397.501	553.012	108.315	39%	-80%
	Ημεδαποί	577.764	474.427	317.681	-18%	-33%
Αττικής	Αλλοδαποί	290.077	361.572	148.016	25%	-59%
	Ημεδαποί	312.834	353.863	236.711	13%	-33%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	608.667	1.404.505	96.395	131%	-93%
	Ημεδαποί	256.681	317.732	276.053	24%	-13%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	4.651	242.460	35.004	5113%	-86%
	Ημεδαποί	285.950	379.992	325.651	33%	-14%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	458.064	907.484	136.886	98%	-85%
	Ημεδαποί	90.667	142.932	107.273	58%	-25%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	674.740	646.245	86.417	-4%	-87%
	Ημεδαποί	36.524	238.649	136.424	553%	-43%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	54.848	84.228	17.936	54%	-79%
	Ημεδαποί	140.380	146.720	63.210	5%	-57%
Δυτικής Μακεδονίας	**Αλλοδαποί**	**6.022**	**6.355**	**1.252**	**6%**	**-80%**
	Ημεδαποί	**42.364**	**35.720**	**11.024**	**-16%**	**-69%**
Σύνολο Χώρας	**Αλλοδαποί**	**17.684.462**	**26.397.106**	**4.070.748**	**49%**	**-85%**
	Ημεδαποί	**6.613.860**	**5.880.459**	**3.128.987**	**-11%**	**-47%**
		24.298.322	**32.277.565**	**7.199.735**	**33%**	**-78%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2015-2020 έγινε από αλλοδαπούς με πτωτική τάση (από 73% το 2015 σε 57% το 2020) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών αυξήθηκε την ίδια περίοδο (από 27% το 2015 σε 43% το 2020).

Διάγραμμα 77: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020

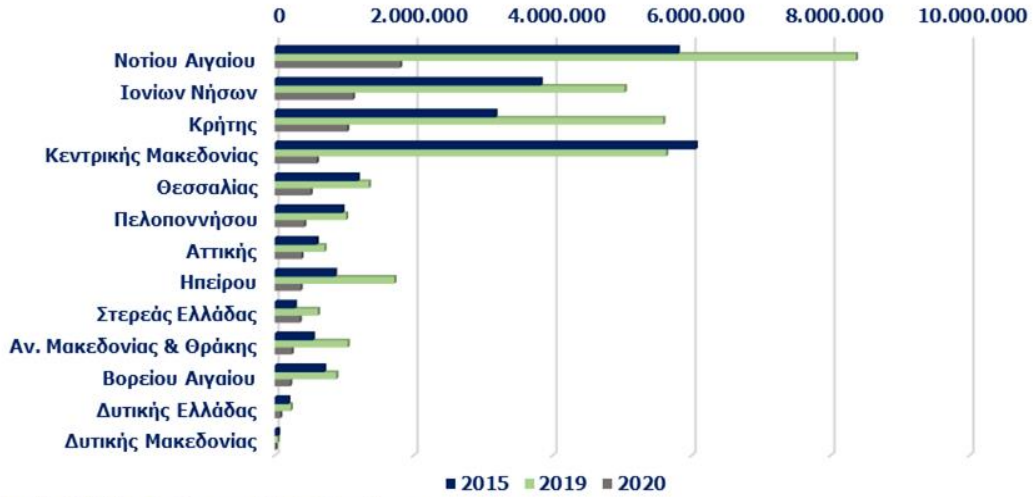

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2015-2019, κατέγραψε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -13% (από 48 χιλ. το 2015 σε 42 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +6% (από 6 χιλ. το 2015 σε 6 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί μείωση κατά -16% (από 42 χιλ. το 2015 σε 36 χιλ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -71% (από 42 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -80% (από 6 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020) και οι ημεδαποί μείωση κατά -69% (από 36 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020). Το 2020, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 0,2% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2015-2020

5.6.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +39% (από 342 χιλ. το 2015 σε 476 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Κεντρική Μακεδονία (+38%, από 98 χιλ. το 2015 σε 135 χιλ. το 2019), Πελοπόννησο (+37%, από 65 χιλ. το 2015 σε 88 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+37%, από 42 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+50%, από 19 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+5%, από 21 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+58%, από 22 χιλ. το 2015 σε 34 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+62%, από 16 χιλ. το 2015 σε 26 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+39%, από 23 χιλ. το 2015 σε 32 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+87%, από 12 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019), Κρήτη (+17%, από 12 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019), Αττική (+8%, από 13 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019) και Βόρειο Αιγαίο (από 0 αφίξεις το 2015 σε 791 αφίξεις το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -56% (από 476 χιλ. το 2019 σε 208 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-44%, από 135 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-50%, από 88 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Νότιο Αιγαίο (-61%, από 58 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-55%, από 29 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-47%, από 22 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-66%, από 34 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-70%, από 26 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-79%, από 32 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020), Ήπειρο (-73%, από 22 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Κρήτη (-59%, από 14 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Αττική (-86%, από 14 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και Βόρειο Αιγαίο (-32%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 539 αφίξεις το 2020).

Πίνακας 69: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015- 2019	%Δ 2019- 2020
Κεντρικής Μακεδονίας	98.068	135.377	75.893	38%	-44%
Πελοποννήσου	64.631	88.410	44.600	37%	-50%
Νοτίου Αιγαίου	42.401	58.152	22.936	37%	-61%
Θεσσαλίας	19.477	29.276	13.191	50%	-55%
Στερεάς Ελλάδας	20.644	21.616	11.563	5%	-47%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	21.506	34.058	11.530	58%	-66%
Ιονίων Νήσων	15.784	25.622	7.614	62%	-70%
Δυτικής Ελλάδας	23.165	32.208	6.907	39%	-79%
Ηπείρου	11.761	22.027	5.951	87%	-73%
Κρήτης	12.312	14.345	5.849	17%	-59%
Αττικής	12.729	13.786	1.899	8%	-86%
Βορείου Αιγαίου	0	791	539		-32%
Ελλάδα	**342.478**	**475.668**	**208.472**	**39%**	**-56%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (36%), της Πελοποννήσου (21%) και του Νοτίου Αιγαίου (11%). Δηλαδή οι 3 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 69% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ.

Διάγραμμα 78: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2020

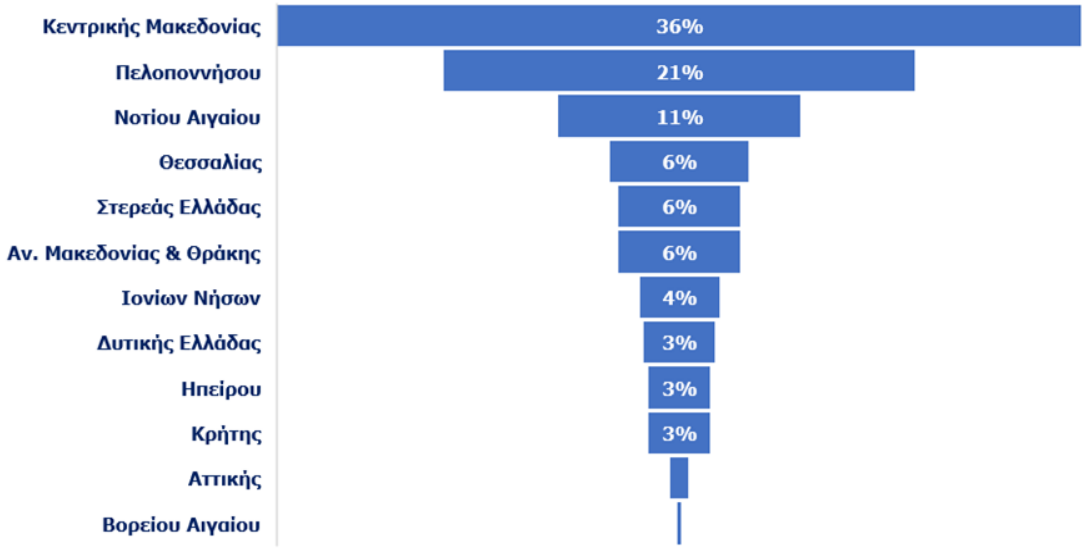

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν διαθέτει υποδομές κάμπινγκ στην επικράτεια της.

5.6.2 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +35% (από 1,6 εκατ. το 2015 σε 2,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Αττικής (-18%, από 38 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία (+35%, από 640 χιλ. το 2015 σε 865 χιλ. το 2019), Πελοπόννησο (+25%, από 261 χιλ. το 2015 σε 327 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+54%, από 107 χιλ. το 2015 σε 165 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+39%, από 139 χιλ. το 2015 σε 193 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+15%, από 62 χιλ. το 2015 σε 71 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+86%, από 55 χιλ. το 2015 σε 101 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+67%, από 76 χιλ. το 2015 σε 127 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+48%, από 51 χιλ. το 2015 σε 75 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+22%, από 89 χιλ. το 2015 σε 108 χιλ. το 2019), Κρήτη (+1%, από 44 χιλ. το 2015 σε 44 χιλ. το 2019) και Βόρειο Αιγαίο (από 0 διανυκτερεύσεις το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -57% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 899 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-54%, από 865 χιλ. το 2019 σε 394 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-46%, από 327 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-58%, από 165 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020), Νότιο Αιγαίο (-71%, από 193 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-32%, από 71 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-53%, από 101 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-67%, από 127 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2020), Ήπειρο (-67%, από 75 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-80%, από 108 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2020), Κρήτη (-64%, από 44 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2020), Αττική (-88%, από 31 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και Βόρειο Αιγαίο (-39%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020).

Πίνακας 70: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κεντρικής Μακεδονίας	639.861	864.520	393.565	35%	-54%
Πελοποννήσου	260.827	327.337	175.380	25%	-46%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	106.785	164.664	69.008	54%	-58%
Νοτίου Αιγαίου	138.946	192.891	56.224	39%	-71%
Στερεάς Ελλάδας	61.701	70.681	48.293	15%	-32%
Θεσσαλίας	54.501	101.474	47.652	86%	-53%
Ιονίων Νήσων	76.471	127.343	41.392	67%	-67%
Ηπείρου	50.850	75.119	24.526	48%	-67%
Δυτικής Ελλάδας	88.571	108.484	22.118	22%	-80%
Κρήτης	43.984	44.344	15.974	1%	-64%
Αττικής	37.732	31.049	3.763	-18%	-88%
Βορείου Αιγαίου	0	2.017	1.222		-39%
Ελλάδα	**1.560.229**	**2.109.923**	**899.117**	**35%**	**-57%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (44%) και της Πελοποννήσου (20%). Δηλαδή οι 2 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 63% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας.

Διάγραμμα 79: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2020

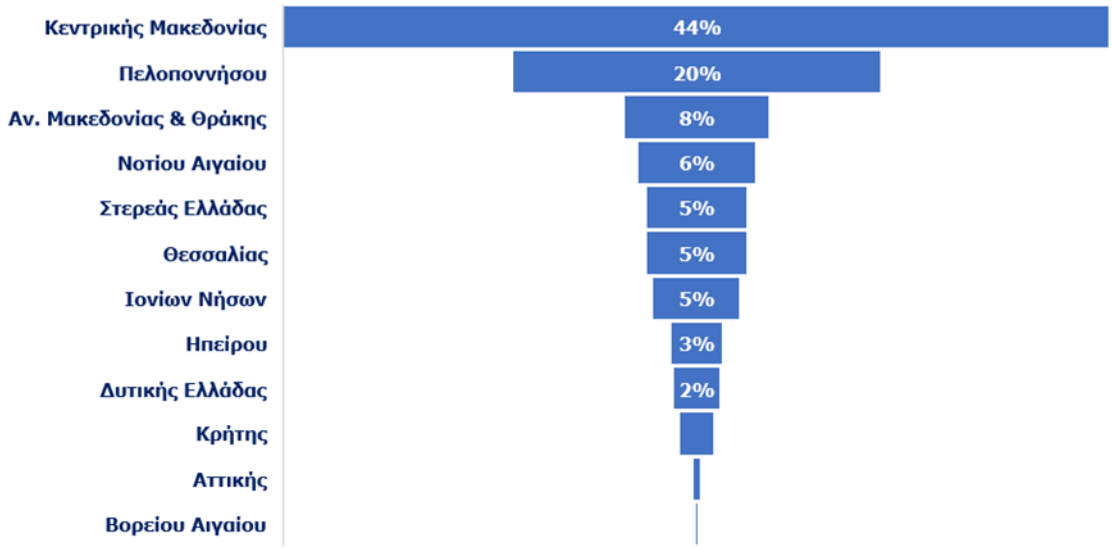

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν διαθέτει υποδομές κάμπινγκ στην επικράτεια της.

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2019

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 2.333 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2019, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 2.479 ξενοδοχεία[12] τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 172.349 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό[13].

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 50% των μονάδων και το 56% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 37% των μονάδων και το 47% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 29% των μονάδων και το 40% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 21% των μονάδων και το 27% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 5* και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ[14], ΚΠΦ[15], Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

[12] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

[13] Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015.

[14] Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

[15] Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 71: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2019

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	89.680	120.542	100.622	97.431
Κύκλος Εργασιών	3.262.069.431	2.190.935.667	1.004.047.195	643.495.812
ΚΠΦΤΑ	860.061.739	504.952.894	203.829.326	126.035.652
ως % του Κύκλου Εργασιών	26%	23%	20%	20%
ΚΠΦ	-22.888.646	170.938.533	63.408.779	32.535.258
ως % του Κύκλου Εργασιών	-1%	8%	6%	5%
Καθαρά Πάγια	2.201.335.531	1.018.595.403	358.973.582	157.788.663
Ίδια Κεφάλαια	5.993.544.916	3.815.983.412	2.136.588.898	1.761.742.699
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	5.551.773.761	1.593.275.697	634.837.964	288.649.974
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,9	0,4	0,3	0,2
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	6,5	3,2	3,1	2,3

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019:

- Υπάρχει μια αρκετά ισομερής κατανομή δωματίων στα ξενοδοχεία 5*, 4*, 3* και 2*
- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 7,0 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 13,7 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 8,0 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,7 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 2*, 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Τα 5* ξενοδοχεία, έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ ενώ τα ΚΠΦ είναι αρνητικά, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες κατηγορίες. Συγκεκριμένα, ο δείκτης κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ για τα 5* ξενοδοχεία κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ ο δείκτης ΚΠΦ είναι αρνητικός ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες 4*, 3* και 2* οι δείκτες ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ κρίνονται ως ικανοποιητικοί, με εξαίρεση τα ΚΠΦ για τα 2* που κρίνεται ως χαμηλός.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 2*, 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια

Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 72: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2019

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	36.375	18.176	9.978	6.605
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	24.547	8.450	3.568	1.619
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	66.833	31.657	21.234	18.082
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	61.906	13.218	6.309	2.963

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 72, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος αυτού των 3* και περίπου τριπλάσιος αυτού των 2*), τα επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 71.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας βασίζεται στην ταυτοποίηση 18 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 697 δωμάτια στις κατηγορίες 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 22% των μονάδων και το 33% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 14% των μονάδων και το 30% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 73: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	61	373	1.439	732
Κύκλος Εργασιών	1.058.906	3.442.149	11.183.146	2.800.494
ΚΠΦΤΑ	-	-	1.155.912	920.098
ως % του Κύκλου Εργασιών	-	-	10%	33%
ΚΠΦ	-	-	-1.269.407	303.744
ως % του Κύκλου Εργασιών	-	-	-11%	11%
Καθαρά Πάγια	-	-	0	0
Ίδια Κεφάλαια	-	-	24.220.574	13.699.134
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	-	-	20.206.678	1.498.562
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	-	-	0,8	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	-	-	17,5	1,6

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 18 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια στις κατηγορίες 3* και 2* ανήλθαν σε περίπου € 38 εκατ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός σε περίπου € 22 εκατ. Δεν καταγράφονται Πάγια μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) στις διαθέσιμες κατηγορίες.
- Τα 3* ξενοδοχεία σε σύγκριση με τα 2* έχουν σημαντικά υψηλότερο Κύκλο Εργασιών, ΚΠΦΤΑ, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ενώ τα 2* υψηλότερα ΚΠΦ. Τα ΚΠΦ στα 3* ξενοδοχεία είναι αρνητικά.
- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών στα 3* ξενοδοχεία κρίνεται ως χαμηλός ενώ στα 2* ως πολύ ικανοποιητικός. Παράλληλα, ο

δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών στα 2* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 3* είναι αρνητικός.

- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς σε όλες τις διαθέσιμες κατηγορίες, με εξαίρεση τον δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά ΚΠΦΤΑ στα 3* όπου κρίνεται ως πολύ υψηλός.

Πίνακας 74: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	17.359	9.228	7.771	3.826
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	-	-	0	0
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	-	-	16.832	18.715
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	-	-	14.042	2.047

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον Πίνακα 74, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, ο Κύκλος Εργασιών είναι σημαντικά υψηλότερος όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Επίσης, τα 3* εμφανίζουν υψηλότερα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο ενώ τα 2* υψηλότερα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο. Δεν καταγράφονται Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο στις διαθέσιμες κατηγορίες ξενοδοχείων.

Στους επιμέρους δείκτες για τα 3* και 2* ξενοδοχεία, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σε σύγκριση με το σύνολο της Ελλάδας (βλ. Πίνακα 72) εμφανίζει χαμηλότερο Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο και στις δύο διαθέσιμες κατηγορίες, χαμηλότερα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο για τα 3* και υψηλότερα για τα 2* και υψηλότερα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο για τα 3* και χαμηλότερα για τα 2*. Δεν καταγράφονται Καθαρά Πάγια ανά δωμάτιο στις διαθέσιμες κατηγορίες.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης